Vahva vuosi, hyviä tuloksia.

Vuosikertomus 2014

VARMA

Sisällys

Tulevaisuuden näkymät

Toimitusjohtajan katsaus 05
Toimintaympäristö 07
Eläkeuudistus 2017 10

Perustehtävä

Perustehtävä ja strategia 13
Vuosi 2014 lyhyesti 16
Vakavaraisuus 21
Henkilöstö 23

Toiminnan tulokset

Asiakkaille pienemmät työeläkemaksut 25
Työkyky ja parempi työelämä 28
Turvattu toimeentulo eläkkeellä 30

Sijoitukset

Sijoitusvuosi 32
Sijoitukset riskin mukaan 34
Korkosijoitukset 35
Osakesijoitukset 36
Kiinteistösijoitukset 39
Muut sijoitukset 41
Sijoittamisen periaatteet 42
Hajauttaminen 43
Vastuullinen sijoittaminen 45

Hallinto

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 47
Yhtiökokous 50
Hallintoneuvosto 51
Jäsenet 52
Vaalivaliokunta 54
Hallitus 55

Jäsenet 56
Hallituksen valiokunnat 62
Toimitusjohtaja 63
Johtoryhmä 64
Lääkäritoiminto ja asiantuntijalääkärit 68
Neuvottelukunnat 69
Eläkeasiain neuvottelukunta 70
Eläkkeensaajien neuvottelukunta 71
Vakuutettujen neuvottelukunta 72
Työnantajien neuvottelukunta 73
Yrittäjien neuvottelukunta 74
Palkka- ja palkkioselvitys 75
Päätöksentekojärjestys ja palkitsemisperiaatteet 76
Hallintoneuvoston palkkiot 79
Hallituksen palkkiot 80
Toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkitseminen 81

Tilinpäätös

Toimintakertomus vuodelta 2014 82
Taloudellinen toimintaympäristö 83
Työeläkejärjestelmä 85
Varman taloudellinen kehitys 86
Vastuuvelka 89
Sijoitustoiminta 90
Liikekulut 93
Henkilöstö 94
Konserni- ja osakkuusyhtiöt 95
Yhtiön hallinto 96
Oma pääoma 97
Riskienhallinta 98
Tulevaisuuden näkymät 99
Tuloslaskelma 100
Tase 101
Rahoituslaskelma 103
Liitetiedot 104
Laatimisperiaatteet 104
Konserniyhtiöt 31.12.2014 109
Tuloslaskelman liitetiedot 114
1. Vakuutusmaksutulo 114
2. Maksetut korvaukset 115
3. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely 116
4. Tuloslaskelman erä "Liikekulut" 117

5. Kokonaisliikekulut toiminnoittain 118
6. Henkilöstökulut 119
7. Johdon palkat ja palkkiot 120
8. Tilintarkastajien palkkiot 121
9. Tuloverot 122
Taseen liitetiedot 123
10. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, emoyhtiö 123
11. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, konserni 124
12. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja osakkuusyrityksissä, emoyhtiö 125
13. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja osakkuusyrityksissä, konserni 126
14. Kiinteistösijoitusten muutokset 127
15. Omassa käytössä olevat kiinteistösijoitukset 128
16. Emoyhtiön muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet 129
17. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset, emoyhtiö 145
18. Muiden lainasaamisten erittely vakuuden mukaan 146
19. Eläkelainasaamisten yhteismäärä tase-erittäin 147
20. Lähipiirilainat 148
21. Johdannaiset 149
22. Velat saman konsernin yrityksille 150
23. Vakuutustekninen vastuuvelka 151
24. Vakavaraisuuspääoma, emoyhtiö 152
25. Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö 153
26. Oma pääoma 154
27. Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen 155
28. Voitonjakokelpoiset varat 156
29. Takuupääoma 157
30. Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö 158
31. Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö 160
Varman tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin 161
Tunnusluvut ja analyysit 163
Tiivistelmä 163
Tulosanalyysi 164
Vakavaraisuus 165
Sijoitusjakauma käyvin arvoin 166
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin 167
Hoitokustannustulos ja työkyvyn ylläpitotoiminta 168
Riskienhallinta 169
Hallituksen esitys tilikauden voiton käsittelystä 181
Tilintarkastuskertomus 182

Vahvassa kunnossa kohti tulevaa

Vuosi 2014 oli Varmalle menestyksekäs. Sijoitustuotot nousivat 7,1 %:iin, ja sijoitusten arvo nousi historiamme ensimmäisen kerran yli 40 miljardin ja vakavaraisuuspääoma yli 10 miljardin euron.

Saimme paljon uusia asiakkaita ja paransimme liikekulutehokkuuttamme.

Menestyimme hienosti myös työeläkeyhtiöiden välisessä kilpailussa, sillä sijoitustuottomme oli työeläkeyhtiöistä paras vuonna 2014. Myös vakavaraisuutemme on selvästi työeläkealan vahvin.

Varman vahva asema hyödyttää asiakkaitamme kahdella tavalla. Ensinnäkin meillä on puskureita ottaa vastaan sijoitusmarkkinoiden heilahteluja. Toiseksi hyvä vakavaraisuus kasvattaa asiakashyvityksiä: vuodelta 2014 maksamme ennätyskorkeat asiakashyvitykset, 117 miljoonaa euroa.

Taloudellinen tilanne on Varmasta katsottuna kaksijakoinen. Sijoitustuotot ovat olleet finanssikriisin jälkeen hyviä, mutta toisaalta reaalitalous on kehittynyt haastavaan suuntaan. Varmalle on tärkeää, että yksityissektorin työpaikkojen määrä ja ansiot kehittyisivät positiivisesti. Tarvitsemme Suomeen lisää kasvua ja uusia työpaikkoja.

Myös sijoitusmielessä ympäristö on kaksijakoinen. Yritysten kannattavuus ja näkymät ovat vähintäänkin tyydyttävät, mutta samanaikaisesti korkosijoitusten tuotot ovat pudonneet dramaattisen alhaisiksi. Jos sijoittaa pelkästään valtionlainoihin, on tuottotaso historiallisen alhainen liki nolla – ja joissain tapauksissa myös miinusmerkkinen. Onneksi Varman salkku on monipuolisesti hajautettu, eikä kotimainen lainsäädäntö edellytä meidän sijoittavan pelkästään valtionlainoihin.

Nollakorkoympäristö on hyvin poikkeuksellinen. Tulevaisuuden näkymät tässä mielessä hieman huolestuttavat, jos korkotaso on ennuste tulevasta kasvusta. Historiallisen matalat korot yhdistettynä vaisuun talouskasvuun heikentävät sijoitustuottoja ennemmin tai myöhemmin.

On kiistatonta, että taloudelliseen tilanteeseen ja sijoitusympäristöön liittyy paljon jännitteitä ja epävarmuutta. Niitä aiheuttavat sekä geopoliittinen tilanne, rahapolitiikka ja talousnäkymät. Onneksi Varman kyky kantaa sijoitusriskejä on historiallisen vahva, kiitos hyvän vakavaraisuuden.

Jatkossa keskitymme vaalimaan vahvaa vakavaraisuuttamme ja jatkamme aktiivista yhteistyötä asiakkaidemme kanssa. Tavoitteenamme on myös parantaa jatkuvasti eläkepalvelujemme laatua. Eläkepäätöksen hakeminen ja saaminen ovat ihmiselämässä useimmiten ainutlaatuinen tapahtuma, ja siinä tilanteessa haluamme olla hyvä kumppani.

Kaiken kaikkiaan Varmalla on takana oikein hyvä vuosi, ja siitä kaikki varmalaiset ansaitsevat kiitoksen. Erityinen kiitos kuuluu myös asiakkaillemme Varmaa kohtaan osoitetusta luottamuksesta. Jatkamme työtä tämän luottamuksen ansaitsemiseksi.

Risto Murto
Toimitusjohtaja

Epävarmuus piinaa taloudellista toimintaympäristöä

Ennätysvahva vakavaraisuus on Varman valttikortti heilahtelevilla pääomamarkkinoilla myös vuonna 2015. Vastapainoa talouden vaisuille näkymille Suomessa tuo eläkeuudistus, joka pidentää työuria ja vahvistaa lakisääteistä työeläketurvaa tulevina vuosikymmeninä.

Suomi kyntää talousahdingossa, ja talouskasvu jäänee vuonna 2014 jotakuinkin edellisvuoden tasolle. Vuodelle 2015 ennustetaan pientä piristymistä. Öljynhinnan lasku tukee kasvua Suomelle tärkeillä vientimarkkinoilla. Onnistuessaan Euroopan keskuspankin jykevöityneet rahapoliittiset toimet tukevat talouden elpymistä ja hintavakautta euroalueella, mutta niiden lopulliset vaikutukset talouteen ovat vielä osin epävarmoja. Venäjän talouden nopea pudotus varjostaa Suomen näkymiä.

Teollisuustuotannon supistuminen on jatkunut miltei yhtenäisesti jo kolmen vuoden ajan. Tuotannollisten investointien supistuminen yhdessä työvoiman tarjonnan heikkenemisen ja vaatimattoman tuottavuuskehityksen kanssa heikentävät talouskasvun potentiaalia myös pidemmässä katsannossa. Ongelmat koettelevat lähes kaikkia elinkeinoelämän sektoreita. Työttömyysaste nousi ja työllisyystilanteen odotetaan edelleen heikkenevän ainakin alkuvuoden 2015 aikana.

Viennin hintakilpailukyvyn parantaminen edellyttää palkkamalttia. Mahdollisuudet tukea kotimarkkinakysyntää ja ostovoimaa verotuksen keventämisellä ovat rajalliset. Suomella on toisessa vaakakupissa kasvava velka ja mittava kestävyysvaje toisessa – hiipuva kasvu. Näiden välillä pitää tasapainoilla vielä useita vuosia.

Rahapolitiikka polttopisteessä

Jyrkkiä liikkeitä pääomamarkkinoilla on odotettavissa myös talousvuoden 2015 aikana. Osakekurssien nousu on jatkunut jo kauan rahapolitiikan tukemana. Osakemarkkinat ja reaalitalous näyttävät osittain kulkeneen eri tietä Suomessa ja Euroopassa. Vuoden aikana korkotaso laski edelleen alhaiselta vuoden alun lähtötasoltaan, mikä vahvisti korkotuottoja.

Varmalle vahva vakavaraisuus on merkittävä etu vaikeassa markkinatilanteessa. Varmalle tärkeintä on vahvan vakavaraisuuden vaaliminen, aktiivinen sijoitusomaisuuden hajauttaminen ja huolellinen riskienhallinta. Taitavalla riskienhallinnalla varmistetaan tuottava ja turvaava eläkevarojen sijoittaminen, erityisesti silloin, kun epävarmuus heiluttaa markkinoita.

Vuoden 2014 lopulla rauhattomuus markkinoilla yltyi. Keskuspankit toimivat eri tahtiin. Euroopan keskuspankki aloitti vuoden 2015 alussa uudet rahapoliittiset toimet euroalueen talouden tukemiseksi ja inflaation vauhdittamiseksi. Yhdysvaltain keskuspankki on puolestaan normalisoimassa rahapolitiikkaansa talouden elpyessä. Keskuspankkien onnistuminen rahapolitiikassa on kriittistä talouskasvun ja pääomamarkkinoiden vakaan kehityksen varmistamiseksi.

Toimintaympäristö haastaa

Taloustilanne on epävarma, ja sijoitusmarkkinat voivat muuttua nopeasti.

Palkkasumman kasvunäkymät ovat vaisut.

Suomen talouden rakenteet ovat muutoksessa. Suomalaisen työn kilpailukyky on heikentynyt.

Työelämä muuttuu nopeasti, ja talouden muutokset näkyvät Varman asiakasyritysten arjessa.

Vuoden 2017 eläkeuudistuksella tavoitellaan nykyistä pidempiä työuria.

Eläkeuudistus tuo muutoksia eläke-etuuksiin ja eläkkeiden rahoitukseen.

Varma tekee hyvää työtä eläkkeiden turvaamiseksi

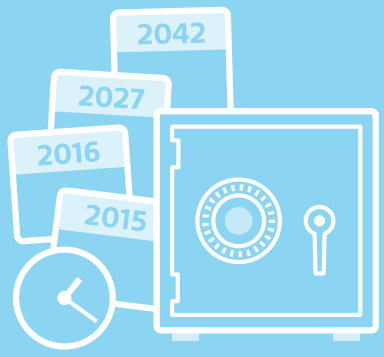

Vaalimme vahvaa vakavaraisuuttamme ja varmistamme, että eläkevastuut on katettu kaikissa tilanteissa.

Tavoitteenamme on olla vakavaraisin työeläkeyhtiö ja saada eläkevaroille mahdollisimman korkea tuotto pitkällä aikavälillä.

Huolehdimme perustehtävästämme – eläkkeiden turvaamisesta – tehokkaasti ja kilpailukykyisesti. Käsittelemme eläkkeet oikein ja ajallaan.

Tavoitteenamme on olla tehokkain työeläkeyhtiö.

Työeläkekuntoutus antaa mahdollisuuden jatkaa työelämässä, kun työkyky on uhattuna.

Työeläkekuntoutuksen ja työkykyjohtamisen palvelumme tukevat hyvää työkykyä.

Uudistus vaikuttaa kaikkien vakuutettujen ja vakuutuksenottaja-asiakkaiden tilanteeseen.

Varmalaisten asiantuntemus on keskeisessä roolissa eläkeuudistuksen toimeenpanossa.

Työeläke koskettaa meitä kaikkia

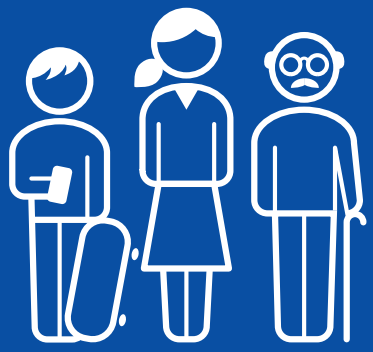

Suomalainen etuusperusteinen työeläkejärjestelmä säilyy vahvana ja rahoitus kestävänä.

Rahastoinnista saaduilla tuotoilla on yhä suurempi merkitys, kun palkkasumman kasvu on hidasta.

Eläkeasioiden hoito Varmassa on vaivatonta.

Varman vahva vakavaraisuus ja hyvä liikekulutehokkuus pienentävät asiakkaidemme vakuutusmaksuja.

Työntekijät viihtyvät ja jaksavat pidempään työelämässä.

Pidempi työura kartuttaa parempaa eläkettä.

Toimeentulo on turvattu myös eläkkeellä.

Myös tulevilla sukupolvilla säilyy vahva luottamus työeläketurvaan.

Amerikka on edelleen maailmantalouden napa

Vuonna 2014 maailmantalouden kasvun veturi oli Yhdysvaltain talous, jossa kasvunäkymät ovat vakaat ja työmarkkinat vahvistuvat. Öljyn hinnan lasku tukee Yhdysvaltain kasvua, eivätkä Venäjän talouden ongelmat heijastu maan talouteen samalla tavalla kuin Eurooppaan.

Euroalue on edelleen toipilas. Kasvu ei ota käynnistyäkseen, hintojen nousupaineet ovat heikot ja työttömyys korkealla monissa jäsenmaissa. Euroalueen vienti polki paikallaan ja kokonaiskysynnän kasvu oli heikkoa, kun julkisen talouden edellyttämät rakenteelliset uudistukset ja säästötoimet edelleen painavat kotimarkkinoita. Monet kriisimaat ovat kuitenkin onnistuneet parantamaan talouttaan.

Globaalisti investointikysynnän kasvu on vaisua ja maailmankaupan volyymien kasvu hidasta. Kiina ja muut kehittyvät taloudet kasvavat vaisun kysynnän vuoksi maltillisesti verrattuna viime vuosina totuttuun. Investointisyklin vauhdittumisen odotetaan lisäävän talouden toimeliaisuutta, mutta geopoliittisten riskien kärjistyminen kasvattaa epävarmuutta talousympäristössä.

Venäjän talous syöksyi rajusti

Vuoden viimeisellä neljänneksellä öljyn hinta oli voimakkaassa luisussa. Öljyn hinnan lasku tukee talouskehitystä, mutta nyt sillä on tuhoisia vaikutuksia Venäjän talouteen ja Venäjälle suuntautuvaan vientiin, mikä heijastuu myös Suomeen ja Eurooppaan.

Venäjän raaka-aineviennistä riippuvaista taloutta kurittavat myös lännen asettamat talouspakotteet.

Varma valmistautuu eläkeuudistukseen

Vuoden 2017 eläkeuudistus sopeuttaa eläkejärjestelmää aiempaa paremmin elinajan pitenemiseen. Kolmikantainen lainsäädännön valmistelu eläkesopimuksen linjausten pohjalta on käynnissä Sosiaali- ja terveysministeriössä. Uudet eläkelait säätää huhtikuussa 2015 valittava eduskunta.

Lue lisää eläkeuudistuksesta osiosta "Eläkeuudistus 2017".

Eläkeuudistus vaikuttaa kaikkiin Varman vakuutettuihin ja asiakasyrityksiin. Eläkeuudistuksen toimeenpano on Varmalle tärkeä tehtävä tulevina vuosina. Työkykyjohtamisen ja työeläkekuntoutuksen asiantuntijana Varma tukee asiakasyrityksiään ja vakuutettuja työurien pidentämisessä. Tavoitteet pidemmistä työurista eivät välttämättä aina kohtaa työpaikoilla ja ihmisten elämässä, kun taloudessa menee huonosti. Eläkeuudistus tähtää kuitenkin muutoksiin pitkällä aikavälillä.

Eläkeuudistuksen tavoitteena pidemmät työurat

Vuonna 2017 voimaan tuleva eläkeuudistus tuo muutoksia sekä eläketurvan sisältöön että rahoitukseen. Eläkeuudistuksen tavoitteena on pidentää työuria ja pienentää julkisen talouden kestävyysvajetta.

Yhä useampi meistä on eläkkeellä entistä pitempään, ja pienenevä joukko rahoittaa kasvavan ikäihmisten joukon etuudet ja palvelut. Työurien pidentämistavoite palvelee julkisen talouden kestävyysvajeen korjaamista yhdessä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kuntatalouden uudistusten kanssa.

Eläkeuudistus perustuu työmarkkinoiden keskusjärjestöjen syyskuussa 2014 solmimaan sopimukseen. Lainsäädännön valmistelutyö on meneillään sosiaali- ja terveysministeriössä. Lakiesityksen on tarkoitus valmistua huhtikuussa 2015.

Eläkeuudistus lyhyesti

1. Eläkeikä nousee vähitellen
2. Eläkekarttumat yhtenäistyvät
3. Eläkemaksu on kaikille työntekijöille sama
4. Uusia tapoja siirtyä eläkkeelle
5. Eläke karttuu koko palkasta

Muutoksia ikärajoihin, eläkekarttumiin ja eläkelajeihin

Eläkesopimuksen mukaan vanhuuseläkkeen alarajaa nostetaan asteittain vuodesta 2017 alkaen 65 ikävuoteen. Uudet eläkeikärajat koskevat vuonna 1955 syntyneitä ja nuorempia. Vanhuuseläkkeen yläikäraja on viisi vuotta alarajaa korkeampi. Vuoden 2025 jälkeen vanhuuseläkkeen ikärajat kytketään elinajanodotteen nousuun ja elinaikakertoimen vaikutusta loivennetaan.

Vanhuuseläkkeen alaraja nousee vähitellen

Syntymävuosi	Eläkeikä
1955	63 v + 3 kuukautta
1956	63 v + 6 kuukautta
1957	63 v + 9 kuukautta
1958	64 v
1959	64 v + 3 kuukautta
1960	64 v + 6 kuukautta
1961	64 v + 9 kuukautta
1962	65 v

Työkyvyttömyyseläkkeen rinnalle 63 vuotta täyttäneille tulee työuraeläke, jota voi hakea 38 vuoden työskentelyn jälkeen. Eläkkeen saamisen ehtona on fyysisesti tai henkisesti kuluttava työ sekä työkyvyn alenema. Eläke on määrältään työkyvyttömyyseläkettä alempi, koska se ei sisällä tulevan ajan eläkettä.

Osittainen varhennettu vanhuuseläke korvaa osa-aikaeläkkeen. Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen ikäraja on 61 vuotta vuoteen 2025 asti ja sen jälkeen 62 vuotta. Eläke on 25 tai 50 % eläkkeen alkamiseen mennessä karttuneesta eläkkeestä. Eläkettä vähennetään lisäksi 0,4 %:n kuukausittaisella varhennusvähennyksellä. Eläke ei edellytä osa-aikatyötä.

Työeläkkeen karttumat muuttuvat siten, että eläkettä karttuu kaikenikäisille 1,5 % palkasta vuodessa. Karttuminen alkaa jo 17-vuotiaasta.

Työeläkemaksun taso lähivuosille sovittu

Eläkesopimuksessa sovittiin työeläkemaksun tasosta. Vuosina 2017–2019 TyEL-maksu on 24,4 % palkasta. Eläketurvakeskuksen ennusteiden mukaan maksutaso on riittävä pitkällä aikavälillä. Työmarkkinajärjestöt arvioivat asiaa uudelleen viimeistään vuoden 2020 eläkemaksua koskevissa neuvotteluissa.

Toinen eläkkeiden rahoitukseen kaavailtu muutos koskee vastuuvelan tuottovaatimuksen osaketuottosidonnaisuutta. Työeläkelaitosten yhteisellä puskurilla kannetaan jatkossa aiempaa suurempi osuus riskistä, joka aiheutuu osaketuottojen heilahtelusta. Vuodesta 2017 lähtien osaketuottojen perusteella määräytyy 20 % tuottovaatimuksesta, kun nyt osuus on 10 %. Muutos lisää työeläkelaitosten mahdollisuuksia sijoittaa osakkeisiin.

Varma valmistautuu huolella eläkeuudistuksen toimeenpanoon

Eläkkeiden turvaaminen on Varman perustehtävä. Eläkeuudistuksen toimeenpano on lähivuosina keskeinen tehtävämme, johon valmistaudumme kehittämällä osaamistamme, asiakaspalvelua ja tietojärjestelmiä.

Työkykyjohtamisen ja työeläkekuntoutuksen asiantuntijana Varma tukee asiakasyrityksiään ja vakuutettuja työurien pidentämisessä. Tavoitteet pidemmistä työurista eivät välttämättä aina kohtaa työpaikoilla ja ihmisten elämässä, kun taloudessa menee huonosti. Eläkeuudistus tähtää kuitenkin muutoksiin pitkällä aikavälillä.

Varman asiakkaat saavat tietoa eläkeuudistuksesta mm. verkkopalvelussamme sekä ympäri maata pidettävillä työeläkepäivillä, joihin vuonna 2014 osallistui 1 220 asiakasyritystemme henkilöstö- ja palkkahallinnon edustajaa. Asiantuntijamme kirjoittavat eläkeuudistuksen vaikutuksista myös blogissa. Varman verkkopalvelun eläkelaskurissa voi käydä tekemässä arvion eläkeuudistuksen mukaisesta eläketurvasta.

Näin eläkeuudistus etenee

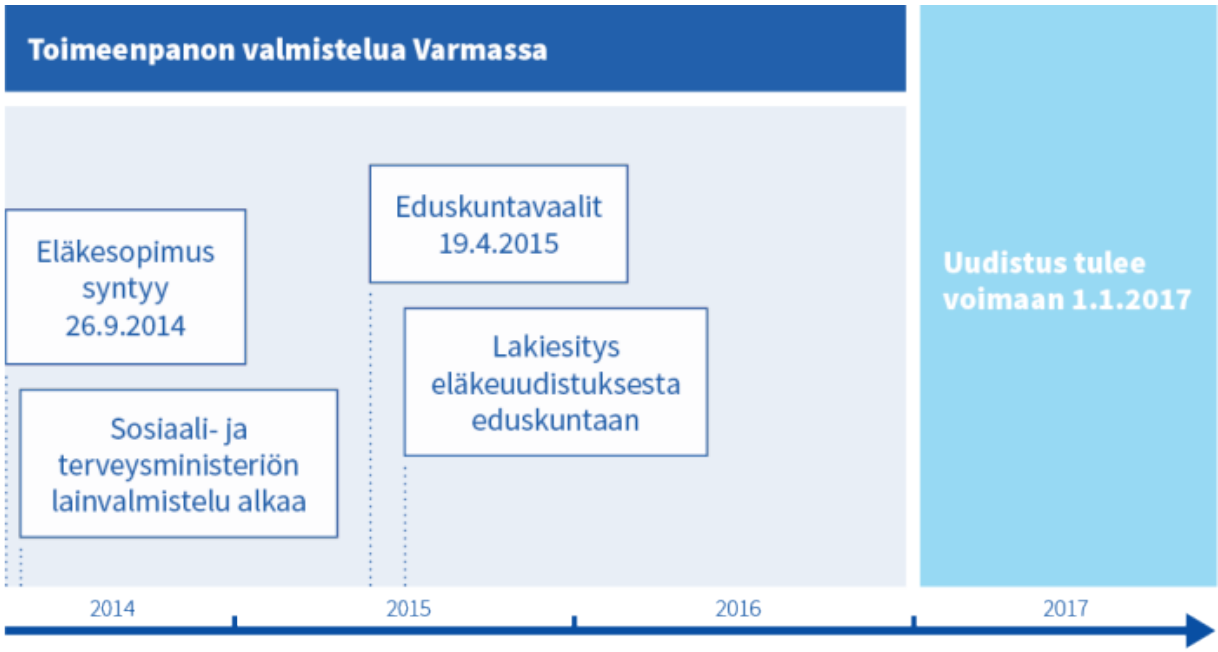

Turvaamme eläkkeet

Varman perustehtävä on eläkkeiden turvaaminen. Siihen nojaa myös keskeinen strateginen tavoitteemme vaalia vakavaraisuuttamme kaikissa olosuhteissa.

Varman perustehtävä

Varman perustehtävä on eläkkeiden turvaaminen. Huolehdimme yksityisten yrittäjien ja työntekijöiden lakisääteisestä työeläketurvasta. Eläkemaksuina kerätyt varat sijoitamme tuottavasti ja turvaavasti nykyisiä ja tulevia eläkkeitä varten.

Noin 66 000 yritystä ja yrittäjää on uskonut työeläketurvansa hoidon Varmalle.

Laista tuleva perustehtävä on toimintamme kivijalka. Varman strategia puolestaan linjaa, miten vastaamme toimintaympäristön muutoksiin ja asiakkaidemme odotuksiin sekä miten haluamme erottautua kilpailijoistamme.

Strategisena tavoitteena vahva vakavaraisuus

Jo perustehtävämme velvoittaa meidät sijoittamaan eläkevarat tuottavasti ja turvaavasti. Varman strategisena tavoitteena on vahva vakavaraisuus ja sen vaaliminen kaikissa olosuhteissa. Tässä keskeisessä tavoitteessa onnistuimme hyvin myös vuonna

2014: vakavaraisuus oli vuoden päättyessä ennätysvahva 10 252 miljoonaa euroa. Onnistuneiden sijoitusvuosien ansiosta Varma on jo pitkään ollut Suomen vakavaraisin työeläkeyhtiö.

Eläkkeiden turvaamisen ohella vakavaraisuudella on merkitystä asiakashyvityksiin eli asiakkaille vakuutusmaksuista annettaviin alennuksiin. Varma tähtää alan parhaisiin asiakashyvityksiin, ja tämä tavoite toteutui vuonna 2014. Vahvan vakavaraisuuden ansiosta myös asiakashyvitykset nousivat historiallisen korkeiksi: Varma varasi vuodelta 2014 maksettaviin hyvityksiin 117 (105) miljoonaa euroa.

Lue lisää vakavaraisuudesta ja asiakashyvityksistä vuosikertomuksen muista osioista.

Tuemme työeläkekustannusten hallinnassa

Työntekijöiden hyvä työkyky ja työhyvinvointi tukevat tavoitetta pidentää työuria. Tavoitteemme onkin, että asiakasyritystemme työntekijät jaksavat työssä paremmin ja pidempään ja että asiakkaillamme on alan alhaisimmat työeläkekustannukset.

Työeläkekustannusten hallintaan Varma voi vaikuttaa – asiakashyvitysten ohessa – työkykyjohtamisen ja kuntoutuksen palveluillaan, jotka auttavat yrityksiä hallitsemaan eläke- ja sairauspoissaolokustannuksiaan.

Lue lisää toimintamme tuloksista

- Asiakkaille pienemmät työeläkemaksut
- Työkyky ja parempi työelämä

Tuotteena työeläke

Kaikesta työstä ja yrittämisestä kertyy työeläkettä. Työeläke määräytyy ansio- tai yrittäjätulon perusteella, ja sen tarkoitus on taata, että elintaso säilyy kohtuullisena eläkkeelle siirtymisen jälkeen.

Työeläkkeet rahoitetaan työnantajien ja palkansaajien maksamilla vakuutusmaksuilla sekä sijoitustoiminnan tuotoilla. Onnistuneella sijoitustoiminnalla voidaankin pienentää mm. väestön ikääntymisestä johtuvia eläkemaksun nostopaineita.

Työnantajilta ja työntekijöiltä kerätyistä työeläkevakuutusmaksuista valtaosa kuluu samana vuonna maksettaviin eläkkeisiin. Osa maksuista rahastoidaan tulevien eläkkeiden maksua varten. Noin neljännes maksussa olevista eläkkeistä rahoitetaan aiemmin kerätyillä eläkevaroilla ja niille saaduilla tuotoilla. Pieni osa maksuista käytetään työeläkeyhtiön toimintakuluihin.

Osa työeläkevarojen sijoitustuotoista ohjataan vahvistamaan eläkevastuita ja osalla ylläpidetään työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuutta. Työeläkeyhtiön vakavaraisuustilanteen ja toiminnan tehokkuuden perusteella yhtiö voi jakaa asiakashyvityksiä.

Yrittäjien eläketurvan osalta YEL-maksu kuluu kokonaisuudessaan saman vuoden eläkkeisiin, eli varoja ei rahastoida.

Rahavirrat

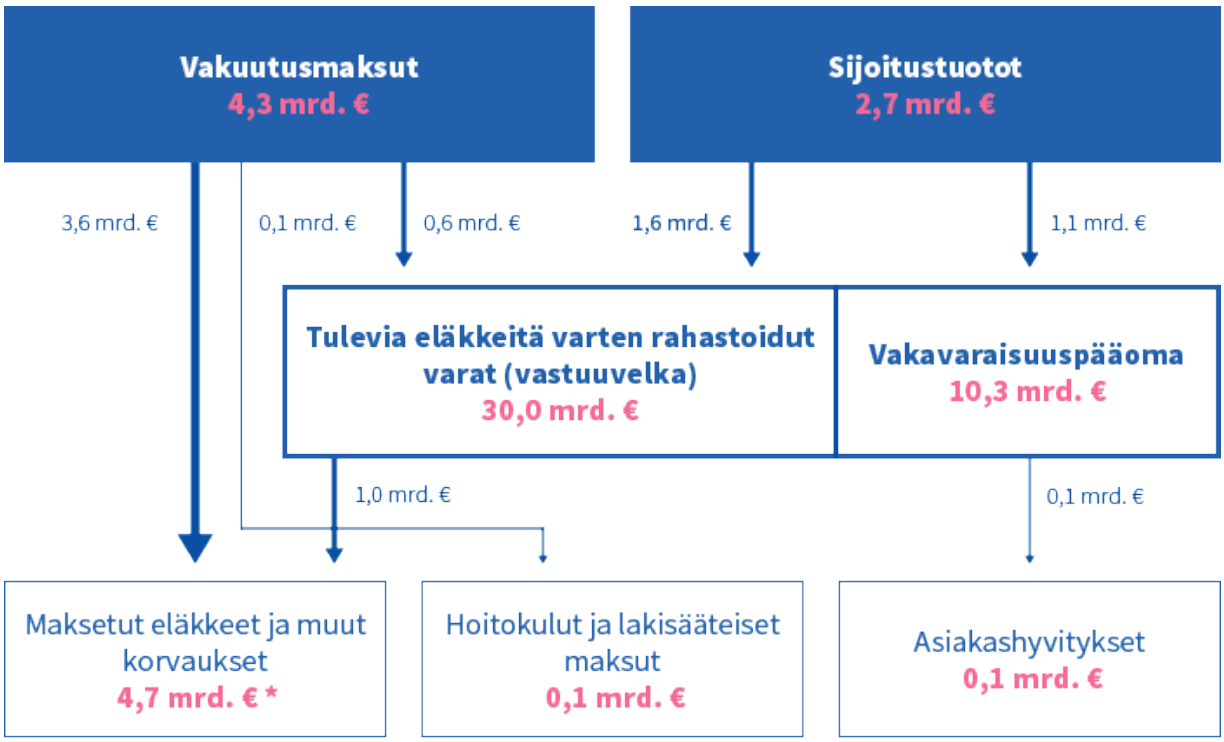

*saatujen vastuunjakokorvausten jälkeen

Vuosi 2014 lyhyesti

Varman sijoitukset tuottivat 7,1 % vuonna 2014. Sijoitusten arvo kohosi 40,0 miljardiin ja vakavaraisuuspääoma 10,3 miljardiin euroon. Myös vakuutusmaksutulo ja liikekulutehokkuus kehittyivät positiivisesti.

Vakavaraisuus 2005–2014

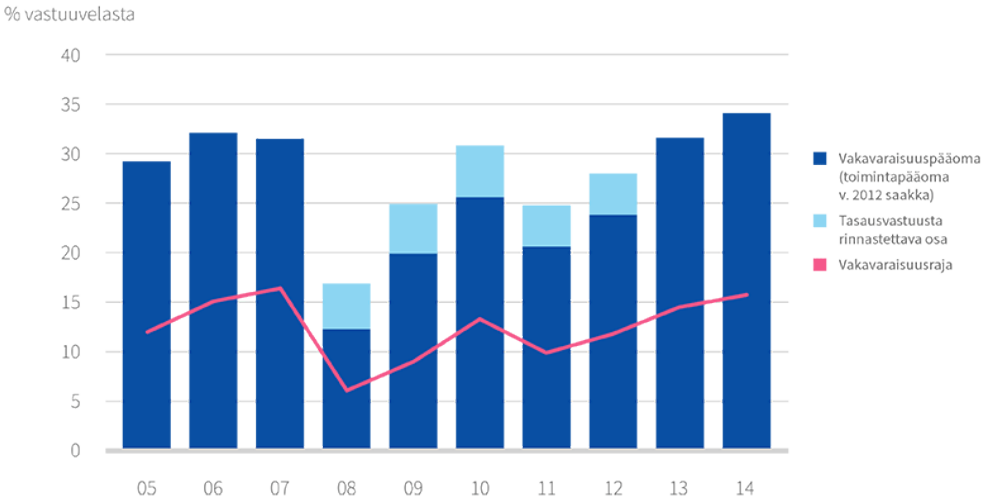

Vakavaraisuuspääoma

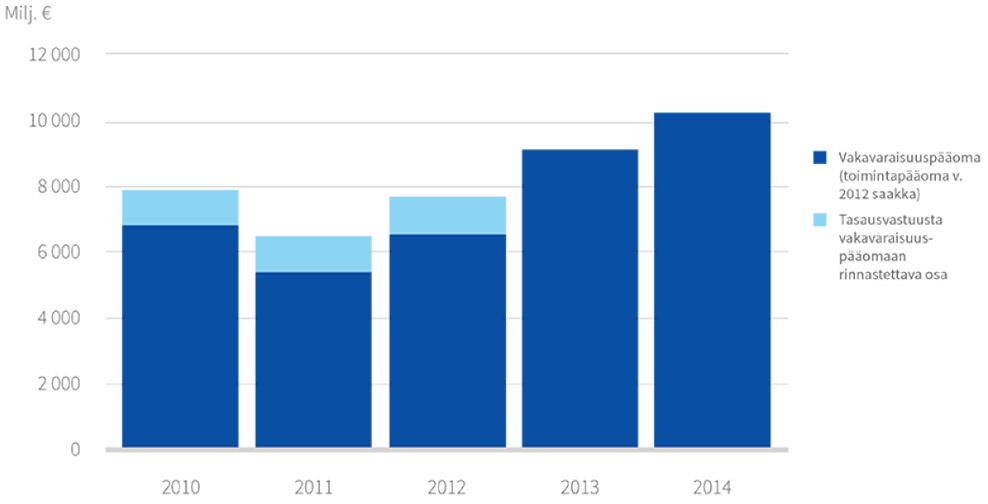

Sijoitukset

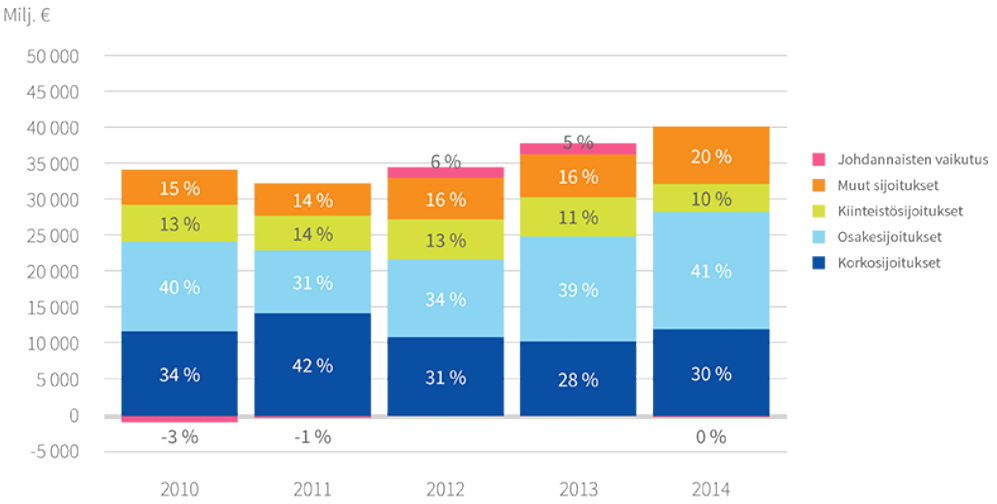

Sijoitusten tuotto

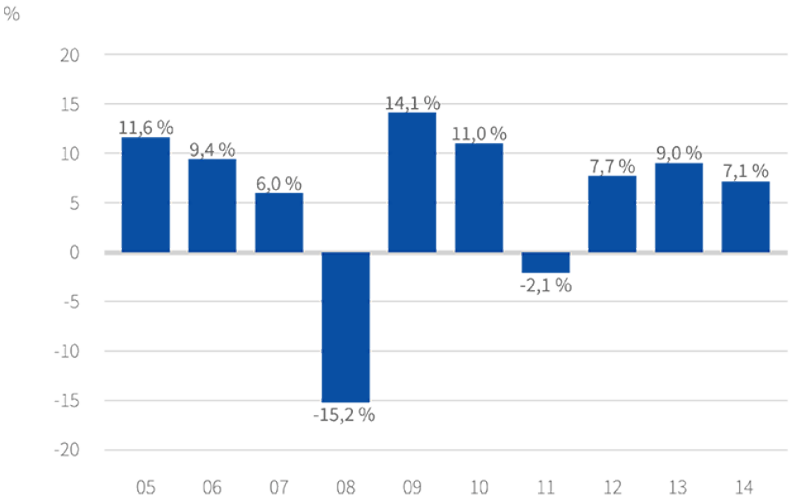

Varman sijoitustuoton kehitys vuonna 2014

Hoitokustannustulos

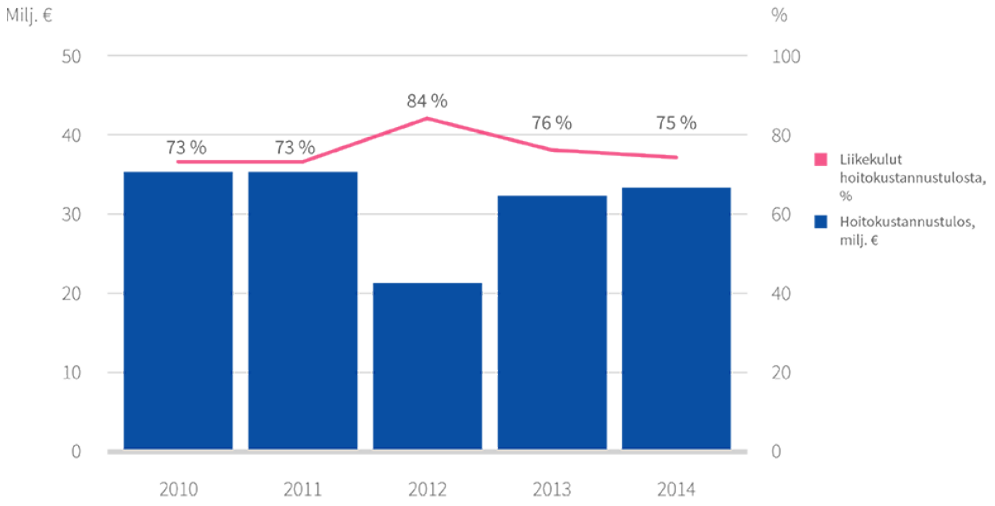

Vakuutusmaksutulo

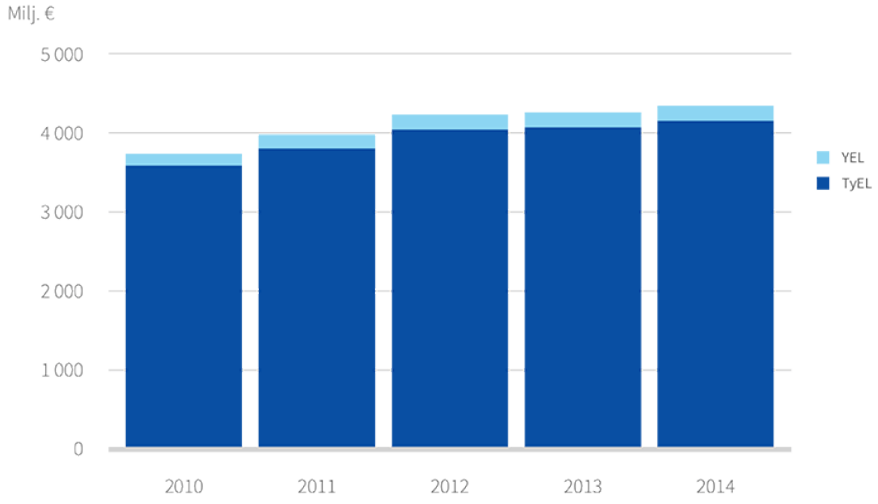

Vakuutetut

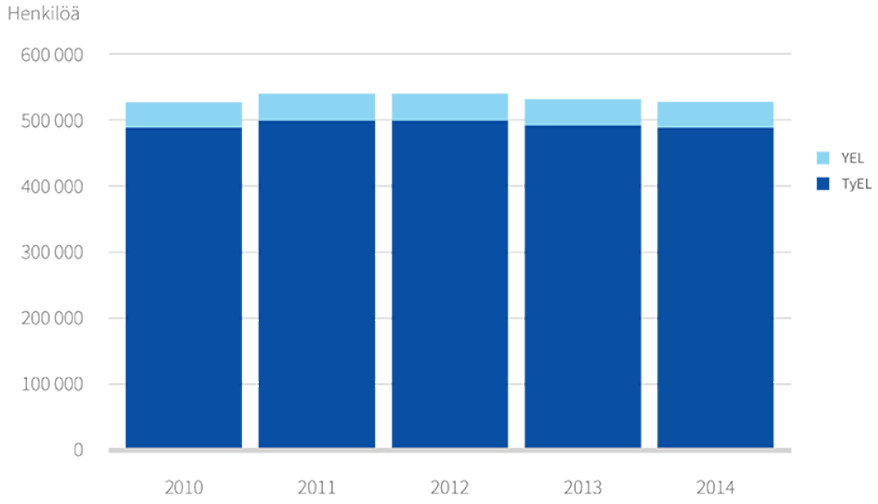

Maksetut eläkkeet

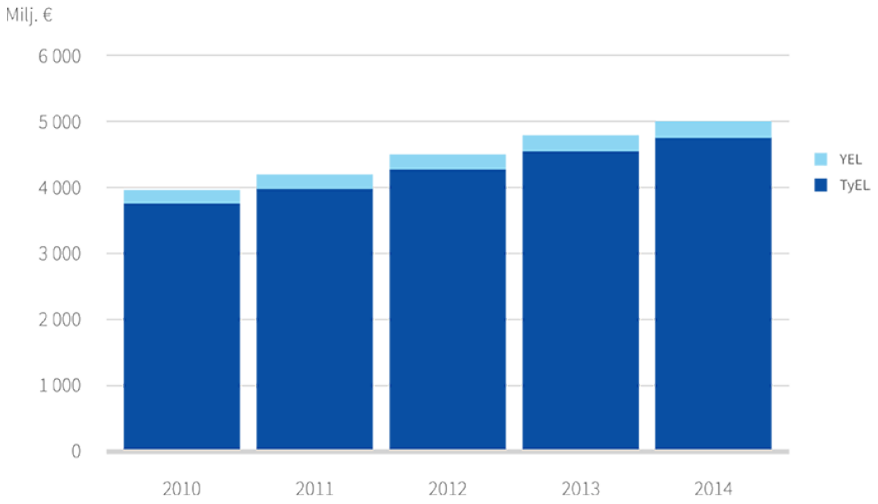

Eläkkeensaajat

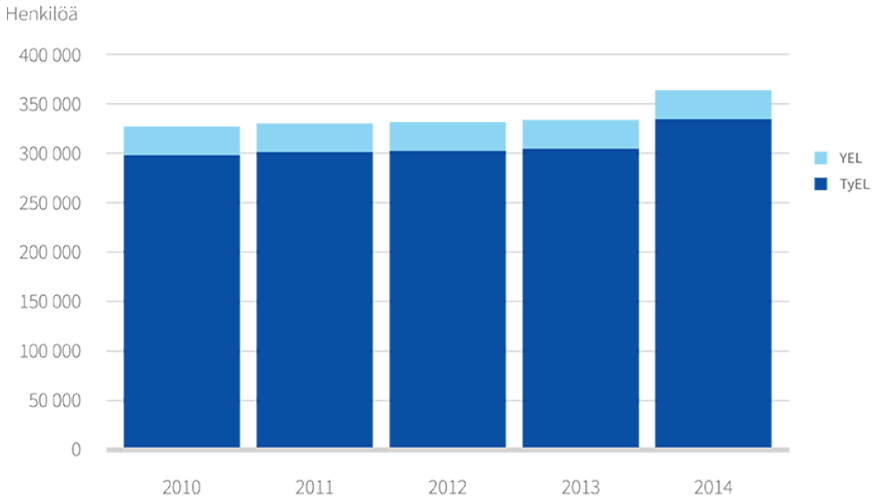

Osakemarkkinoilla kurssit vahvistuivat, ja korkotaso laski edelleen alhaiselta vuoden lähtötasoltaan. Varman sijoitustulos kehittyi vahvasti alkuvuonna, mutta toisella puoliskolla epävarmuudet sijoitusmarkkinoilla aiheuttivat tulokseen runsaasti heiluntaa. Etenkin viimeinen vuosineljännes oli erittäin turbulentti.

Varman sijoitukset tuottivat 7,1 (9,0) %, ja sijoitusten arvo oli 40,0 (37,7) miljardia euroa vuoden päättyessä. Monipuolisesti hajautetussa salkussa tuotto kertyi tasaisesti eri omaisuusluokista.

Parhaiten tuottivat osakesijoitukset, 9,1 (21,8) %. Myös korkosijoitusten tuotto oli hyvä 5,5 (1,2) % korkotason laskun ansiosta. Lue lisää markkinakäänteistä ja omaisuusluokista Sijoitusvuosi 2014 -osiosta.

Vakavaraisuus ja liikekulutehokkuus nostivat asiakashyvityksiä

Hyvän tuottokehityksen ansiosta vakavaraisuuspääoma oli vuoden päättyessä 10,3 (9,1) miljardia euroa eli 34,0 (31,6) % vastuuvelasta. Ennätyksellisen vahva vakavaraisuus ja hyvä liikekulutehokkuus koituvat asiakkaidemme hyväksi: asiakashyvityksiin varattiin 117 (105) miljoonaa euroa, joka on 0,7 (0,6) % TyEL-palkkasummasta.

Turvaamme yli 860 000 suomalaisen eläkkeet

Vuoden päättyessä Varmalla oli 527 000 (531 000) vakuutettua ja 334 500 (333 700) eläkkeensaajaa.

Vakuutusmaksutulo nousi 2 % 4,3 miljardiin euroon. Eläkkeitä maksettiin vajaat 5 % enemmän kuin edellisvuonna eli 5,0 (4,8) miljardia euroa.

Varman kuntoutustoiminta on osoittautunut tulokselliseksi. Työelämään palaa noin 72 % kuntoutujista.

Avainluvut 2014

	2014	2013
Vakuutusmaksutulo, milj. €	**4 343,6**	4 258,0
Eläkkeensaajille maksetut eläkkeet, milj. € [1)]	**5 010,1**	4 786,7
TyEL-vakuutetut 31.12.	**488 200**	491 400
YEL-vakuutukset	**38 940**	39 810
Eläkkeensaajat	**334 500**	333 700
Sijoitukset, milj. €	**40 038,8**	37 718,1
Sijoitustuotot, milj. €	**2 698,9**	3 160,1
Sitoutuneen pääoman tuotto, %	**7,1**	9,0
Kokonaistulos, milj. €	**1 223,0**	1 558,5
Hoitokustannustulos, milj. €	**33,4**	32,0
Liikekulut hoitokustannustulosta, %	**75,0**	76,0
Siirto asiakashyvityksiin, milj. €	**117,0**	105,0
% TyEL-palkkasummasta	**0,7**	0,6
Vastuuvelka, milj. €	**32 069,7**	31 399,1
Vakavaraisuuspääoma, milj. €	**10 252,5**	9 139,7
Vakavaraisuuspääoma/vastuuvelka, % [2)]	**34,0**	31,6
Vakavaraisuuspääoma/vakavaraisuusraja	**2,2**	2,2
Emoyhtiön henkilöstö 31.12.	**561**	558

1) Ennen saatujen vastuunjakokorvausten vähentämistä

2) Suhdeluku laskettu %:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuvelasta

Vakavaraisuus ennätyksellisen vahva

Varman vakavaraisuus nousi uuteen ennätykseensä vuonna 2014. Vahva vakavaraisuus turvaa eläkkeet ja kasvattaa asiakashyvityksiä.

Varman vakavaraisuus nousi vuonna 2014 sekä euromääräisesti että suhteellisesti historiallisen korkealle tasolle. Vakavaraisuuspääoma oli vuoden 2014 lopussa 10 252 (9 140) miljoonaa euroa eli 34,0 (31,6) % vastuuvelasta.

Korkea vakavaraisuutemme on useiden hyvien sijoitusvuosien summa.

Vakavaraisuus vaikuttaa olennaisesti myös asiakashyvitysten suuruuteen. Vahvan vakavaraisuuden ansiosta pystymme varaamaan asiakkaillemme historian korkeimmat asiakashyvitykset, 117 (105) miljoonaa euroa, vuonna 2014. Varma on jo vuosia maksanut erittäin kilpailukykyisiä asiakashyvityksiä.

Vakavaraisuus 2005–2014

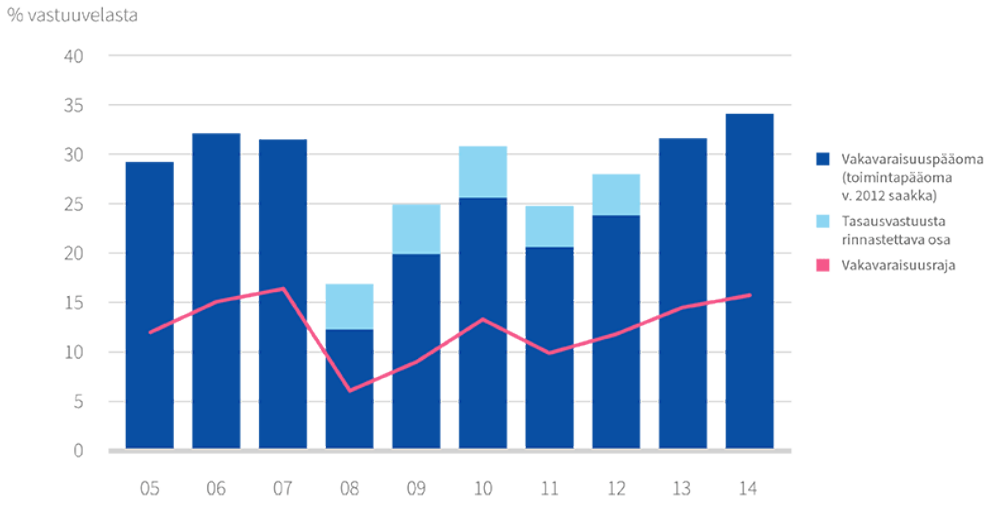

Riskinotto vaatii vahvaa vakavaraisuutta

Varmalle vahva vakavaraisuus on strateginen valinta. Hyvän vakavaraisuuspääoman ansiosta voimme tavoitella eläkevaroille parempaa tuottoa riskipitoisempien ja tuotto-odotuksiltaan parempien sijoitusten avulla. Mitä riskipitoisempia sijoitukset ovat, sitä suurempaa vakavaraisuuspääomaa vaaditaan. Pitkällä aikavälillä hyvät sijoitustuotot turvaavat eläkkeiden rahoitusta.

Taloudellisesti heikkoina aikoina vakavaraisuus antaa hyvän puskurin pääomamarkkinoiden heilahteluun. Vakavaraisuuspääomalle on laissa määritelty vaatimukset ja ne on mitoitettu niin, että eläkkeet on turvattu myös taloudellisesti huonoina aikoina. Keskeisin vaatimuksista on vakavaraisuusraja, joka määräytyy sijoitusten riskipitoisuuden mukaan. Myös vakuutusriski huomioidaan vakavaraisuusrajan laskennassa. Vuoden 2014 lopussa Varman vakavaraisuusraja oli 15,8 (14,5) % vastuuvelasta. Vakavaraisuuspääoman suhde vakavaraisuusrajaan oli 2,2 (2,2).

Eläkevastuu ja riskipuskurit

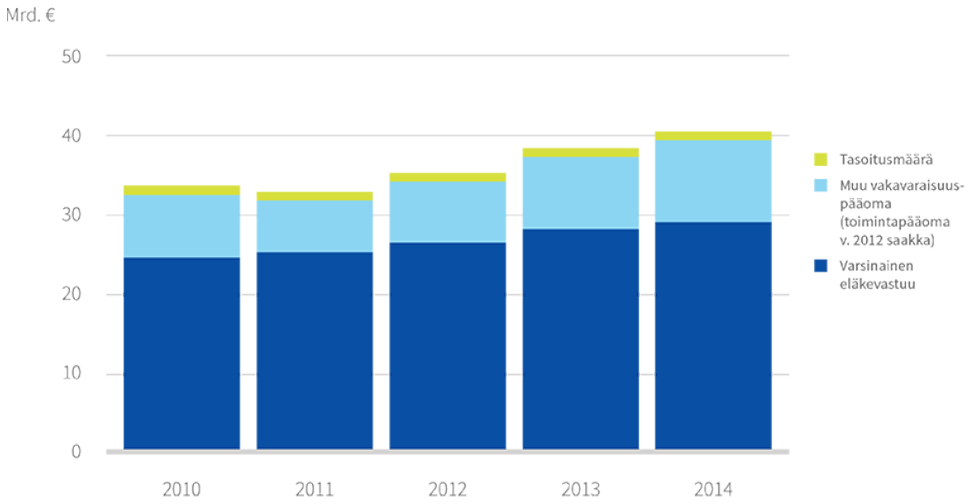

Vakavaraisuussäännökset uudistuvat

Eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskentaa ja sijoitusten hajauttamista koskevat säännökset ovat uudistumassa. Vakavaraisuuslaskennassa otetaan jatkossa huomioon nykyistä tarkemmin kaikki olennaiset sijoitustoiminnan riskit sekä vakuutusriskit. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2017 alussa.

Työeläkeyhtiöiden vakavaraisuuteen vaikuttaa tulevaisuudessa myös eläkeuudistus, joka tuo muutoksia eläkevastuiden tuottovaatimuksen määräytymiseen. Vuodesta 2017 lähtien osaketuottosidonnaisen vastuun määrää nostetaan 10 %:sta 20 %:iin. Muutos lisää työeläkelaitosten mahdollisuuksia sijoittaa osakkeisiin. Osakkeiden enimmäismäärää kaikista sijoituksista rajoitetaan kuitenkin enintään 60 %:iin.

Varmalaisten työn ydin on asiakaskeskeisyys

Varman menestys perustuu osaavaan henkilöstöön, joka huolehtii tehokkaasti asiakkaidemme työeläketurvasta.

Asiakaskeskeisyys on Varman asiantuntijatyön ydin ja toiminnan kehittämisen lähtökohta. Panostamme Varmassa ammattiosaamisen, yhteistyötaitojen ja asiakaspalvelutaitojen kehittämiseen.

Tutkimusten mukaan asiakkaamme arvostavat erityisesti syvällistä asiantuntemusta, laadukkaita valmennus- ja koulutustilaisuuksia sekä monipuolisia digitaalisia palveluita.

Lähivuosina keskeinen tehtävämme on eläkeuudistuksen toimeenpano, johon valmistaudumme osaamistamme ja asiakaspalveluamme kehittämällä.

Työkyvyttömyysmaksuluokka laskussa

Työkykyjohtamisen vahvana asiantuntijana huolehdimme myös oman henkilöstömme työkyvystä ja varmistamme, että asiantuntijoillamme on edellytykset tehdä laadukasta asiakastyötä. Työkykyjohtamisessa onnistumisesta kertoo mm. työkyvyttömyysmaksuluokan kehitys. Varman maksuluokka on kehittynyt positiivisesti usean vuoden ajan: vuonna 2014 maksuluokka oli 2, ja se on laskemassa 1-luokkaan vuonna 2015.

Työkykyjohtamisessa onnistumista on edesauttanut esimiesten sitoutuminen työkyvyn tukemisen toimintamalliin, varhaisen työhön paluun edistäminen sekä osasairauspäivärahan hyödyntäminen ja tiivis yhteistyö työterveyspalvelujen tuottajan kanssa.

Varman arvot

Henkilöstötietoja

	2014	2013
Henkilöstö vuoden lopussa	**561**	558
josta naisia/miehiä	**73 %/27 %**	73 %/27 %
Keski-ikä	**47 v 10 kk**	48 v 2 kk
Keskimääräinen vanhuuseläkkeelle jäämisikä	**63 v 10 kk**	63 v 10 kk
Palvelusaika keskimäärin	**16 v 7 kk**	15 v 5 kk
Henkilöstön tulovaihtuvuus	**4 %**	3 %
Henkilöstön lähtövaihtuvuus	**6 %**	7 %
Sairauspoissaolot	**3,6 %**	3,5 %
Koulutuspäivät/henkilö	**2,8**	3,8

	2014	2013	2012	2011	2010
Henkilöstö keskimäärin	**552**	565	572	588	601
Palkat ja palkkiot, milj. euroa	**40,1**	37,9	37,0	39,5	36,9

Vakavaraisuus ja työkykyjohtamisen asiantuntemus koituvat asiakkaidemme hyväksi

Varman vahva vakavaraisuus ja hyvä liikekulutehokkuus vuonna 2014 tarkoittavat asiakkaillemme pienempiä vakuutusmaksuja. Lisäksi autamme asiakasyrityksiämme säästämään eläkekustannuksissa.

Varman vakavaraisuus nousi ennätysvahvaksi, 10,3 miljardiin vuonna 2014. Tämä koituu asiakkaiden hyväksi, sillä Varma varasi vuodelta 2014 maksettaviin asiakashyvityksiin historiansa korkeimmat asiakashyvitykset 117 (105) miljoonaa euroa eli 3,8 (3,4) % työnantajan TyEL-maksusta.

Siirto asiakashyvityksiin 2010–2014

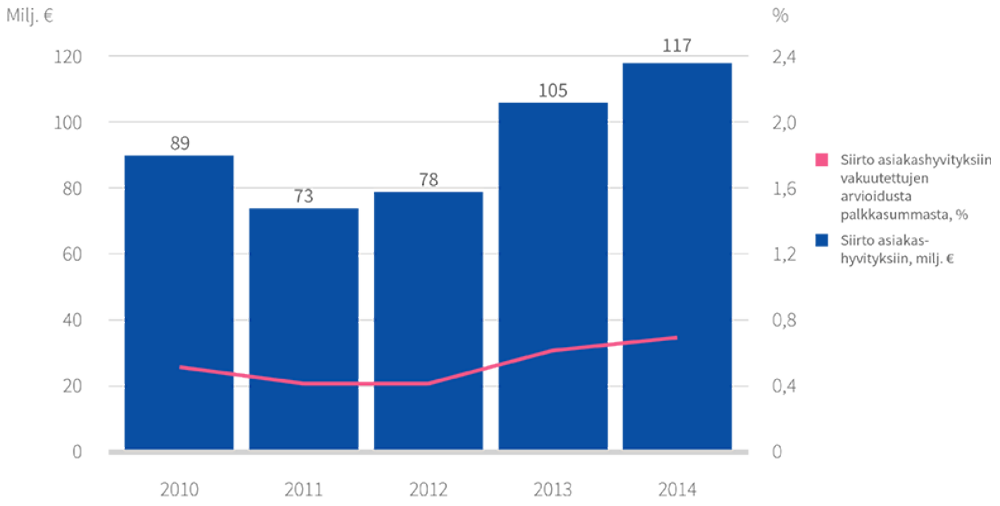

Varma maksaa asiakkailleen alan parhaat asiakashyvitykset. Ne alentavat työnantajan lopullista vakuutusmaksua. Asiakashyvitysten suuruuteen vaikuttavat työeläkeyhtiön vakavaraisuutta kuvaava vakavaraisuuspääoma ja toiminnan tehokkuudesta kertova hoitokustannustulos.

Tukea työeläkekustannusten hallintaan

Autamme asiakasyrityksiämme hallitsemaan eläke- ja sairauspoissaolokustannuksiaan ja kehitämme jatkuvasti yhteistyökäytäntöjä työterveyshuollon ja työnantajan välillä. Tavoitteena on saada asiakkaan työkyvyttömyysriskit hyvissä ajoin hallintaan.

Asiakasyrityksemme kanssa tehtävien työkykyhankkeiden lopputulos tukee asiakkaan liiketoiminnan kehitystä, ja tulokset näkyvät positiivisina vaikutuksina asiakasyrityksen tuloksessa.

Työeläkekustannusten hallintaan on verkossa tarjolla Työkykyjohtamisen tietopalvelu, jossa omavastuinen työnantaja voi analysoida ajantasaista työkyvyttömyysriskiä ja tarkastella työkyvyttömyysmaksuluokan alentumisesta seuraavaa säästöpotentiaalia. Samalla voi vertailla oman yrityksen maksuluokan kehitystä toimialaan tai Varman asiakaskantaan. Tietopalvelua käyttää jo yli 600 asiakasyritystämme. Palvelua laajennetaan jatkossa myös vastaamaan pienempien yritysten tarpeita.

Miten Varma tyypillisesti auttaa asiakasyrityksiään?

- **Yhteys työterveyshuoltoon.** Rakennetaan yhdessä varhaisen tuen malleja ja valmennetaan esimiehiä toimimaan sen mukaisesti.
- **Työyhteisön prosessit sujuviksi.** Katsotaan yhdessä, tehdäänkö asioita sujuvasti ja fiksusti.
- **Esimiesten valmentaminen.** Esimiehet joutuvat muutoksessa koville. Heitä tuetaan ja sparrataan.
- **HR-työkalujen** tarjoaminen mm. kehityskeskustelujen tueksi.

Kehitämme palvelujamme asiakkaita kuunnellen

Kehitämme jatkuvasti palvelujamme asiakaspalautteen pohjalta. Esimeriksi vakuutusten hoitamisen verkkopalvelussa voi nyt tulostaa maksutietoja ja urakkatodistuksia.

Asiakkaamme voi halutessaan hoitaa kaikki vakuutusasiansa verkossa. Yksityiskohtaisempaa neuvontaa saa puhelinpalvelussa tai vaikkapa chatissa, joka auttaa vakuutushakemuksen teossa ja yrittäjän laskurissa. Yrittäjille valmistuu keväällä mobiilipalvelu, josta saa mm. tilattua urakka- ja työtulotodistuksen ja jossa voi muuttaa työtuloansa.

Varman toimitilat sijaitsevat Helsingin Salmisaaressa, ja yhteyspäällikköverkostomme kattaa lähes koko maan. Yrittäjä- ja pienyrittäjäasiakkaille tarjoamme kattavan palveluverkoston yhteistyökumppaneidemme If Vahinkovakuutuksen ja Nordea Pankin kautta. Suuria työnantajia palvelevat Varman yrityskohtaiset palveluryhmät.

Menestyksekäs vuosi asiakashankinnassa

Varman vakuutusmaksutulo oli 4 344 (4 258) miljoonaa euroa vuonna 2014.

Varman myynnin kannalta vuosi 2014 oli hyvä. Varma menestyi erinomaisesti työeläkeyhtiöiden välisissä asiakassiirroissa, joissa koko vuoden nettotulos TyEL-vakuutuksissa oli 55 miljoonaa euroa. Varman pitkäjänteinen asiantuntijatyö tehokkaana työeläkeasioiden hoitajana ja erityisesti työkyvyttömyysriskin torjunnassa näkyy asiakkaiden kasvavana luottamuksena.

Vakuutettujen ja vakuutusten määrä

	31.12.14	31.12.13	Muutos
Vakuutettujen määrä			
TyEL [1]	**488 190**	491 400	-3 210
YEL	**38 937**	39 810	-873
Yhteensä	**527 127**	531 210	-4 083
[1] joista rekisteröidyn TEL-lisäeläkevakuutuksen piirissä			
	4 390	4 928	-538
Vakuutusten määrä			
TyEL	**27 223**	26 930	293

Haastava toimintaympäristö

Suomalainen yrityskenttä kärsii yhä vaikeasta taloustilanteesta. Kasvu on pysähtynyt, ja rakenteelliset haasteet koettelevat lähes kaikkia elinkeinoelämän sektoreita. Ostovoiman supistuminen kurittaa erityisesti kaupanalaa.

Varman asiakaskunnassa lukuisat yt-neuvottelut ja irtisanomiset leimasivat myös vuotta 2014. Yritysten hr-toiminnot kamppailevat, kun yt-neuvottelujen lomassa pitäisi pystyä huolehtimaan jäljelle jäävien työntekijöiden työkyvystä. Varma on asiakkaidensa tukena, jotta kasvun taas alkaessa yrityksillä olisi riittävästi kykyä lähteä kasvattamaan toimintaansa.

Hyvä työkyky alentaa työeläkekustannuksia

Työkykyjohtamisen ja kuntoutuksen palvelumme auttavat Varman asiakasyrityksiä säästämään eläke- ja sairauspoissaolokustannuksissa. Strategiaan sidottu työkykyjohtaminen tukee yrityksen kilpailukykyä ja tuottavuutta.

Työkykyjohtaminen on kokonaisuus, jossa vahvistetaan systemaattisesti hyvää johtamista, sujuvaa yhteistyötä ja tuloksellisuutta sekä tuetaan henkilöstön palautumista ja ehkäistään työkyvyttömyyttä. Työkykyjohtaminen vähentää sairauspoissaoloja, alentaa työkyvyttömyyskustannuksia sekä parantaa hyvinvointia ja tuottavuutta. Varma tekee vuosittain satojen asiakasyritysten kanssa yhteistyötä pidempien työurien puolesta.

Varma on työkykyjohtamisen asiantuntija. Analysoimme asiakkaidemme kanssa, millaisia työkyvyttömyysriskejä yrityksessä on ja miten niihin voi vaikuttaa. Tarkastelemme myös, mitä huolia ja uudistumisen tarpeita yrityksen tulevaisuuteen liittyy ja mitä ne tarkoittavat mm. esimiestyön ja työkyvyn kannalta.

Varman työkykyjohtamisen palveluilla on kova kysyntä; vuonna 2014 asiakastapaamisia eri muodoissa kertyi peräti noin 1 400.

Työeläkekustannusten hallintaan on verkossa tarjolla Työkykyjohtamisen tietopalvelu, jossa omavastuinen työnantaja voi analysoida ajantasaista työkyvyttömyysriskiä ja tarkastella työkyvyttömyysmaksuluokan säästöpotentiaalia.

Työkykyjohtamisen on oltava tavoitteellista. Tavoitteet ja mittarit voivat liittyä sairauspoissaoloihin, työkyvyttömyysmaksuluokan kehitykseen, työn laatuun ja sujuvuuteen sekä esimiestyöhön.

Työkykyjohtaminen toi VR:lle 11,1 miljoonan säästöt

VR:n hyvinvointitoiminnan tavoitteiksi asetettiin vuonna 2010 työhyvinvoinnin parantaminen eri osa-alueilla, sairauspoissaolojen hallinta, työurien pidentäminen, työtapaturmien väheneminen ja työterveyshuoltokustannusten hallinta.

Tulokset puhuvat puolestaan vuonna 2014. Tyytyväisyys esimiestyöhön on lisääntynyt, sairauspoissaoloprosentti on laskenut, samoin työkyvyttömyyseläkkeiden lukumäärä ja työtapaturmakustannukset. Samalla työkyvyttömyyden seurantaraportointia on kehitetty uudelle tasolle.

Vuonna 2014 oli jo saatu aikaan 11,1 miljoonan euron säästö alentuneina työkyvyttömyysmaksuina sekä terveydenhuolto- ja sairauspoissaolokustannuksina.

Kuntoutus voi katkaista polun työkyvyttömyyseläkkeelle

Lakisääteinen työeläkekuntoutus antaa työntekijälle ja yrittäjälle mahdollisuuden jatkaa työelämässä silloin, kun työkyky on uhattuna.

Varmaan saapuneiden kuntoutushakemusten määrä kasvoi edelleen 2014. Hakemuksia tuli Varmaan yli 2 100 kappaletta. Heikentynyt taloustilanne näkyy kuntoutushakemuksissa, sillä hakijoissa on nyt useita työttömiä ja yt-neuvotteluissa olevia työntekijöitä.

Varman ja Ilmarisen yhteinen "Ponnahduslauta takaisin työelämään" -kokeiluhanke on tarkoitettu korkeasti koulutetuille henkilöille, jotka ovat aiemmin työskennelleet vaativissa esimies- ja asiantuntijatehtävissä mutta tulleet työkyvyttömiksi vaikeiden, pitkäaikaisten mielenterveyden häiriöiden seurauksena. Tavoitteena on ohjata heidät takaisin työelämään esimerkiksi työkokeilun ja työhön valmennuksen kautta. Uudessa työtehtävässään henkilöt pääsisivät hyödyntämään aiempaa asiantuntemustaan, mutta vaativuudesta ja tulospaineista tingitään.

Uudet työkyvyttömyyseläkkeet ja kuntoutujat

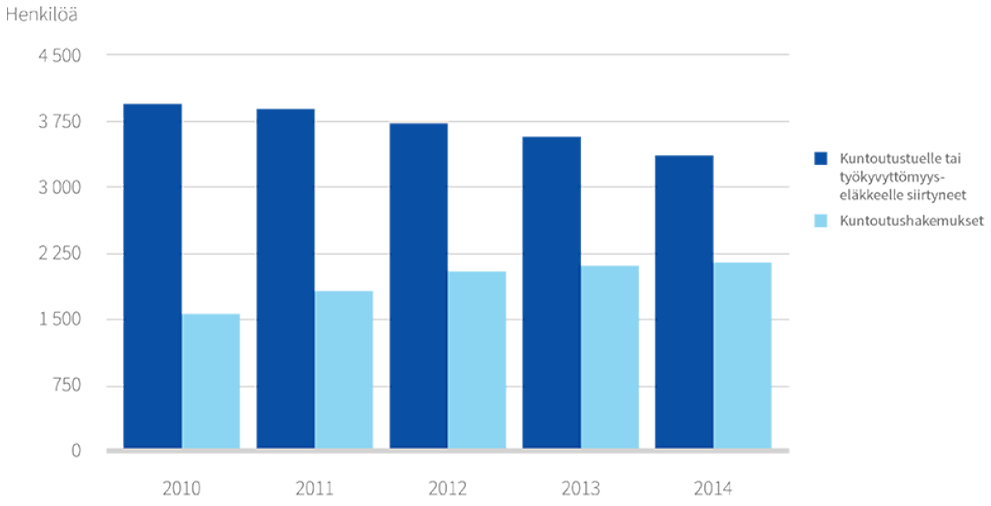

Samalla kun työeläkekuntoutus on lisääntynyt, Varman myöntämät työkyvyttömyyseläkkeet ovat vähentyneet. Vuonna 2014 ne vähenivät noin 6 %:lla. Vuodesta 2007 lähtien uudet työkyvyttömyyseläkkeet ovat vähentyneet 22 %, ja vastaavasti kuntoutushakemukset ovat lisääntyneet samalla aikavälillä 87 %.

Vaikutusta on ollut mm. sillä, että työterveyshuolto puuttuu nyt tehokkaammin pitkittyneisiin sairauspoissaoloihoin.

Turvattu toimeentulo eläkkeellä

Varman eläkkeensaajien määrä ja eläkkeinä maksama euromäärä ovat jatkuvassa kasvussa. Tehtävämme on maksaa eläkkeet oikein ja ajallaan kasvavalle joukolle eläkkeensaajia.

Eläkepäätös on vakuutetulle merkittävä tulevaisuuteen vaikuttava ratkaisu. Siksi seuraamme tarkkaan tekemiemme päätösten virheettömyyttä ja palvelun sujuvuutta. Vuonna 2014 aloitimme uuden eläkehakemusten käsittelyjärjestelmän käyttöönoton. Se sujuvoittaa henkilöasiakkaidemme palvelua pitkälle tulevaisuuteen.

Eläkepäätökset eläkelajeittain, %

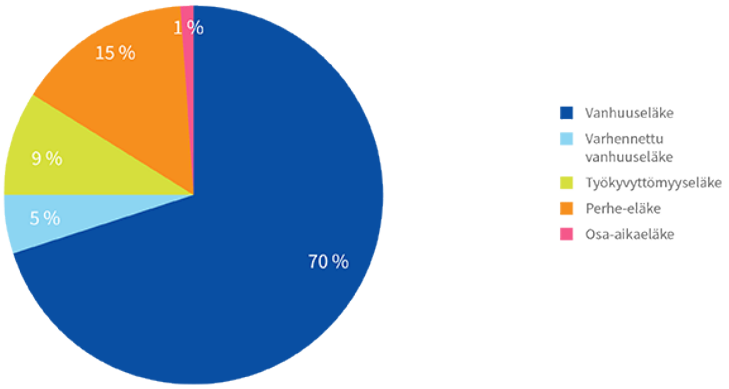

Verkkoasiointi kasvattaa suosiotaan

Varman henkilöasiakkaat käyttävät aktiivisesti verkkopalveluitamme. Aktiivisin käyttäjäryhmä on 60–64-vuotiaat asiakkaamme. 60 vuotta täyttäneiden osuus käyttäjistä on 44 %.

Myös eläkkeen hakeminen verkkopalvelussamme on kasvattanut tasaisesti suosiotaan: yli 40 % vanhuuseläkehakemuksista tuli Varmaan sähköisesti. Kaikkiaan Varman henkilöasiakkaiden yhteydenotoista 76 % tapahtui verkossa.

Työnantaja voi sujuvoittaa työntekijänsä eläkkeelle siirtymistä verkkopalveluidemme avulla. Vuonna 2014 otimme käyttöön sähköisen tietopyyntöpalvelun, jonka avulla työnantaja voi ilmoittaa eläkehakemuksen käsittelyssä tarvittavia tietoja Varmalle. Työnantaja-asiakkaamme ovat ottaneet palvelun käyttöön aktiivisesti.

Myös puhelinpalvelu on saanut hyvää palautetta neuvonta-asiakkailta: kouluarvosanaksi tuli 9,5.

Varman myöntämät työkyvyttömyyseläkkeet sairauspääryhmän mukaan 2010–2014

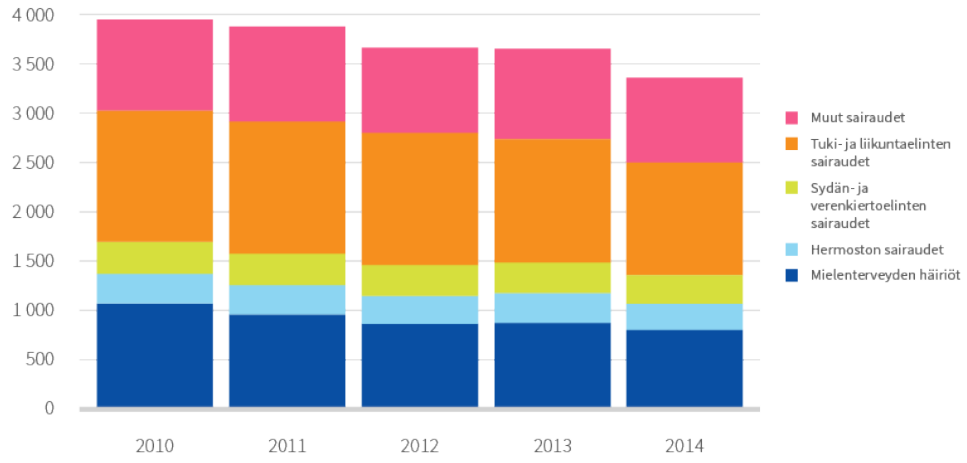

Eläkkeensaajien määrä kasvussa

Varma maksoi vuonna 2014 eläkkeitä 5,0 miljardia euroa 334 700 eläkkeensaajalle. Eläkkeensaajien määrä on jo vuosia kasvanut johtuen ikärakenteen muutoksesta ja eliniän pitenemisestä.

Varmassa tehtiin vuoden aikana 21 051 uutta eläkepäätöstä, mikä on 5,8 % edellisvuotta vähemmän. Eniten vähenivät työkyvyttömyyseläkepäätökset, joita annettiin 6 % edellisvuotta vähemmän. Kuntoutujien joukko sen sijaan kasvoi edelleen.

Vahva sijoitustuotto vuodelta 2014

Varman sijoitusten tuotto vuonna 2014 oli hyvä, 7,1 %. Monipuolisesti hajautetussa salkussa tuotto kertyi tasaisesti eri omaisuusluokista. Osakekurssit vahvistuivat, ja korkotaso laski edelleen alhaiselta lähtötasoltaan, mikä vahvisti korkotuottoja. Myös muut sijoitukset tuottivat hyvin.

Varman sijoitusten arvo nousi yli 40 miljardiin euroon ja vakavaraisuuspääoma yli 10 miljardiin euroon. Vakavaraisuus vahvistui 34,0 (31,6) %:iin.

Talouden kasvu vahvistui Yhdysvalloissa mutta jäi euroalueella edelleen heikoksi ja Suomessa jopa negatiiviseksi. Euroopan keskuspankki jatkoi elvyttävää linjaansa ja laski korkotasoa. Yhdysvaltain keskuspankki puolestaan vetäytyi markkinoilta lopettaen velkakirjaostot (Quantitative Easing) ja viestitti maltillisesta koronnostosta vuoden 2015 aikana. Yhdysvaltain dollari vahvistui loppuvuoden aikana merkittävästi.

Varman tulos kehittyi vahvasti vuoden alkupuoliskolla, mutta toisella puoliskolla tuloksessa oli runsaasti heiluntaa. Markkinoiden epävarmuutta kasvattivat mm. Venäjän kriisi ja geopoliittiset jännitteet, öljyn hinnan jyrkkä lasku ja markkinoiden ajoittainen epäusko osakkeiden kurssitason pysyvyydestä.

Varman sijoitustuoton kehitys vuonna 2014

Positiivinen tuloskehitys kaikissa omaisuusluokissa

Varman sijoitusten tuotto oli 7,1 (9,0) %. Sijoitustuloksessa korkosijoitusten osuus oli 26, osakesijoitusten 47, kiinteistöjen 6 ja muiden sijoitusten 21 prosenttiyksikköä.

Parhaiten tuottivat osakesijoitukset. Myös korkosijoitusten, kiinteistöjen ja muiden sijoitusten tuotto oli vahvasti positiivinen.

Varman 10 vuoden (nimellinen) keskituotto oli 5,5 % ja 5 vuoden 6,4 %. Vastaavat reaalituotot ovat 3,5 ja 4,3 %.

Sijoitusten tuotto

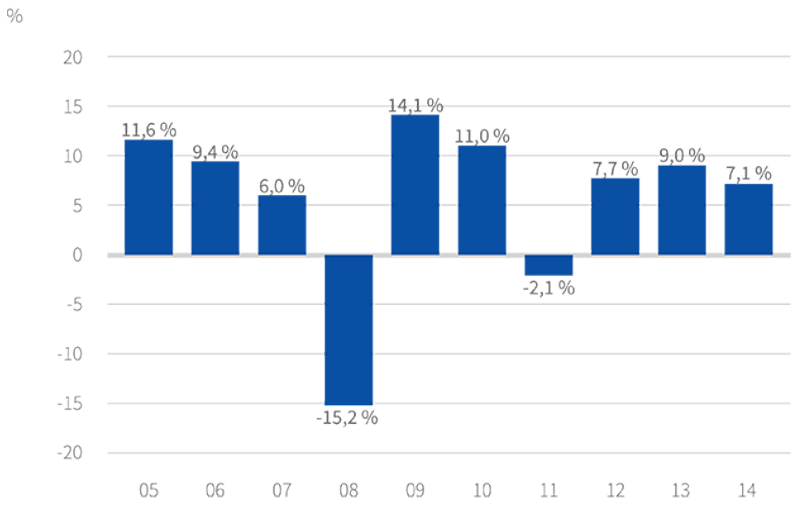

Sijoitustoiminnassa korostuivat vahvan vakavaraisuusaseman turvaaminen, sijoitusten monipuolinen hajauttaminen ja vahva panostus riskienhallintaan.

Varmalla on dollarimääräisiä sijoituksia hedge-rahastoissa, osakkeissa, yrityslainoissa ja pääomarahastoissa. Toimintapolitiikan mukaisesti pääosa valuuttakurssiriskistä on pidetty suojattuna. Osa valuuttapositiosta pidettiin vuoden aikana avoimena, jolloin Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen paransi kokonaistulosta. Operatiivisesti valuuttariskiä hallinnoidaan yhtenä kokonaisuutena, ja tulosluvuissa valuuttavaikutus sisältyy eri omaisuusluokkien tuottoon.

Sijoitukset

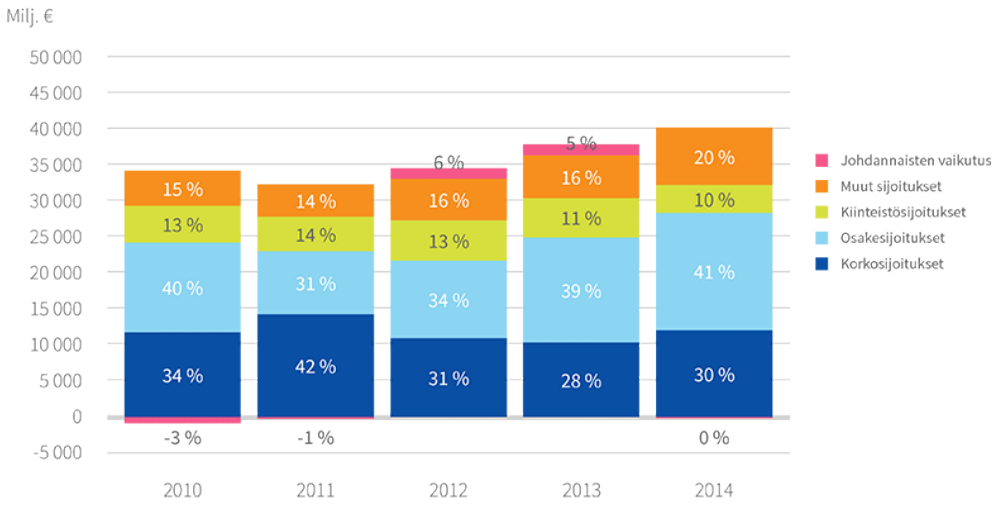

Sijoitukset riskin mukaan ryhmiteltynä

	Riskija-kauma 12/2014 milj. €	**%**	Riskija-kauma 12/2013 milj. €	%	**Tuotto MWR 1-12/2014 %**	Tuotto MWR 1-12/2013 %	Volati-liteetti 24 kk
Korkosijoitukset	**11 983**	**30**	**10 624**	**28**	**5,5**	**1,2**	
Lainasaamiset	**1 571**	**4**	2 026	5	**2,6**	3,3	
Joukkovelkakirjalainat	**9 732**	**24**	9 232	24	**6,8**	0,8	2,1 [2]
Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	**3 450**	**9**	3 869	10	**6,7**	-1,8	
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjat	**6 282**	**16**	5 363	14	**6,9**	3,0	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	**680**	**2**	-635	-2	**0,5**	-0,4	
Osakesijoitukset	**16 333**	**41**	**14 756**	**39**	**9,1**	**21,8**	
Noteeratut osakkeet	**12 879**	**32**	11 579	31	**7,4**	23,7	9,3
Pääomasijoitukset	**2 451**	**6**	2 175	6	**13,5**	12,1	
Noteeraamattomat osakkeet	**1 004**	**3**	1 002	3	**19,7**	26,7	
Kiinteistösijoitukset	**3 841**	**10**	**4 304**	**11**	**3,8**	**3,1**	
Suorat kiinteistösijoitukset	**3 375**	**8**	3 739	10	**3,2**	2,0	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	**466**	**1**	565	1	**8,0**	11,6	
Muut sijoitukset	**7 962**	**20**	**6 157**	**16**	**8,7**	**4,5**	
Hedge-rahastosijoitukset	**6 717**	**17**	4 850	13	**7,8**	8,8	2,0
Hyödykesijoitukset	**370**	**1**	201	1			
Muut sijoitukset	**875**	**2**	1 106	3	**15,9**	-6,3	
Sijoitukset yhteensä	**40 120**	**100**	**35 840**	**95**	**7,1**	**9,0**	**2,9**
Johdannaisten vaikutus [1]	**-81**		1 878	5			
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	**40 039**	**100**	**37 718**	**100**			

Kaikkien joukkovelkakirjalainojen modifioitu duraatio on 4,3.

[1] Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen.

[2] Volatiliteetti on laskettu kaikista (ei pelkästään julkisyhteisöjen) joukkovelkakirjalainoista.

Korkojen lasku vahvisti korkotuottoja

Korkosijoitusten tuotto oli hyvällä tasolla 5,5 (1,2) %. Niiden osuus sijoituksista oli 30 (28) % ja markkina-arvo 12,0 (10,6) miljardia euroa.

Korkosijoitukset koostuivat pääosin TyEL-lainoja sisältävistä lainasaamisista, valtionlainoista, yritysten liikkeelle laskemista joukkovelkakirjalainoista ja rahamarkkinasijoituksista.

Korkosijoitusten perusjakauma, %

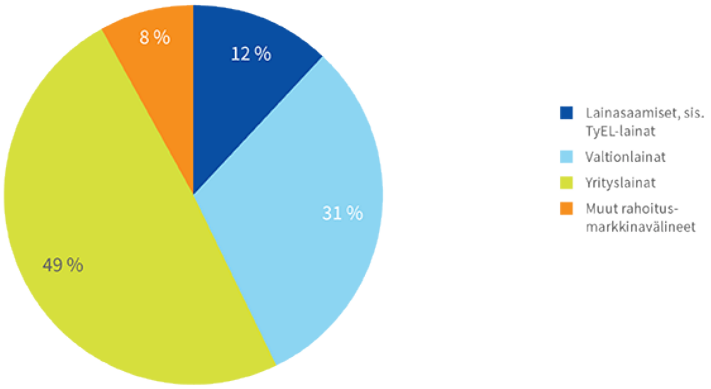

Korkotaso laski vuoden 2014 aikana jo ennestään matalalta tasoltaan, mikä paransi merkittävästi noteerattujen joukkovelkakirjalainojen tuottoa. Valtionlainojen tuotto oli 6,7 (-1,8) % ja yritysten joukkovelkakirjalainojen 6,9 (3,0) %. Lainasalkussa pidettiin kohtuullisen pitkää, noin 5 vuoden duraatiota, mikä vahvisti tulosta. Hyvä korkotuotto oli keskeinen tekijä Varman vahvassa kokonaistuloksessa.

Lainasaamisten tuotto, 2,6 (3,3) %, oli odotusten mukainen, joskin junior-lainojen arvonmuutokset pienensivät lainasaamisten kokonaistuottoa. TyEL-lainojen kysyntä oli vaimeaa, ja niiden määrä väheni vuoden aikana.

Rahamarkkinasijoitusten tuotto oli vallitsevan lyhyiden korkojen tason mukainen 0,5 (-0,4) %.

Euroopassa korkotaso on painunut äärimmäisen alhaiseksi, valtionlainoissa paljolti negatiiviseksi. Jatkossa positiivisen reaalituoton saavuttaminen korkosijoituksista on haasteellista. Korkotuotto myös kääntyy helposti negatiiviseksi, mikäli korkotaso nousee.

Osakesijoitukset tuottivat hyvin

Osakesijoitukset tuottivat omaisuusluokista parhaiten. Niiden osuus sijoituksista oli 41 (39) % ja tuotto 9,1 (21,8) %.

Osakesijoitukset koostuvat noteeratuista osakkeista (32 %), pääomasijoituksista (6 %) ja noteeraamattomista osakkeista (3 %). Osakesijoituksissa on takana jo kuuden vuoden erittäin hyvä jakso, jona aikana niiden keskituotto on 13,3 %.

Osakesijoitusten tuotto 2009–2014

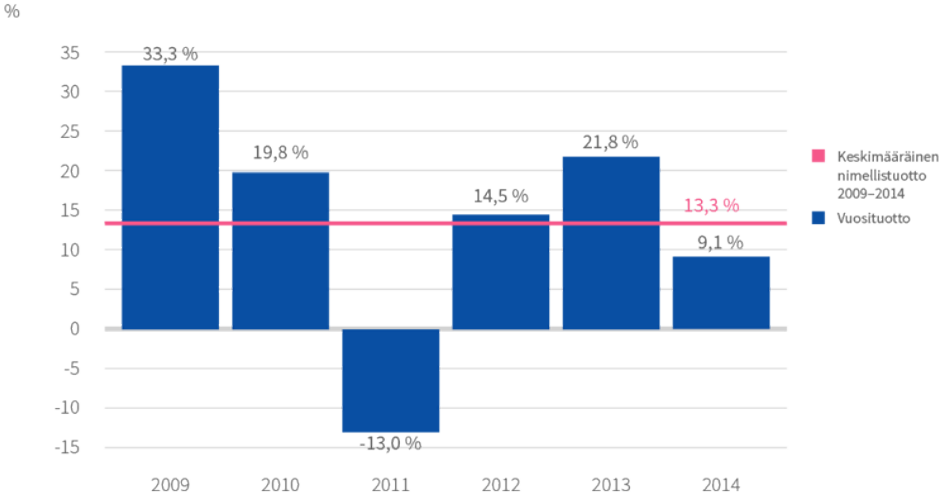

Osakekurssit nousivat kesäkuuhun saakka, mutta loppuvuotta kohti osakemarkkinoiden heilunta lisääntyi merkittävästi. Kokonaisuudessaan noteerattujen osakkeiden tuotto oli hyvä, 7,4 %. Parhaiten tuottivat yhdysvaltalaiset osakkeet, 16,3 %. Varman suomalaisten osakkeiden salkussa merkittävimmän omistuksen Sampo Oyj:n kehitys oli erittäin hyvä 14,0 %. Venäjän kriisi puolestaan painoi joidenkin keskeisten omistusten kurssitasoa, ja suomalaisten osakkeiden kokonaistuotoksi muodostui 6,7 %.

Varman noteeratuista osakesijoituksista kotimaisten osakkeiden osuus oli 34 %. Eurooppalaisten osuus oli 26 %, yhdysvaltalaisten 29 % ja kehittyvien markkinoiden 11 %. Kotimaisten osakkeiden korkean osuuden vastapainona sijoituksia on hajautettu laajasti Suomen ulkopuolella paitsi kansainvälisiin osakkeisiin myös pääomasijoituksiin, hedge-rahastoihin ja yrityslainoihin.

Osakesijoitusten jakauma, %

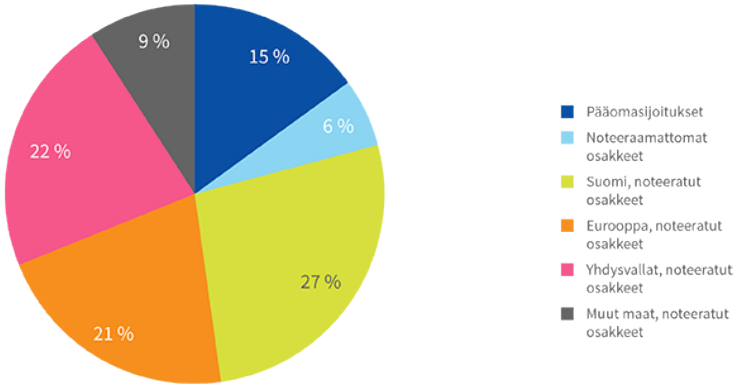

Pääomasijoituksissa ja noteeraamattomista osakkeissa huippuvuosi

Myös pääomasijoitukset ja noteeraamattomat osakkeet tuottivat hyvin. Pääomasijoitukset (private equity) tuottivat 13,5 (12,1) % ja noteeraamattomat osakkeet 19,7 (26,7) %.

Pääomasijoituksista noin puolet on sijoitettu Yhdysvaltoihin ja muu osa pääosin Eurooppaan ja Pohjoismaihin. Arvonkehitys oli vahvaa kaikilla näillä alueilla. Pääomarahastot käyttivät hyväkseen markkinoiden vahvaa kysyntää ja tekivät huomattavan määrän realisointeja. Myös salkkuun sisältyvät infrastruktuurirahastot tuottivat vahvasti.

Noteeraamattomissa osakkeissa tulosta paransivat Fingrid Oyj:n osakkeiden realisointi, pääomarahastojen rinnakkaissijoitusten hyvä arvonkehitys sekä asuntokiinteistöjä omistavien SATO Oyj:n ja VVO-yhtymä Oyj:n hyvät osinkotuotot ja arvonnousu.

Pääomasijoitukset ja noteeraamattomat osakkeet muodostavat pitkäjänteisen omaisuusluokan, ja niiden pitkäaikainen tuotto on ollut erittäin hyvä.

15 suurinta osakesijoitusta

	milj. €	Varman omistus-osuus osakkeista %
Sampo Oyj	1 380	6,35
Nokia Oyj	474	1,93
Wärtsilä Oyj Abp	381	5,20
Nordea Bank AB	279	0,71
VVO-Yhtymä Oyj	224	16,98
SATO Oyj	204	22,80
Nokian Renkaat Oyj	183	6,74
Certeum Oy	178	38,90
KONE Oyj B	169	0,92
Elisa Oyj	152	4,01
Metso Oyj	150	4,02
Stora Enso Oyj A	115	1,99
UPM-Kymmene Oyj	110	1,51
Sponda Oyj	105	10,27
Technopolis Oyj	94	23,89

Kiinteistösijoituksissa jatkettiin kansainvälistä hajautusta

Varman kiinteistösijoitusten arvo oli vuoden 2014 lopussa 3,8 (4,4) miljardia euroa ja kokonaistuotto 3,8 (3,1) %.

Varman kiinteistösalkun kansainvälisen hajautuksen kasvattaminen jatkui vuonna 2014. Varma teki uusia sijoitussitoumuksia kansainvälisiin kiinteistörahastoihin yhteensä 129 miljoonan euron arvosta. Kansainvälisten ja kotimaisten rahastomuotoisten kiinteistösijoitusten arvo oli vuoden lopussa yhteensä 466 (565) miljoonaa euroa ja tuotto 8,0 (11,6) %.

Kotimaisen suoraan omistetun kiinteistöomaisuuden painoa pienennettiin. Varma myi vuonna 2014 kiinteistökohteita yhteensä 337 miljoonalla eurolla. Varma perusti yhdessä Sponda Oyj:n ja Valtion Eläkerahaston (VER) kanssa uuden logistiikkakohteisiin sijoittavan kiinteistösijoitusyhtiö Certeum Oy:n. Suurin Varman vuonna 2014 myymä portfolio oli 22 teollisuus- ja varastokohteen myynti 263 miljoonan euron hintaan Certeum Oy:lle.

Suorat kiinteistösijoitukset, %

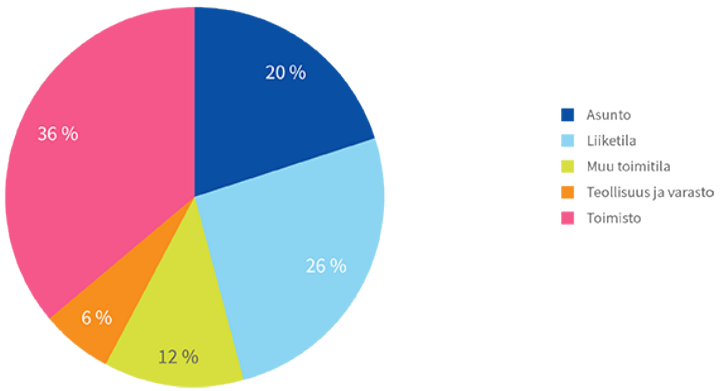

Vuonna 2014 Suomen transaktiomarkkinat toimivat hyvin, mikä edesauttoi suorien kiinteistökohteiden myyntiä, mutta vuokramarkkinoiden haasteellisuus heijastui suoran kiinteistösalkun vajaakäyttöasteisiin, tuottoihin sekä arvoihin. Varman suoraan omistetun toimitilakiinteistösalkun vajaakäyttöaste oli vuoden 2014 lopussa 7,3 %.

Vuokra-asuntoja pääkaupunkiseudulle ja kasvukeskuksiin

Varma ei hankkinut omistukseensa uusia toimitilakohteita vuonna 2014. Investointeja tehtiin yhteensä 74 miljoonan euron arvosta, mutta ne kohdistuvat olemassa olevien kohteiden kehittämiseen sekä ylläpito- ja peruskorjausrakentamiseen. Vuoden 2014 lopussa Varmalla oli rakenteilla yhteensä 220 uutta vuokra-asuntoa pääkaupunkiseudulle. Lisäksi useita asuinrakennusprojekteja ja kehityshankkeita oli suunnitteilla. Suomessa investoinnit suunnataan pääkaupunkiseudulle ja suurimpiin kasvukeskuksiin.

Vuonna 2014 tehtyjen, suoraan omistetun kiinteistöomaisuuden käypien arvojen muutosten vaikutus oli yhteensä -76 miljoonaa euroa. Varman suoraan omistetun kiinteistökannan markkina-arvo oli vuoden lopussa 3,4 (3,7) miljardia euroa. Suorien kiinteistösijoitusten sitoutuneen pääoman tuotto oli 3,2 (2,0) %. Salkun arvoon ja kokonaistuottoon vaikuttivat tehdyt käypien arvojen muutokset, kohteiden myynnit ja toteutuneet investoinnit.

Energiatehokkuus pienentää kiinteistöjen hiilijalanjälkeä

Varma on panostanut merkittävästi energiankulutuksen vähentämiseen toimitilakiinteistöissään. Tavoitteena on vähentää energiankulutusta 6 %:lla vuoteen 2016 mennessä.

Säästötoimissa on keskitytty mm. valaistuksen, ilmanvaihdon ja lämmönohjauksen säätöön. Noin 70 Varman omistamaan kiinteistöön on 2011–2014 tehty yli 400 energiansäästötoimenpidettä, joilla on saavutettu noin 680 000 euron vuosisäästöt. Se vastaa 590 sähkölämmitteisen omakotitalon vuosittaista energiankulutusta.

Vuosien 2011–2014 säästötoimilla on pienennetty Varman kiinteistöjen hiilijalanjälkeä 2 400 hiilidioksiditonnilla.

Muut sijoitukset tuottivat vahvasti

Muiden sijoitusten osuus Varman sijoituksista oli 20 (16) %. Ne koostuvat hedge-rahastoista, 17 %, ja inflaatiosijoituksista, 2 %, sekä pienehköstä hyödykepositiosta. Sijoitukset tuottivat hyvin 8,7 (4,5) %.

Hedge-rahastosijoitusten tuotto oli 7,8 (8,8) %. Tuotto kertyi tasaisesti, ja sen heilunta oli vähäistä. Hedge-rahastosijoituksia lisättiin vuoden aikana, ja dollarin vahvistuminen kasvatti edelleen niiden osuutta. Varman hedge-sijoitusten tuotto on erittäin hyvä pitkältä ajalta, ja tuoton heilunta on ollut hyvin vähäistä.

Inflaatiosijoitukset sisältävät inflaatioon sidottuja joukkovelkakirjalainoja, joita hyvän luottokelpoisuuden omaavat valtiot ovat laskeneet liikkeelle. Inflaatiosijoitusten tuotto oli korkea 15,9 (-6,3) %. Tuottoa kasvatti korkojen lasku, joka paransi maturiteetiltaan pitkäaikaisten velkakirjojen markkina-arvoja. Myös valuuttakurssimuutokset vahvistivat inflaatiosijoitusten tuottoa.

Varma on vastuullinen ja pitkäjänteinen sijoittaja

Varma on 40,0 miljardin euron sijoituksillaan Suomen suurin yksityinen sijoittaja. Sijoitamme varat nykyisten ja tulevien eläkkeiden turvaamiseksi.

Sijoitamme suomalaisiin ja kansainvälisiin osakkeisiin, joukkovelkakirjalainoihin ja muihin korkoinstrumentteihin, hedge-rahastoihin, pääomarahastoihin ja listaamattomiin osakkeisiin, kiinteistöihin sekä hyödykkeisiin.

Huolellisella riskienhallinnalla varmistamme, etteivät yksittäiset riskit toteutuessaan aiheuta olennaisia taloudellisia tappioita.

Edistämme kotimaista työtä

Varman sijoituksista 29,2 % eli 11,7 miljardia on sijoitettu eri muodoissa suomalaiseen yhteiskuntaan. Olemme merkittävä sijoittaja suomalaisissa yrityksissä ja sitä kautta mukana suomalaisen elinkeinoelämän pitkän aikavälin kehityksessä. Varma voi olla osakesijoittaja suomalaisessa yrityksessä, rahoittaja eri lainainstrumenteilla ja kiinteistöjen omistaja.

Tunnemme kotimaiset yhtiöt hyvin. Varma on aktiivinen omistaja kotimaisissa yhtiöissä, joihin olemme sijoittaneet varoja. Osallistumme suomalaisten yritysten yhtiökokouksiin, pörssiyhtiöiden nimitystoimikuntiin ja eräissä tapauksissa myös hallitustyöskentelyyn. Tapaamme yritysjohtoa säännöllisesti sijoittajatapaamisissa yhtiökokousten välillä.

Merkittävä suomalainen kiinteistösijoittaja

Varman kiinteistösijoituksiin kuuluu suorien kiinteistösijoitusten lisäksi kotimaisia ja kansainvälisiä kiinteistörahastoja. Lisäksi meille on tärkeää hyvien ja kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjoaminen etenkin kasvukeskusten alueella.

Varma on omalla pääomalla toimivana kiinteistösijoittajana tehnyt merkittäviä kiinteistöinvestointeja ja jatkossakin kehittää aktiivisesti omaa kiinteistökantaansa ja jalostaa sitä esimerkiksi asuinkäyttöön. Näillä toimilla olemme keskeisesti mukana tukemassa kotimaista elinkeinoelämää ja Suomessa tehtävää työtä.

Salkunhoitomme on tehokasta

Varma hoitaa sijoitukset lähtökohtaisesti itse. Käytämme rahastoja muun muassa pääoma- ja hedge-sijoituksissa sekä kehittyvillä markkinoilla. Hyödynnämme monipuolisesti suursijoittajan asemaamme, minkä ansiosta kaupankäyntikustannukset pysyvät alhaisina ja saamme parasta palvelua.

Sijoitustoimintamme on tehokkaasti järjestetty: vuonna 2014 sen suorat liikekulut olivat 0,058 (0,061 vuonna 2013) % sijoitusten arvosta. Kustannustehokkuus on sijoitustoiminnassamme merkittävä kilpailuetu pitkällä aikavälillä.

Sijoitamme tuottavasti ja turvaavasti

Varman sijoittamista ohjaava periaate on, että eläkevarat on sijoitettava tuottavasti ja turvaavasti. Hajautuksella on keskeinen rooli, kun pyrimme saamaan parhaan mahdollisen tuoton sijoituksillemme turvataksemme eläkkeiden maksamisen.

Varman hallituksen vuosittain vahvistama sijoitussuunnitelma ohjaa keskeisesti yhtiön sijoitustoimintaa. Sijoitussuunnitelmassa määritellään muun muassa sijoittamisen yleiset periaatteet, sijoitusten perusallokaatio, tuotto-, hajautus- ja likviditeettitavoitteet, päätösvaltuudet, ohjausjärjestelmät ja raportointi. Jokaiselle omaisuuslajille on määritelty markkinaindeksi, johon tulosta verrataan. Hallitus seuraa säännöllisesti sijoitussuunnitelman toteutumista. Sijoitussuunnitelma kattaa myös omistajapolitiikan, yhteiskuntavastuullisuuden sekä omistajaohjauksen periaatteet.

Hajautamme monipuolisesti omaisuusluokkiin

Tavoitteenamme on pitää sijoitussalkku mahdollisimman tuottavana ja samalla kokonaisriskitaso halutulla tasolla löytämällä monipuolisia tuoton lähteitä. Hajauttaminen eri omaisuusluokkiin on tärkeää, koska ne käyttäytyvät eri tavoin eri markkinatilanteissa. Laaja hajautus takaa myös sen, ettei yksittäisen omaisuusluokan tai sijoituskohteen riski nouse merkittäväksi. Eri omaisuusluokkien kesken tehdyn hajauttamisen ansiosta allokaatiota voidaan myös joustavasti muunnella markkinaympäristön muuttuessa.

Hajautus eri omaisuusluokkien sisällä

Hajauttaminen on johtava teema myös eri omaisuusluokkien sisällä. Yksittäiset sijoituskohteet puolestaan valitaan salkunhoitajan analyysin perusteella.

Korkosijoitukset ovat turvaavin omaisuusluokka, jossa luottokelpoisuus ja likviditeetti nousevat tärkeimmiksi tekijöiksi. Korkosijoituksia hajautetaan laajasti eri lainojen liikkeellelaskijoihin ja maturiteetteihin.

Osakesijoitukset hajautetaan maantieteellisesti, toimialoittain ja yrityskoon mukaan. Noteeratut osakkeet ovat Varman salkussa tuottohakuisin ja samalla arvoltaan heilahtelevin omaisuuslaji. Varma on pyrkinyt hakemaan osakkeiden rinnalle sellaisia sijoituksia, jotka tuottavat osakkeiden tapaan mutta joiden heilunta on vähäisempää. Tällaisia ovat muun muassa pääomasijoitukset ja hedge-rahastot.

Ulkoistetuissa sijoituksissa, joita ovat muun muassa pääomasijoitukset ja hedge-rahastot, hajautus toteutetaan rahastotyypeittäin ja eri hallinnointiyhtiöiden kesken. Valittujen rahastojen pitää täyttää tiukimmatkin institutionaaliset vaatimukset. Tunnemme tarkasti kumppanimme, ja toiminta perustuu hyvin pitkäaikaisiin liikesuhteisiin.

Hyödykesijoituksia Varma tekee indeksityyppisesti johdannaisten avulla.

Varman suorat kiinteistösijoitukset sijaitsevat Suomessa. Omaisuus on hajautettu sekä tilatyypeittäin että maantieteellisesti. Noin 60 % kiinteistösijoituksista sijaitsee pääkaupunkiseudulla. Salkku sisältää vuokra-asuntojen lisäksi kaikkia toimitilatyyppejä. Suurin paino on toimisto- ja liiketiloilla. Kansainvälisillä kiinteistösijoituksilla parannetaan kiinteistösalkun sisäistä hajautusta.

Tuotto-riskisuhde

Sijoituksissa tähdätään mahdollisimman hyvään tuotto-riskisuhteeseen. Eläkesijoittajalle mieluisissa kohteissa on pitkällä aikavälillä tasainen tuotto, jonka vuotuinen vaihtelu on vähäistä.

Pyrimme aktiivisesti etsimään erityyppisiä tuottolähteitä. Sijoitus aloitetaan usein pitkän pohjatyön perusteella ja pienellä määrällä, minkä jälkeen sijoituksen osuutta salkussa saatetaan kasvattaa. Tällaisia uudehkoja omaisuusluokkia Varman salkussa ovat hyödyke- ja inflaatiosijoitukset.

Likviditeetti

Mahdollisimman iso osa sijoituksista pidetään likvidissä muodossa. Siitä on ollut hyötyä muun muassa silloin, kun TyEL-lainojen kysyntä on kasvanut. Likviditeetin merkitys korostuu vaikeassa markkinatilanteessa, kun muun muassa osakepainoa pitää voida nopeasti muuttaa markkinatilanteen mukaiseksi.

Varma sijoittaa vastuullisesti

Varman vastuullisen sijoittamisen periaatteet kattavat koko sijoitusomaisuuden. Jokaiseen sijoituspäätökseen liittyy erilaisten vastuullisuustekijöiden tunnistaminen ja analysoiminen.

Vastuullinen sijoittaminen tarjoaa kehikon, jolla ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallinnointiin liittyvät kriteerit voidaan sisällyttää osaksi sijoitustoimintaa ja omistajakäytäntöjä. Vastuullisuustekijät vaikuttavat yritysten arvoon ja tuovat vaatimuksia yhtiöille ja sijoittajille. Sijoittajan on taloudellisen analyysin lisäksi arvioitava sijoituskohteita entistä laajemmin.

Varma julkaisi vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja omaisuusluokkakohtaiset käytännöt maaliskuussa 2014. Vastuullisen sijoittamisen periaatteet kattavat Varman koko sijoitusomaisuuden. Periaatteet määrittelevät yleiset linjaukset, joita sovelletaan omaisuusluokkakohtaisesti, kunkin omaisuusluokan ominaispiirteistä riippuen.

Varma sijoittaa vastuullisesti. Sijoitustoimintamme perimmäinen päämäärä on kartuttaa eläkevaroja pitkäjänteisesti. Jokaiseen sijoituspäätökseen liittyy kuitenkin erilaisten vastuullisuustekijöiden tunnistaminen ja analysoiminen. Varma pyrkii sisällyttämään vastuullisuuden systemaattisesti kaikkeen sijoitustoimintaansa. Arvioita tehdessämme huomioimme:

- YK:n Global Compact -yritysvastuualoitteen
- OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille
- ILO:n työelämän konventiot

YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet

Varma on myös allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet ("Principles for Responsible Investment", "PRI") ja julkaissut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaisen raportin vuodelta 2013.

YK:n tukema vastuullisen sijoittamisen periaatteet -aloite on sijoittajien kansainvälinen yhteistyöaloite, jonka tavoitteena on tuoda ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallinnointitapaan liittyvät tekijät osaksi sijoittajien sijoitusprosesseja ja omistajakäytäntöjä.

Periaatteena välttää tuottojen kaksinkertaista verotusta

Varma sulkee eettisin perustein pois suorista sijoituksistaan yhtiöt, jotka keskittyvät tupakan valmistukseen tai ydinasetuotantoon.

Varma on sitoutunut toimimaan verolakien ja -säännösten mukaisesti ja suhtautuu torjuvasti toimiin, joilla pyritään liiketoiminnallisten tavoitteiden sijasta hankkimaan lain tarkoituksen vastaisia veroetuja. Varman periaatteena on välttää sijoitustuottojen kaksinkertaista verotusta, joka johtaisi Varman sijoitusten alhaisempaan tuottoon ja on siten sijoitustoiminnan perimmäisen tuottotavoitteen vastainen.

Hallinto

Varman keskeiset toimielimet ovat yhtiökokous, hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja.

Varman hallinnon perustan muodostaa työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki. Varma noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia työeläkeyhtiöiden toimintaan soveltuvin osin. Listayhtiöiden hallinnointikoodi on saatavissa Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilta.

Varman hallintoperiaatteiden lähtökohtana on yhtiön perustehtävä, eläkkeiden turvaaminen. Lakisääteinen työeläkejärjestelmä syntyi valtiovallan ja työmarkkinajärjestöjen sopimuksella, ja kolmikannalla on edelleen tärkeä rooli järjestelmän kehittämisessä. Työmarkkinajärjestöt osallistuvat myös työeläkeyhtiöiden hallintoon.

Keskeinen tavoite on varmistaa tehokkaalla tavalla yhtiön toiminnan ja hallinnon läpinäkyvyys, mikä osaltaan edistää myös yleistä luottamusta työeläkejärjestelmää kohtaan.

Lisää tietoa Varman hallinnosta ja johtamisesta sekä yhtiöstä löytyy verkkosivuiltamme.

Kuvaus hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

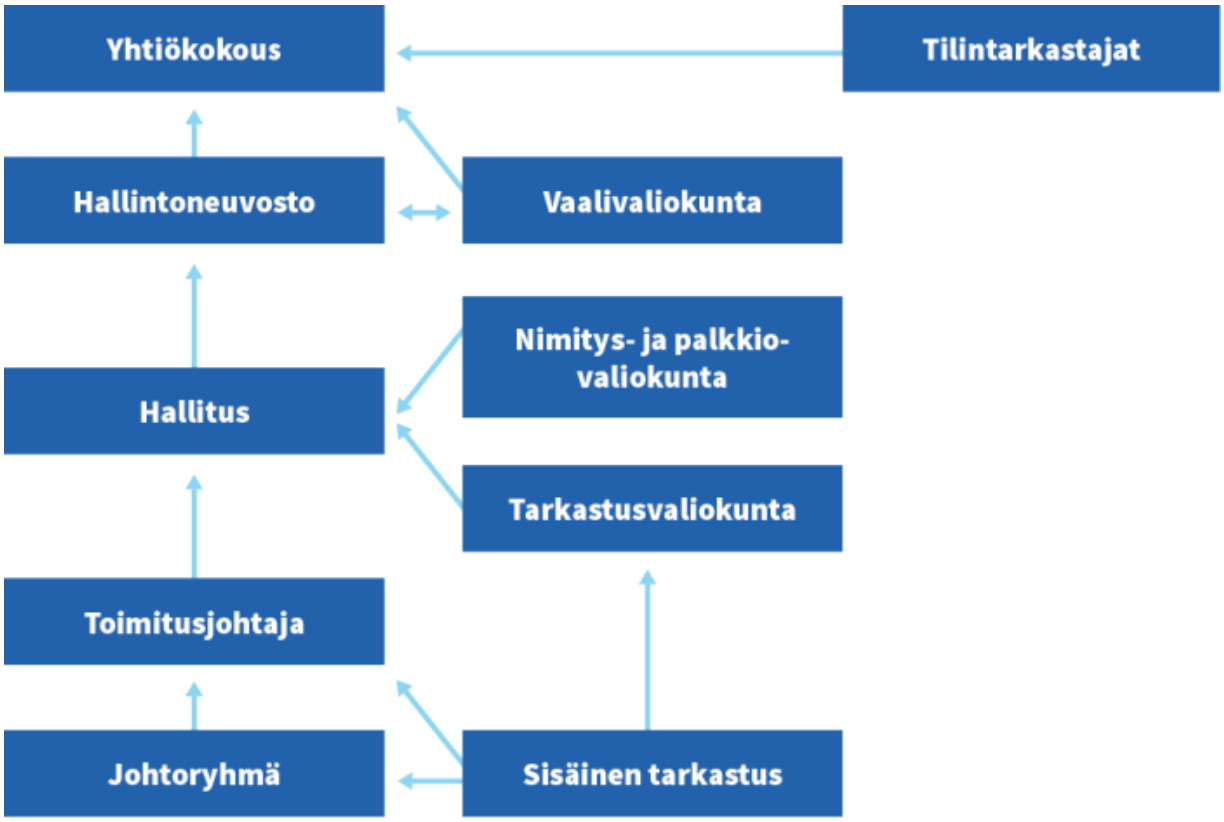

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Selvitys perustuu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin, jota Varma noudattaa työeläkevakuutusyhtiöiden toimintaan soveltuvin osin; poikkeamat selostetaan jäljempänä kohdassa "Selonteko hallinnointikoodia koskevista poikkeuksista". Tämä selvitys kuvaa tilannetta 31.12.2014. Ajantasainen selvitys on nähtävissä osoitteessa www.varma.fi.

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Varman taloudellista raportointia sääntelevät kirjanpito-, osakeyhtiö-, vakuutusyhtiö- ja työeläkevakuutusyhtiölain sekä vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuvelan kattamista koskevan lain lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön asetus vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä, kirjanpitoasetus, sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamat laskuperusteet sekä Finanssivalvonnan antamat määräykset.

Varman hallitus päättää sisäisen valvonnan sisällöstä ja organisoinnista, sisäisen valvonnan osa-alueiden ja periaatteiden toteuttamisesta sekä vahvistaa yhteiset suuntaviivat Varma-konsernin sisäiselle valvonnalle ja vahvistaa riskienhallintasuunnitelman. Hallitus arvioi vuosittain, onko sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty. Hallitukselle toimitettavan taloudellisen raportoinnin sisältö on määritelty sekä hallituksen työjärjestyksessä että sijoitussuunnitelmassa.

Taloudellinen raportointi hallitukselle, johdolle sekä viranomaisille toteutetaan raportoitavasta toiminnosta riippumattomasti Varman taloushallinnossa. Yhtiön tulos ja vakavaraisuusasema lasketaan päivittäin.

Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti mm. kokonaistulos, tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin, vakavaraisuusasema, sijoitukset tuottoineen riskin mukaan luokiteltuina, johdannais- ja valuuttapositiot, riskikeskittymät sekä kate. Lisäksi taloushallinto raportoi sijoitussuunnitelman mukaisten riskirajojen seurannasta ja päätösvaltuuksien käytöstä sekä suorittaa sijoitusten arvostukseen kohdistuvia kontrolleja. Edellisen lisäksi sijoitustoiminto raportoi toiminnastaan erikseen hallitukselle. Päätösvaltuuksien ja allokaation noudattamista sekä sijoitustoimeksiantoja seurataan päivittäin. Aktuaaritoimi huolehtii siitä, että vakuutusmaksut ja vastuuvelka lasketaan laskuperusteiden sekä sosiaali- ja terveysministeriön että Finanssivalvonnan määräysten mukaisesti.

Säännösten edellyttämän informaation lisäksi Varma tekee osavuosiraportin vuosineljänneksittäin. Varma julkaisee läpinäkyvyyden lisäämiseksi mm. taseen ja tuloslaskelman käyvin arvoin sekä sijoitukset ja niiden tuotot riskin mukaisesti ryhmiteltyinä.

Varman taloudellisen raportoinnin kannalta merkittävimmät elementit ovat sijoitusten arvostus ja sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin, vastuuvelalle hyvitettävä korko sekä yhtiön vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan, joka puolestaan määräytyy sijoitusten riskialttiudesta (vakavaraisuusluokittelusta).

Vakavaraisuustunnuslukujen pohjalta määräytyy sijoitustoiminnan riskinkantokyky. Vastuuvelan katteena olevan omaisuuden riittävyys tulee olla jatkuvasti tiedossa.

Vastuuvelka lasketaan tilinpäätöshetkellä ja tilivuoden aikana parhaiden vakuutusteknisten arvioiden mukaisesti. Tarkka vuosilaskenta valmistuu loppukeväällä. Työeläkelaitosten vastuunjako tehdään Eläketurvakeskuksen kautta vuosittain.

Riskiä ottavasta toiminnosta riippumattoman, aktuaaritoimessa sijaitsevan sijoitusriskienhallinnan tehtävänä on mm. sijoitusten sisältämien riskien tunnistaminen, riskitason mittaaminen ja raportointi.

Hallitus päättää johdannaissopimusten käyttämistä koskevista perusteista ja sijoitusten vakavaraisuusluokittelun perusteista. Sijoitustoiminto tekee esitykset ja toimitusjohtaja päätökset sijoitusten riskiluokittelusta hallituksen luokitteluperusteita noudattaen, ja riippumaton riskienhallintatoiminto antaa lausunnon esityksistä. Sijoitusten vakavaraisuusluokittelu tarkastetaan säännöllisesti. Hallitukselle laaditaan riippumaton seurantaraportti johdannaissopimusten käytöstä sekä niiden vaikutuksesta vakavaraisuusrajaan.

Taloudellisesta raportoinnista on yhtiössä laadittu yksityiskohtaisia toiminnan kuvauksia ja työohjeita. Taloudellisen raportoinnin luotettavuutta tukee periaate, jonka mukaan yhtiön liikekirjanpito on aina jaksotettuna ajan tasalla käyvin arvoin ja että sen tiedot täsmäävät sekä reskontrina toimivien eri sijoituslajireskontrajärjestelmien että raportoinnissa käytettävän tietovaraston kanssa.

Tarkka vastuuvelka lasketaan vuosittain. Vuoden aikana vastuuvelan laskennassa käytetään eläkevakuutustoiminnan rekisteritietojen ohella vakuutusteknisiä analyysejä. Vakuutusriskejä analysoidaan mm. riskiperusteanalyysillä (kuolevuus, työkyvyttömyysintensiteetti), tilinpäätös- ja liiketulosanalyyseilla (vakuutustekniikka, vastuunjako) sekä muun muassa maksutappioita ja työkyvyttömyyseläkemenoa tilastoitaessa.

Tilinpäätöstä laadittaessa vakuutettujen palkkasumma on arvio. Tämä heijastuu yhtiön maksutuloon ja vastuuvelan suuruuteen, mutta ei vaikuta juuri yhtiön tulokseen.

Varman taloudelliseen raportointiin liittyvät operatiiviset riskit kartoitetaan säännöllisesti. Tunnistettujen riskien vaikutusten merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä arvioidaan riskikohtaisesti.

Tilintarkastus

Varman yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee yhtiölle kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa. Tilintarkastajien ja varatilintarkastajien tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia. Tilintarkastajaksi ja varatilintarkastajaksi voidaan valita myös tilintarkastusyhteisö.

Tilintarkastajien toimikausi kestää valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokoukseen saakka.

Voimassaolevan tilintarkastusta koskevan lainsäädännön mukaan tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa Varman kirjanpito, toimintakertomus, tilinpäätös ja konsernitilinpäätös sekä hallinto. Tilintarkastus tulee tehdä hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

Tilintarkastajat raportoivat työstään, havainnoistaan ja johtopäätöksistään yhtiökokoukselle osoitettavassa tilintarkastuskertomuksessa. Tämän lisäksi tarkastajat raportoivat sisäistä valvontaa, taloudellista raportointia sekä muita tarkastustoimenpiteitä koskevista havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle, hallitukselle, hallintoneuvostolle, toimivalle johdolle sekä valvovalle viranomaiselle.

Tilintarkastajat toimittavat vuosittain yhtiön hallitukselle voimassa olevan lainsäädännön mukaisen kirjallisen vahvistuksen riippumattomuudestaan. Yhtiön hallitus arvioi tilintarkastajien riippumattomuutta vuosittain.

Yhtiökokouksen 20.3.2014 päätöksen mukaisesti Varman varsinaisina tilintarkastajina tilikaudella 2014 toimivat KHT Petri Kettunen ja KHT Paula Pasanen. Varatilintarkastajina toimivat KHT Marcus Tötterman ja KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

Tilintarkastajien palkkio vuoden 2014 lakisääteisestä tilintarkastuksesta oli 218 686 euroa. KPMG Oy Ab:n palkkio muista kuin tilintarkastukseen liittyvistä asiantuntijapalveluista oli vuonna 2014 yhteensä 55 043 euroa.

Sisäinen tarkastus

Varman sisäinen tarkastus toimii sisäisen tarkastuksen ammattistandardeissa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoitus on tukea organisaation tavoitteiden saavuttamista tuottamalla riskienhallinnan ja muun sisäisen valvonnan tilaa koskevia arvioita ja kehitysehdotuksia.

Sisäisen tarkastuksen organisaatioasema, tehtäväalueet, vastuu ja toimivalta on määritelty hallituksen hyväksymässä toimintaohjeessa. Tarkastuskohteet määritellään vuosittain laadittavassa tarkastussuunnitelmassa, joka johtoryhmän ja tarkastusvaliokunnan käsittelyn jälkeen hyväksytään hallituksessa.

Tarkastushavainnot raportoidaan yhtiön johdolle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle.

Sisäinen tarkastus on organisoitu toimitusjohtajan alaisuuteen.

Selonteko hallinnointikoodia koskevista poikkeuksista

Seuraavassa esitetään yhteenveto listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksia koskevista poikkeuksista Varmassa.

- Suositus nro 12 – hallitusjäsenten erityinen asettamisjärjestys: Varma poikkeaa suosituksesta, sillä työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää, että kaikki jäsenet työeläkevakuutusyhtiön hallitukseen asetetaan hallintoneuvoston toimesta. Suosituksen mukainen järjestys, jossa enemmän kuin puolet jäsenistä nimittää yhtiökokous, ei siten ole lain sallima.

- Suositus nro 14 – riippumattomien hallitusjäsenten määrä: Varman hallituksen varsinaisista jäsenistä seitsemän ja varajäsenistä kaksi ovat sellaisia, jotka kuuluvat toimivaan johtoon Varman asiakasyrityksessä. Tällöin suositus riippumattomien hallitusjäsenten enemmistöstä ei täyty; nämä tiedot on esitetty Hallitus-osiossa. Poikkeus liittyy Varman yhtiömuodon keskinäisyyteen. Keskinäisessä yhtiössä asiakkuus tuottaa osakkuuden yhtiössä ja poikkeus suosituksesta kompensoi näin sitä, että työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain myötä yhtiökokous ei aseta hallituksen enemmistöä suosituksen nro 12 tarkoittamalla tavalla. Lisäksi asiakkuusedustus hallituksessa varmentaa osaltaan sitä, että Varma toimii tehokkaasti lakisääteisen työeläketurvan toimeenpanossa.

- Suositukset nro 25, 26, 29 ja 32 – riippumattomien valiokuntajäsenten määrä: Hallituksen nimitys- ja palkkiovaliokunta -osiossa esitellyn nimitys- ja palkkiovaliokunnan kolmesta jäsenestä kaksi ja tarkastusvaliokunnan (Hallituksen tarkastusvaliokunta -osiossa) neljästä jäsenestä kaksi kuuluu toimivaan johtoon Varman asiakasyrityksessä. Poikkeuksen perustelu on sama kuin mitä edellä esitetään suosituksen nro 14 osalta Varman toiminnan tehokkuuden varmentamisesta.

Yhtiökokous

Varman ylintä päätösvaltaa käyttävät yhtiökokouksessa osakkaat, jotka ovat:

- vakuutuksenottajat, joilla on Varmassa voimassa oleva työntekijöiden eläkkeitä koskevan lainsäädännön mukainen vakuutussopimus;
- yrittäjät, joilla on Varmassa voimassa oleva yrittäjien eläkkeitä koskevan lainsäädännön mukainen vakuutussopimus;
- ne vakuutetut vakuutuskohtaisesti yhdessä, jotka kuuluvat Varmassa voimassa olevan työntekijöiden eläkkeitä koskevan lainsäädännön mukaisen perusvakuutuksen piiriin; ja
- takuuosuuden omistajat.

Osakkaalla yhtiökokouksessa käytettävissä olevien äänten määräytyminen on kuvattu tarkemmin yhtiöjärjestyksessä.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen toukokuun loppua. Ylimääräinen yhtiökokous pidetään, milloin hallitus tai hallintoneuvosto katsoo siihen olevan aihetta taikka milloin se vakuutusyhtiölain mukaan on pidettävä.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokouksessa vahvistetaan yhtiön toimintakertomus ja konsernitilinpäätös, päätetään tilikauden tuloksen käsittelystä, päätetään vastuuvapauden myöntämisestä vastuuhenkilöille, hallintoneuvoston jäsenten sekä tilintarkastajien palkkioista. Yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet sekä tilintarkastajat ja heidän varamiehensä.

Hallintoneuvosto

Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaisesti Varmalla on hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa hallintoa. Tämän valvontatehtävän ohella hallintoneuvosto:

- valitsee vaalivaliokunnan ehdotuksen perusteella hallituksen jäsenet ja varajäsenet,
- vahvistaa vaalivaliokunnan ehdotuksen perusteella hallituksen palkkiot,
- nimittää vaalivaliokunnan jäsenistään tai hallituksen jäsenistä,
- antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilintarkastuskertomuksen johdosta.

Hallintoneuvostoon kuuluu 28 jäsentä, jotka valitsee varsinainen yhtiökokous. Valintamenettely on yhtiöjärjestyksen mukaan seuraava:

- seitsemän valitaan henkilöistä, joita ovat ehdottaneet keskeisiä työnantajakeskusjärjestöjä vaalivaliokunnassa edustavat jäsenet,
- seitsemän valitaan henkilöistä, joita ovat ehdottaneet keskeisiä palkansaajakeskusjärjestöjä vaalivaliokunnassa edustavat jäsenet,
- neljätoista valitaan vaalivaliokunnan yhteisen ehdotuksen perusteella.

Jäsenen toimikausi on kolmivuotinen siten, että vuosittain on erovuorossa enintään kymmenen jäsentä. Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat vuosittain. Työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää, että yksi näistä valitaan vaalivaliokunnassa vakuutettuja edustavien jäsenten ehdotuksesta. Hallintoneuvoston kokoonpano on esitetty vuosikertomuksen Hallintoneuvoston jäsenet -osiossa ja tiedot hallintoneuvostolle maksetuista palkkioista Palkka- ja palkkioselvitys -osiossa.

Hallintoneuvosto

Puheenjohtajisto

Tapio Kuula

- Puheenjohtaja
- s. 1957
- Toimitusjohtaja, Fortum Oyj
- Erovuorossa 2015

Satu Wrede

- Varapuheenjohtaja
- s. 1954
- Hallituksen puheenjohtaja, Metroauto Group Oy
- Erovuorossa 2015

Martti Alakoski

- Varapuheenjohtaja
- s. 1953
- Puheenjohtaja, Sähköalojen ammattiliitto ry
- Erovuorossa 2016

Jäsenet

Juri Aaltonen

- s. 1969
- Puheenjohtaja, Erityisalojen Toimihenkilöliitto ERTO ry
- Erovuorossa 2015

Petri Castrén

- s. 1962
- Talousjohtaja, Kemira Oyj
- Erovuorossa 2016

Stig Gustavson

- s. 1945
- Vuorineuvos
- Hallituksen puheenjohtaja, Konecranes Oyj
- Erovuorossa 2016

Tapio Korpeinen

- s. 1963
- Talous- ja rahoitusjohtaja sekä Johtaja, UPM Energy
- Erovuorossa 2017

Berndt Brunow

- s. 1950
- Hallituksen puheenjohtaja, Oy Karl Fazer Ab
- Erovuorossa 2016*

*Jäsenyys päättyi 31.12.2014. Berndt Brunow on valittu Varman hallituksen jäseneksi 1.1.2015 alkaen.

Erkki Etola

- s. 1945
- Toimitusjohtaja, Etola Oy, Etra Oy ja Tiiviste-Group Oy
- Erovuorossa 2017

Tauno Heinola

- s. 1953
- Toimitusjohtaja, ABB Oy
- Erovuorossa 2017

Päivi Kärkkäinen

- s. 1955
- Pääjohtaja, Suomen Kansallisoopperan säätiö
- Erovuorossa 2015

Olli Luukkainen

- s. 1957
- Puheenjohtaja, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry
- Erovuorossa 2016

Lauri Peltola

- s. 1963
- Johdon neuvonantaja, Stora Enso Oyj
- Erovuorossa 2016

Matti Rihko

- s. 1962
- Toimitusjohtaja, Raisio Oyj
- Erovuorossa 2015

Kari Sairo

- s. 1955
- Talouspäällikkö, Metallityöväen Liitto ry
- Erovuorossa 2017

Saana Siekkinen

- s. 1972
- Kehittämisjohtaja, Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
- Erovuorossa 2015

Arja Talma

- s. 1962
- Kauppapaikoista ja sijoituksista vastaava johtaja, Kesko Oyj
- Erovuorossa 2015

Jorma Vehviläinen

- s. 1967
- Johtaja, Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK
- Erovuorossa 2015

Anssi Vuorio

- s. 1965
- Ict- ja viestintäsektorin johtaja, Ammattiliitto Pro ry
- Erovuorossa 2017

Ilkka Nokelainen

- s. 1957
- Pääluottamusmies, Stora Enso Oyj
- Erovuorossa 2015

Juhani Pitkäkoski

- s. 1958
- Johtaja, yrityskaupat, Caverion Oyj
- Erovuorossa 2016

Pertti Saarela

- s. 1957
- Toimitusjohtaja, Finrail Oy
- Erovuorossa 2016

Mika Seitovirta

- s. 1962
- Toimitusjohtaja, Outokumpu Oyj
- Erovuorossa 2017

Jorma J. Takanen

- s. 1946
- Hallituksen jäsen, Scanfil Oyj ja hallituksen varajäsen, Sievi Capital Oyj
- Erovuorossa 2015

Leena Vainiomäki

- s. 1961
- Yritysasiakkaista vastaava johtaja, Danske Bank Oyj
- Erovuorossa 2016

Kari Virta

- s. 1970
- Toimitusjohtaja, ISS Palvelut Oy
- Erovuorossa 2017

Göran Åberg

- s. 1956
- Hallituksen puheenjohtaja, Oy Schenker East Ab
- Erovuorossa 2016

Hannu Penttilä on eronnut hallintoneuvostosta 26.8.2014

Vaalivaliokunta

Hallintoneuvosto nimittää vaalivaliokunnan jäsenistään tai hallituksen jäsenistä. Työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää, että joko puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja valitaan vakuutettuja edustavien hallintoneuvostojäsenten ehdotuksesta.

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi Varman vaalivaliokunnassa on neljä muuta jäsentä, joista

- kaksi valitaan vakuutuksenottajia edustavien hallintoneuvostojäsenten ehdotuksesta
- kaksi valitaan vakuutettuja edustavien hallintoneuvostojäsenten ehdotuksesta.

Vaalivaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja Tapio Kuula. Valiokunnan varapuheenjohtaja Martti Alakoski (hallintoneuvoston varapuheenjohtaja), Antti Palola (hallituksen varapuheenjohtaja) ja Veli-Matti Töyrylä (hallituksen jäsen) edustavat vakuutettuja sekä puheenjohtaja Tapio Kuula, Kari Jordan (hallituksen puheenjohtaja) ja Jari Paasikivi (hallituksen varapuheenjohtaja) vakuutuksenottajia.

Vaalivaliokunta tekee yhtiökokoukselle ehdotuksen hallintoneuvoston jäsenten valinnasta erovuoroisten sijaan ja jäsenten palkkioista sekä vastaavanlaisen ehdotuksen hallintoneuvostolle hallituksen jäsenten osalta. Valiokunnalla ei ole muita tehtäviä.

Hallitus

Hallituksen tehtävänä on huolehtia Varman hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää lisäksi, että hallitus laatii sijoitussuunnitelman yhtiön varojen sijoittamisesta.

Hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan. Lisäksi yhtiöllä voi olla toimitusjohtajan sijainen, jonka hallitus nimittää. Hallitus voi nimittää myös muita johtajia. Hallitus nimittää yhtiön vakuutusmatemaatikon ja yhtiön ylilääkärin.

Hallituksen valinta kuuluu hallintoneuvostolle työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain nojalla. Hallitukseen kuuluu 12 jäsentä ja kolme varajäsentä. Valintamenettely on yhtiöjärjestyksen mukaan seuraava:

- kolme jäsentä ja yksi varajäsen valitaan henkilöistä, joita ovat ehdottaneet keskeisiä työnantajakeskusjärjestöjä vaalivaliokunnassa edustavat jäsenet,
- kolme jäsentä ja yksi varajäsen valitaan henkilöistä, joita ovat ehdottaneet keskeisiä palkansaajakeskusjärjestöjä vaalivaliokunnassa edustavat jäsenet,
- kuusi jäsentä ja yksi varajäsenen valitaan vaalivaliokunnan yhteisen ehdotuksen perusteella.

Hallituksesta on vuosittain erovuorossa neljä varsinaista jäsentä.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat. Työeläkevakuutusyhtiöistä annettu laki edellyttää, että näistä yksi valitaan vaalivaliokunnassa vakuutettuja edustavien jäsenten ehdotuksesta.

Hallituksen jäsenenä ei ole Varman toimivaan johtoon kuuluvia henkilöitä. Kukaan hallitusjäsenistä ei ole ollut työ- tai toimisuhteessa Varmaan vuonna 2014 tai kahtena sitä edeltävänä vuonna eikä kukaan heistä saa Varmalta konsultointi- tai muita korvauksia hallitustehtäviin liittymättömistä palveluista tai muusta neuvonnasta.

Hallituksen jäsenet ja heidän holhouksessaan olevat henkilöt ja määräysvallassa olevat yritykset on merkitty Varman sisäiseen lähipiirirekisteriin. Yhtiön omaisuuden myyminen tai muu luovuttaminen rekisteriin merkityille samoin kuin omaisuuden hankkiminen heiltä edellyttää, että asiasta on erikseen päätetty hallituksessa. Vuonna 2014 tällaisia luovutuksia ei tehty.

Tiedot hallitukselle maksetuista palkkioista on esitetty erillisessä Palkka- ja palkkioselvityksessä.

Hallitus 1.1.2015

Berndt Brunow

Puheenjohtaja

s. 1950, diplomiekonomi

Oy Karl Fazer Ab:n hallituksen puheenjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2015, erovuorossa 2016

Lemminkäinen Oyj:n ja Oy C.E. Lindgren Ab:n hallitusten puheenjohtaja, UPM-Kymmene Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja ja Hartwall Capital Oy Ab:n hallituksen jäsen.

Jari Paasikivi

Varapuheenjohtaja

s. 1954, vuorineuvos, kauppatieteiden maisteri

Oras Invest Oy:n toimitusjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2014, erovuorossa 2016

Kemira Oyj:n, Oras Oy: n, Tikkurila Oyj:n ja Teknologiateollisuus ry:n hallitusten puheenjohtaja sekä Elinkeinoelämän keskusliiton EK ry:n hallituksen jäsen.*

Antti Palola

Varapuheenjohtaja

s. 1959, merikapteeni

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:n puheenjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2014, erovuorossa 2015

Talousneuvoston jäsen sekä Pohjolan ammatillinen yhteisjärjestö PAY:n ja Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö EAY:n hallitusten jäsen, Eläketurvakeskuksen edustajiston jäsen, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kalevan sekä Työttömyysvakuutusrahaston ja Koulutusrahaston hallintoneuvostojen jäsen.

Riku Aalto

s. 1965, hallintotieteiden maisteri

Metallityöväen Liitto ry:n puheenjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2012, erovuorossa 2017

VVO-yhtymä Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n ja VR-Yhtymä Oy:n hallitusten jäsen sekä Työttömyysvakuutusrahaston hallintoneuvoston jäsen.

Mikael Aro

s. 1965, eMBA

VR-Yhtymä Oy:n toimitusjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2010, erovuorossa 2015

Nordic Cinema Groupin hallituksen puheenjohtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry:n, Kansallisteatterin, Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n, Altia Oyj:n, Suomalais-Venäläinen kauppakamari – SVKK ry:n ja East Office of Finnish Industriesin hallitusten jäsen sekä Savonlinnan oopperajuhlien kannatusyhdistyksen valtuuston jäsen.*

Johanna Ikäheimo

s. 1968, hallintotieteiden maisteri

Lappset Group Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2009, erovuorossa 2016

FEPI – Federation of European Play Industry:n hallituksen puheenjohtaja, Finpron hallituksen varapuheenjohtaja ja Kunnan Taitoa Oy:n hallituksen jäsen.*

Ari Kaperi

s. 1960, kauppatieteiden maisteri

Nordea Bank AB:n (publ) varatoimitusjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2010, erovuorossa 2015

Finanssialan Keskusliitto FK:n hallituksen varapuheenjohtaja, Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA:n ja Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA:n valtuuskuntien jäsen sekä Liikesivistysrahaston hallituksen jäsen.*

Jyri Luomakoski

s. 1967, MBA

Uponor Oyj:n toimitusjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2015, erovuorossa 2017

EHI, European Heating Industries ja The European Plastic Pipes and Fittings Association hallitusten jäsen.*

Petri Niemisvirta

s. 1970, oikeustieteen kandidaatti

Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön toimitusjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2014, erovuorossa 2017

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kalevan hallituksen puheenjohtaja, Alma Media Oyj:n ja BenCo Insurance Holding B.V.:n (Hollanti) hallitusten jäsen sekä Finanssialan Keskusliitto ry:n Henkivakuutuksen johtokunnan jäsen.*

Ilkka Oksala

s. 1965, oikeustieteen kandidaatti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry:n johtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2015, erovuorossa 2015

Eläketurvakeskuksen, Tapaturmavakuutuslaitosten liiton (TVL) ja Kansaneläkelaitoksen hallitusten jäsen.

Kai Telanne

s. 1964, kauppatieteiden maisteri

Alma Media Oyj:n toimitusjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2009, erovuorossa 2017

Talentum Oyj:n hallituksen puheenjohtaja ja Teleste Oyj:n hallituksen jäsen.*

Veli-Matti Töyrylä

s. 1953, ekonomi

Varman hallituksen jäsen vuodesta 2011, erovuorossa 2016

Kaupallisten- ja teknisten tieteiden tukisäätiö Kauten hallituksen puheenjohtaja, AKAVA ry:n eläkepoliittisen työryhmän jäsen sekä Suomen Ekonomit – Finlands Ekonomer ry:n sijoitustoiminnan johtoryhmän puheenjohtaja.

Varajäsenet

Mikko Ketonen

s. 1945, ekonomi

Varman hallituksen varajäsen vuodesta 1998, erovuorossa 2016

TS-Yhtymä Oy:n ja Salon Seudun Sanomat Oy:n hallitusten puheenjohtaja.*

Arto Kuusiola

s. 1952, kauppatieteiden maisteri

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n talousjohtaja ja johtoryhmän jäsen, Varman hallituksen varajäsen vuodesta 2012, erovuorossa 2016

Asuntosäätiön hallituksen puheenjohtaja sekä International Trade Union Confederation (ITUC):n Internal Auditor ja International Solidarity Fund Management Boardin jäsen.

Liisa Leino

s. 1960, teollisuusneuvos, kasvatustieteen maisteri

Leinovalu Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja, Varman hallituksen varajäsen vuodesta 2011, erovuorossa 2016

Metsä Board Oyj:n, Elomatic Oy:n ja Teknologiateollisuus ry:n hallitusten jäsen sekä Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA:n ja Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA:n valtuuskuntien jäsen.*

Hallituksessa ovat lisäksi tilikaudella 1.1.–31.12.2014 toimineet:

Kari Jordan

Puheenjohtaja

s. 1956, vuorineuvos, ekonomi

Metsä Groupin pääjohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 2013 ja puheenjohtaja vuodesta 2014

Metsä Board Oyj:n, Metsä Tissue Oyj:n, Metsä Fibre Oyj:n ja Keskuskauppakamarin hallitusten puheenjohtaja, Metsäteollisuus ry:n ja Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry:n hallitusten varapuheenjohtaja; lisäksi lukuisia hallituksen jäsenyyksiä säätiöissä ja yhdistyksissä.*

Jäsenyys päättyi 31.12.2014

Lasse Laatunen

s. 1950, oikeustieteen kandidaatti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry:n työmarkkinajohtaja, Varman hallituksen jäsen vuodesta 1998

Eläketurvakeskuksen, Tapaturmavakuutuslaitosten liiton (TVL) ja Kansaneläkelaitoksen hallitusten jäsen.

Jäsenyys päättyi 31.12.2014

Karsten Slotte

s. 1953, diplomiekonomi

Varman hallituksen jäsen vuodesta 2009

Onninen Oy:n, Fiskars Oyj:n, Oriola-KD Oyj:n, Onvest Oy:n, Royan Unibrew A/S:n, Suomalais-ruotsalaisen kauppakamarin, TT-säätiön sekä Scandi Standard AB (publ):n hallitusten jäsen.

Jäsenyys päättyi 31.12.2014

Hallitusjäsenistä luettelossa *-merkityt kuuluvat Varman merkittävien asiakasyritysten toimivaan johtoon; muut jäsenet ovat hallinnointikoodin (suositus nro 15) tarkoittamalla tavalla riippumattomia.

Hallituksen valiokunnat

Varman hallitus on yhtiöjärjestyksen mukaisesti valinnut keskuudestaan nimitys- ja palkkiovaliokunnan sekä tarkastusvaliokunnan. Lisäksi hallituksen puheenjohtajisto ja toimitusjohtaja kokoontuvat tarvittaessa valmistelemaan hallituksessa käsiteltäviä asioita; puheenjohtajiston muodostavat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan keskeisiä tehtäviä ovat Varman sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan sekä taloudellisen ja muun raportoinnin valvonta sekä tilintarkastajien ja sisäisen tarkastuksen työn etenemisen ja havaintojen seuranta. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa. Valiokunta raportoi toimistaan ja havainnoistaan hallitukselle.

Vuonna 2014 tarkastusvaliokuntaan kuuluivat Kari Jordan (puheenjohtaja) sekä Antti Palola, Karsten Slotte ja Kai Telanne.

Valiokunta kokoontui 3 kertaa vuonna 2014 ja jäsenten osallistumisaste oli 100 %.

Valiokuntajäsenistä Kari Jordan ja Kai Telanne kuuluvat Varman asiakasyritysten toimivaan johtoon hallinnointikoodin (suositus nro 15) tarkoittamalla tavalla.

Nimitys- ja palkkiovaliokunta

Nimitys- ja palkkiovaliokunta valmistelee Varman palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät sekä johdon toimi- ja työsopimusten ehdot. Valiokunnan esitykset tuodaan hallituksen päätettäviksi.

Vuonna 2014 nimitys- ja palkkiovaliokuntaan kuuluivat Kari Jordan (puheenjohtaja) sekä Antti Palola ja Jari Paasikivi.

Valiokunta kokoontui 7 kertaa (osallistumisaste 100 %) vuonna 2014.

Valiokuntajäsenistä Kari Jordan ja Jari Paasikivi kuuluvat Varman asiakasyrityksen toimivaan johtoon hallinnointikoodin (suositus nro 15) tarkoittamalla tavalla.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja hoitaa Varman hallintoa hallituksen määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtajan tehtävänä on edistää yhtiön etua. Toimitusjohtaja johtaa yhtiötä terveiden liikeperiaatteiden sekä hyvää hallinnointia ja riskienhallintaa koskevien periaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtaja edustaa Varmaa asiassa, joka lain mukaan kuuluu hänen tehtäviinsä.

Varman toimitusjohtaja on Risto Murto s. 1963 (kauppatieteiden tohtori, Varman toimitusjohtaja vuodesta 2014, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kalevan ja Oulun yliopiston hallitusten varapuheenjohtaja, Työeläkevakuuttajat TELA ry:n hallituksen I varapuheenjohtaja, Wärtsilä Oyj Abp:n, Nokian Renkaat Oyj:n, ja Finanssialan Keskusliitto ry:n hallitusten jäsen).

Toimitusjohtajaa tukee Varman johtoryhmä, johon kuuluu toimitusjohtajan lisäksi yhdeksän johdon ja kaksi henkilöstön edustajaa. Johtoryhmän tehtävä on ohjata ja kehittää Varman toimintaa siten, että yhtiön hallituksen hyväksymät strategiset tavoitteet saavutetaan.

Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmään kuuluvien johtajien palkoista ja palkkaeduista päättää hallitus. Näitä koskevat tiedot on esitetty erillisessä Palkka- ja palkkioselvityksessä.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmään kuuluvat johtajat sekä heidän holhouksessaan olevat henkilöt ja määräysvallassa olevat yritykset on merkitty Varman sisäiseen lähipiirirekisteriin. Yhtiön omaisuuden myyminen tai muu luovuttaminen rekisteriin merkityille samoin kuin omaisuuden hankkiminen heiltä edellyttää, että asiasta on erikseen päätetty hallituksessa. Vuonna 2014 tällaisia luovutuksia ei tehty.

Kun uusista hallitus- tai hallintoneuvostoedustuksista päätetään, toimitusjohtajan osalta päätöksen tekee hallitus kollegiona nimitys- ja palkkiovaliokunnan käsittelyn jälkeen hallituksen puheenjohtajan esityksestä.

Johtoryhmään kuuluvan muun johtajan uudesta hallitus- tai hallintoneuvostoedustuksesta yhteisössä, joka ei ole Varman tytäryritys, päättää hallituksen puheenjohtaja toimitusjohtajan esityksestä ”yksi yli yhden” -periaatteen mukaisesti, kun taas hallitus- tai hallintoneuvostoedustuksesta Varman tytäryrityksessä samoin kuin Varman edustuksesta työeläkealan yhteistoimintayhteisöissä päättää toimitusjohtaja.

Edustusta koskevaa päätöstä tehdessään päätöksentekijä arvioi:

- onko edustus mahdollisten eturistiriitojen vuoksi omiaan heikentämään luottamusta lainsäädännössä korostettujen työeläkevakuutusyhtiön itsenäisyys- ja riippumattomuusvaatimusten toteutumiseen,
- ettei edustus vaikuta haitallisesti Varman sijoitustoiminnan päätöksentekoon.

Sijoitustoimikunta käsittelee keskeiset, toimitusjohtajan päätettäväksi tulevat sijoitusasiat. Toimikuntaan kuuluvat toimitusjohtaja ja sijoitustoiminnasta vastaavat johtajat. Toimikunta valmistelee sijoitusesitykset hallitukselle ja tekee päätökset asioissa, joissa sillä on vuosittain hallituksen vahvistaman sijoitussuunnitelman nojalla päätösvalta ja joita ei ole delegoitu organisaatiossa alemmalle tasolle. Lisäksi toimikunta seuraa sijoitusriskejä.

Johtoryhmä

Risto Murto

Toimitusjohtaja

s. 1963 kauppatieteiden tohtori

Keskeinen työkokemus:

Varatoimitusjohtaja ja johtaja, Sijoitukset, Varma 2010-2013; Johtaja, Sijoitukset, Varma 2006–2010; Toimitusjohtaja, Opstock Oy 2000–2005; Johtaja, Opstock Oy 1997–2000

Keskinäisen Vakuutusyhtiö Kalevan ja Oulun yliopiston hallitusten varapuheenjohtaja, Telan I varapuheenjohtaja ja Finanssialan Keskusliiton, Wärtsilä Oyj:n ja Nokian Renkaat Oyj:n hallitusten jäsen

Toimitusjohtaja vuodesta 2014

Timo Kaisanlahti

Johtaja, Hallinto

s. 1962, oikeustieteen tohtori, kauppatieteiden maisteri

Keskeinen työkokemus:

Neuvotteleva virkamies, Valtiovarainministeriö 2004–2005; Neuvotteleva virkamies, Liikenneministeriö 2003–2004; Lakimies, KLegal Oy 2003; Lakimies, Varma-Sampo 2001–2002; Neuvotteleva virkamies, Kauppa- ja teollisuusministeriö 1996–2000

Kirjanpitolautakunnan puheenjohtaja, Osakevarma Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja Eläketurvakeskuksen edustajiston jäsen

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007

Tiina Kurki

Johtaja, Tietohallinto

s. 1961, Master of Business Administration

Keskeinen työkokemus:

BCIO, Nordea Pankki Suomi Oyj 2011–2012; Group IT -tietohallinnon johtotehtävät, Nordea Pankki Suomi Oyj, 2008–2011; Vice President, TietoEnator Oyj 2002–2008; Osastopäällikkö- ja asiantuntijatehtävät, TietoEnator Oyj 1986–2002

Tieto Esy Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja Arek Oy:n hallituksen varajäsen

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2012

Ville-Veikko Laukkanen

Johtaja, Asiakkuudet

s. 1970, oikeustieteen kandidaatti

Keskeinen työkokemus:

Johtaja, johtoryhmän jäsen, Nordea Pankki Suomi Oyj 2010–2012; Maajohtaja, Tryg Suomi/ Nordea Vahinkovakuutus 2003–2010; Johtaja, Tryg Suomi/Nordea Vahinkovakuutus 2001–2003; Johtaja, AIG Europe S.A. Suomi 1999–2001; Lakimies, Vakuutusosakeyhtiö Sampo 1996–1999; Finanssialan keskusliitto, Vahinkovakuutuksen johtokunnan jäsen 2006–2010; Nordea Rahastoyhtiö Suomi Oy, hallituksen jäsen 2010–2011

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan hallituksen jäsen

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2012

Pasi Mustonen

Johtaja, Aktuaaritoiminto

s. 1964, filosofian maisteri, SHV

Keskeinen työkokemus:

Aktuaari, Varma 1998–2001; Aktuaari, Eläke-Sampo 1996–1998, Matemaatikko, Eläke-Sampo 1989–1996

Eläketurvakeskuksen hallituksen varajäsen

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2004

Pekka Pajamo

Johtaja, Taloushallinto

s. 1962, kauppatieteiden maisteri

Keskeinen työkokemus:

KPMG Oy Ab:n palveluksessa 1988–2012: KHT-tilintarkastaja 1993–2012, osakas 1998–2012

Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiön hallituksen puheenjohtaja, Arek Oy:n, Suomen Kansallisoopperan Säätiön ja Varman kiinteistöyhtiöiden hallitusten jäsen

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2012

Satu Perälampi

Johtaja, Viestintä

s. 1970, kauppatieteiden maisteri

Keskeinen työkokemus:

Viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja, Pöyry Oyj 2007–2009; Sijoittajasuhdepäällikkö, Pöyry Oyj 2000–2007

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2009

Jyrki Rasi

Johtaja, Eläkepalvelut

s. 1966, varatuomari

Keskeinen työkokemus:

Osastopäällikkö, Varma 1999–2006; Lakimies, Eläke-Sampo 1996–1998

Tieto Esy Oy:n hallituksen jäsen

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007

Reima Rytsölä

Johtaja, Sijoitukset

s. 1969, valtiotieteiden maisteri, CEFA, AMP

Keskeinen työkokemus:

Pankkitoiminnan johtaja, konsernitasoinen vastuu suurista yritys- ja instituutio- asiakkuuksista, Pohjola Pankki Oyj 2008–2013; Pohjola Pankki Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johto- ja sijoitustehtävissä 1998–2007

VVO-yhtymä Oyj:n hallituksen jäsen

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2014

Mari Laine

Henkilöstön edustaja

s. 1974, tradenomi

Keskeinen työkokemus:

TyEL-maksuasiantuntija, Varma 2005–

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2010

Reetta-Kaisa Lehtinen

Henkilöstön edustaja

s. 1976, sosionomi (AMK), humanististen tieteiden kandidaatti

Keskeinen työkokemus:

Suunnittelija, Varma, 2013– ; Ylläpidon pääsuunnittelija, Varma, 2007–2012; Suunnittelija, Varma, 2005–2007; Eläkekäsittelijä, Varma, 2002–2005

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2014

Varman ylimatemaatikko on Pasi Mustonen. Yhtiön ylilääkärinä toimii Jukka Kivekäs.

Lääkäritoiminto ja asiantuntijalääkärit

Lääkäritoiminto:

Jukka Kivekäs

Ylilääkäri

s. 1954, vakuutuslääketieteen dosentti, LKT

Asiantuntijalääkärit:

- Tuula Kieseppä
- Otto Lindberg
- Heikki Nikkilä
- Mikael Ojala
- Pekka Palin
- Ritva-Liisa Peltomäki
- Liisamari Krüger
- Tanja Rokkanen
- Sakari Tola (jäi eläkkeelle 1.5.2014)

Neuvottelukunnat

Varma haluaa edistää avointa yhteiskunnallista vuorovaikutusta, kehittää toimintaansa asiakaslähtöisesti ja kuunnella asiakkaitaan. Näitä tavoitteita tukevat Varman viisi neuvottelukuntaa, joiden tehtävä on etupäässä neuvoa-antava. Neuvottelukuntien toimikausi on kolme vuotta, ja niiden jäsenet nimittää Varman hallitus.

Eläkeasiain neuvottelukunta

Neuvottelukunta koostuu Varman ja työmarkkinajärjestöjen edustajista, ja sen jäsenet nimittää Varman hallitus. Neuvottelukunta antaa työkyvyttömyyseläkkeitä koskevia suosituksia.

- Puheenjohtaja: Jyrki Rasi, Varman eläkepalveluista vastaava johtaja
- Varapuheenjohtaja: Jukka Kivekäs, Varman ylilääkäri
- Ilkka Kaukoranta, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n ekonomisti
- Mikko Räsänen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n asiantuntija
- Juhani Siira, Paperiliitto ry:n liittosihteeri
- Riitta Työläjärvi, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:n sosiaali- ja terveyspoliittinen asiantuntija
- Anja Uljas, Suomen Ekonomiliitto - Finlands Ekonomförbund - SEFE ry:n kehitysjohtaja
- Riitta Wärn, Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n asiantuntija

Neuvottelukunnan kokouksiin osallistuvat Varmasta myös eläkepalvelujohtaja Arto Hartikainen ja ratkaisupäällikkö Kari Ahtiainen.

Eläkkeensaajien neuvottelukunta

Varman ja eläkkeensaajien yhteistyötä kehitetään eläkkeensaajien neuvottelukunnassa, joka koostuu eri puolilla Suomea asuvista eläkkeensaajista sekä asiantuntijajäsenistä. Varman hallitus nimittää jäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

- Hemmo Auvinen
- Kari Halme
- Kaija Hietala
- Teuvo Kalso
- Aulikki Kananoja (asiantuntijajäsen)
- Pirkko Lahti
- Marja Leppänen
- Pekka Luoma
- Tarja Nyman (puheenjohtaja)
- Hannu Roine
- Risto Siivola (varapuheenjohtaja)
- Sakari Tola
- Veikko T. Valkonen
- Hilppa Vienonen
- Antti Viinikka
- Hannu Uusitalo (asiantuntijajäsen)

Vakuutettujen neuvottelukunta

Vakuutettujen neuvottelukunta on Varman ja TyEL-vakuutettujen välinen neuvoa-antava yhteistyöelin. Sen tehtävänä on edistää yhtiön ja palkansaajien välistä yhteistyötä ja tiedonvälitystä. Jäsenet edustavat keskeisiä palkansaajajärjestöjä.

Akavan edustajat:

- Terttu Heinonen, Stora Enso Oyj
- Keijo Hyvärinen, Elisa Oyj
- Jouni Jaakkonen, Nordea Pankki Suomi Oyj
- Sirpa Jukarainen, Suomen Lähikauppa Oy
- Marko Klapuri, Etteplan Design Center Oy
- Timo Veijola, Nokia Solutions and Networks Oy

SAK:n edustajat:

- Ari Airas, Ovako Imatra Oy Ab
- Eero Holsti, Abloy Oy
- Jukka Hämäläinen, Jyväskylän Liikenne Oy
- Kai Kolho, DS Smith Packaging Finland Oy
- Marjaana Korhonen, Savon Sanomat Oy
- Juha Manni, Honkarakenne Oyj
- Sakari Ojala, VR-Yhtymä Oy
- Kari Peltovirta, Suomen Lähikauppa Oy
- Jouni Suomalainen, Sokotel Oy
- Ville Vatka, HK Ruokatalo Oy
- Timo Virtanen, Metsä Tissue Oyj
- Kari Ylikauppila, Fortum Power and Heat Oy

STTK:n edustajat:

- Liisa Halme, If Vahinkovakuutusyhtiö Oy
- Paula Hopponen, Nordea Pankki Suomi Oyj
- Timo Jaakkola, NCC Rakennus Oy
- Juha Kivistö, Elisa Oyj
- Irma Kronlöf, Mehiläinen Oy
- Satu Kurri, Ovako Imatra Oy Ab
- Hannu Kuusikko, Instru Optiikka Oy
- Jari Mansikkamäki, Wärtsilä Finland Oy
- Ulla Rannikko, VVO-yhtymä Oyj
- Osmo Salo, Meyer Turku Oy

Työnantajien neuvottelukunta

Varman ja työnantajien vuorovaikutusta ja tiedonvaihtoa vahvistaa työnantajien neuvottelukunta, jonka nimittää Varman hallitus. Asiakasyritysten työnantajaedustajista koostuva neuvottelukunta seuraa työntekijäin eläkelakiin (TyEL) liittyviä asioita sekä antaa lausuntoja ja suosituksia yritysten eläkevakuutuksia koskevissa asioissa ja niiden kehittämisessä.

- Tuomo Aine, Harjavalta Oy:n toimitusjohtaja
- Eila Annala, PlusTerveys Oy:n toimitusjohtaja (puheenjohtaja)
- Matti Bergendahl
- Kim Biskop, Osuuskauppa KPO:n toimitusjohtaja
- Harri Broman, kauppaneuvos, Broman Group Oy:n toimitusjohtaja
- Marko Edfelt, Mainostoimisto Satumaa Oy:n toimitusjohtaja
- Pasi Flinkman, Orkla C&S Oy:n toimitusjohtaja
- Charlotta Furuhjelm, Brandt Group Oy Ltd:n toimitusjohtaja
- Jyrki Heinimaa, Hollming Oy:n toimitusjohtaja
- Matti Hyytiäinen, PKC Group Oyj:n toimitusjohtaja
- Erkki Kaunisto, Sähkö-Kaunisto Oy:n konsernijohtaja
- Mika Kiljunen, Staffpoint Holding Oy:n toimitusjohtaja
- Ville Kopra, Versowood Oy:n toimitusjohtaja
- Heikki Kovanen, Kovanen Yhtiöt Oy:n toimitusjohtaja
- Pekka Kuusniemi, Oras Oy:n toimitusjohtaja
- Päivi Leiwo, Oilon Oy:n hallituksen puheenjohtaja
- Eero Leskinen, Sentica Partners Oy:n osakas
- Olli Manner, Elomatic-yhtiöiden toimitusjohtaja (varapuheenjohtaja)
- Heikki Marva, Länsi-Suomi-yhtymä Oy:n toimitusjohtaja
- Ilkka Mäkelä, Saarioinen Oy:n toimitusjohtaja
- Jyrki Mäki, Atoy Oy:n toimitusjohtaja
- Jussi Niemelä, Delete Group Oy:n toimitusjohtaja
- Jari Ollila, Purso Oy:n hallituksen puheenjohtaja
- Virpi Paasonen, CWT Kaleva Travel Oy:n toimitusjohtaja
- Markku E. Rentto, Neo Industrial Plc:n toimitusjohtaja
- Irmeli Rytkönen, Gigantti Oy:n toimitusjohtaja
- Seppo Saarelainen, teollisuusneuvos, Betonimestarit Oy:n toimitusjohtaja
- Timo Salli, Katsa Oy:n toimitusjohtaja
- Juha Salonen, Perheleipurit Oy:n hallituksen puheenjohtaja
- Harri Savolainen, NCC Rakennus Oy:n toimitusjohtaja
- Jorma Siren, Abloy Oy:n toimitusjohtaja
- Jukka Suovanen, Odum Oy:n toimitusjohtaja
- Heikki Väänänen, Tokmanni Oy:n toimitusjohtaja
- Petteri Wallden, Tikkurila Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja
- Pertti Yliniemi, Lapland Hotels -konsernin hallituksen puheenjohtaja

Yrittäjien neuvottelukunta

Yrittäjien neuvottelukunta tiivistää Varman ja yrittäjien välistä yhteistyötä. Neuvottelukunta osallistuu myös yrittäjille suunnattujen palvelujen kehittämiseen. Varma oli ensimmäinen työeläkeyhtiö, joka perusti pelkästään yrittäjille kohdistetun neuvottelukunnan vuonna 2008. Sitä ennen yrittäjien ja työnantajien neuvottelukunta toimivat yhdessä. Jäsenet nimittää Varman hallitus.

- Aulis Asikainen, Insinööritoimisto Comatec Oy
- Michael Casagrande, Cleanside Oy (puheenjohtaja)
- Seija Estlander, Viestintätoimisto Estlander
- Leena Harkimo, kansanedustaja
- Kirsti Hintikka, Siivouspalvelu Kirsti Hintikka Ky
- Jyrki Hollmén, Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
- Pasi Holm, Pellervon taloustutkimus PTT
- Riitta Hämäläinen-Bister, Deviation Finland Oy
- Henri Juva, Mikenti-yhtiöt Oy
- Jaana Jääskeläinen, Jaanan Ompelimo ja Asuste Ky
- Juho Kettunen, Idän Revontulet Oy
- Anssi Kujala, Suomen Yrittäjät ry
- Merja Lintervo, Linvestia Oy, varapuheenjohtaja
- Harry Luokkamäki, koneyrittäjä
- Merja Metsävaara-Mildh, Front Desk Oy
- Isto Molarius, Ruoka-Norppa Oy
- Karri Nieminen, Fiscales Oy
- Pekka Niinistö, APX-metalli Oy
- Heikki Palin, Palin-Granit Oy
- Paula Palmroth, Turun Kansallinen Kirjakauppa Oy (varapuheenjohtaja)
- Jari Porthén, Realco Oy
- Marcus von Schantz, Accounting Services Tilimatic Oy
- Kari Sorjonen, Tasowheel Oy
- Niina Stolt, Studio Onni
- Timo Tolppa, Metsäkonepalvelu Oy

Palkka- ja palkkioselvitys

Selvitys perustuu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin, jota Varma noudattaa työeläkevakuutusyhtiöiden toimintaan soveltuvin osin. Tämä selvitys on nähtävissä Varman verkkosivuilla www.varma.fi.

Selvitys kuvaa tilannetta 31.12.2014.

Päätöksentekojärjestys ja palkitsemisperiaatteet

1.1 Päätöksentekojärjestys

Varman hallitus päättää vuosittain tulospalkkioperusteisen palkitsemisen periaatteet, enimmäismäärät ja tulospalkitsemiseen osalliset henkilöpiirit. Hallitus päättää myös toimitusjohtajan ja ”yhden yli” -periaatteen mukaisesti toimitusjohtajan esityksen perusteella johtoryhmään kuuluvien johtajien palkitsemisesta.

1.2 Nimitys- ja palkkiovaliokunnan kokoonpano ja valtuudet

Hallitukselle kuuluvat palkitsemisasiat valmistelee hallituksen asettama nimitys- ja palkkiovaliokunta. Valiokuntaan kuuluivat vuonna 2014 hallituksen puheenjohtaja Kari Jordan sekä varapuheenjohtajat Jari Paasikivi ja Antti Palola. Päätökset palkitsemisesta tekee hallitus.

1.3 Tulosperusteisten palkitsemisjärjestelmien sisältö

Varmassa on käytössä kolme tulosperusteista palkitsemisjärjestelmää:

- avainhenkilöiden kannustinjärjestelmä,
- sijoitustoiminnon erillisjärjestelmä (kohta 1.3.2) ja
- vuosibonusjärjestelmä (kohta 1.3.3).

Tulosperusteisessa palkitsemisessa keskeisinä periaatteina ovat:

- Järjestelmät tukevat Varman pitkän aikavälin tavoitteita, joihin kuuluvat mm. vakavaraisuus, sijoitusten tuotto ja kustannustehokkuus.
- Palkitsemisen tulee olla suunniteltu epätervettä riskinottoa estävällä tavalla; siten järjestelmissä on muun muassa ennalta määrätyt palkkiomaksimit, jotka rajoittavat palkkion enimmäismäärän, ja force majeure -ehto, joka antaa hallitukselle oikeuden järjestelmien keskeyttämiseen kesken kauden, jos yhtiön taloudellinen asema on vaarantunut (lähemmin kohdassa 1.5).
- Järjestelmiin perustuvien tulospalkkioiden maksamisesta päättää hallitus ja päätös tehdään vuosittain kannustinkauden päätyttyä.
- Tulospalkitsemisen osuuden kokonaispalkitsemisesta tulee kasvaa silloin, kun varmalaisen vastuu ja kyky vaikuttaa muiden varmalaisten työn tuloksiin ja yhtiön menestymiseen kasvavat.
- Palkitsemisesta päätettäessä otetaan huomioon myös se, onko asianomainen varmalainen noudattanut toimintaa koskevia normeja. Tulospalkkiota ei makseta ja se peritään takaisin perusteettomana etuna, jos ilmenee, että asianomainen on menetellyt vastoin Varman sisäisiä ohjeita tai eettisiä periaatteita, lainsäädäntöä tai viranomaisten antamia määräyksiä taikka ohjeita.
- Palkkioista päätettäessä on aina noudatettava ”yhden yli” -periaatetta.

1.3.1. Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmä

Kannustinjärjestelmän tarkoituksena on sitouttaa avainhenkilöt Varmaan ja sen tavoitteisiin ja siksi tulospalkkiot määräytyvät yhteisten yhtiötasoisten ansaintakriteerien perusteella. Ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää lineaarisesti sen, kuinka suuri osa kannustimen maksimimäärästä jaetaan.

Kannustinjärjestelmä perustuu kolmen kalenterivuoden mittaisiin kannustinkausiin. Hallitus määrittää kunkin kannustinkauden alussa järjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt ja heidän maksimipalkkionsa sekä palkkiokriteerit ja niiden mittarit.

Avainhenkilöjärjestelmässä mukana olevat eivät osallistu kohdassa 1.3.3 tarkoitettuun vuosibonusjärjestelmään; heidän palkkionsa määräytyy yksinomaan avainhenkilöjärjestelmän perusteella.

Avainhenkilöjärjestelmässä maksimipalkkio toimitusjohtajalle vastaa hänen 12 kuukauden palkkaansa, johtoryhmään kuuluvilla johtajilla 6,5 kuukauden palkkaa ja muilla nimetyillä avainhenkilöillä 3,5 tai 4,5 kuukauden palkkaa. Järjestelmään kuuluu enintään 40 varmalaista.

Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmäjohtajien palkkiosta maksetaan enintään 6 kuukautta vastaava osuus yhden kuukauden kuluttua palkkion myöntämisestä ja sen ylittävä osuus kolmessa tasaerässä seuraavan kolmen vuoden aikana (1. vuosi: 1/3, 2. vuosi: 1/3 ja 3. vuosi: 1/3).

Sijoitustoiminnosta vastaava johtaja ja muut sijoitustoimintoon kuuluvat varmalaiset eivät osallistu avainhenkilöiden järjestelmään eivätkä entiseen pitkäkestoiseen kannustinjärjestelmään.

1.3.2. Sijoitustoiminnon erillisjärjestelmä

Hallituksen vahvistamalla sijoitustoiminnon erillisjärjestelmällä tavoitellaan lisäarvoa, jota kertyy, jos Varman sijoitusten tuotto ja vakavaraisuus kehittyvät pidemmällä aikavälillä kilpailijoista koostuvaa vertailuryhmää paremmin. Erillisjärjestelmään kuuluu sijoitusjohtajan lisäksi enintään 50 sijoitustoiminnon avainhenkilöä.

Henkilökohtaiset palkkiomaksimit pohjautuvat edeltävän kalenterivuoden viimeisen kuukauden palkkaan ja ovat enintään 12–14 kuukauden palkan suuruiset.

Palkkiosta maksetaan enintään 6 kuukautta vastaava osuus yhden kuukauden kuluttua palkkion myöntämisestä ja sen ylittävä osuus kolmessa tasaerässä seuraavan kolmen vuoden aikana (1. vuosi: 1/3, 2. vuosi: 1/3 ja 3. vuosi: 1/3).

1.3.3. Vuosibonusjärjestelmä

Kaikki varmalaiset kuuluvat vuosibonusjärjestelmään lukuun ottamatta avainhenkilöjärjestelmän (edellä kohta 1.3.1) ja sijoitustoiminnon erillisjärjestelmän (edellä kohta 1.3.2) piirissä olevia varmalaisia. Palkkio maksetaan vain yhdestä järjestelmästä.

Vuosibonuksena maksettava määrä määräytyy kehityskeskustelussa sovittujen henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisen ja yhtiötuloksen perusteella; yhtiötuloksen osuus on sitä suurempi, mitä merkittävämmät ovat asianomaisen varmalaisen mahdollisuudet vaikuttaa yhtiötulokseen.

Vuosibonusjärjestelmän maksimipalkkion perusta määräytyy asianomaisen henkilön aseman ja kuukausipalkan mukaan. Vuosibonusjärjestelmän mukaiset maksimipalkkion perustat vastaavat 1–4 kuukauden palkkaa.

1.4. Palkitsemisen yhteys tulokseen

Tulosperusteinen palkitseminen määräytyy kaikissa järjestelmissä tulosmittareihin perustuvien ansaintakriteerien toteutumisen perusteella. Ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää lineaarisesti sen, kuinka suuri osa enimmäismäärästä tulee jaettavaksi.

1.5. Tuloksen mittaamisen ja riskipainotuksen perusteet

Tuloksen mittaaminen perustuu kaikissa Varman kannustinjärjestelmissä objektiivisiin ansaintakriteereihin, joiden toteuma on riippumattomasti todennettavissa.

Palkkiojärjestelmiin liittyvää riskiä hallitaan etukäteen asetettujen palkkiomaksimien ohella siten, että hallitus on pidättänyt itselleen oikeuden järjestelmien keskeyttämiseen kesken kauden. Keskeyttäminen voi perustua hallituksen arvioon siitä, että Varman taloudellinen asema on vakavasti vaarantunut yhtiön sisäisestä tai ulkoisesta syystä.

Liiallista riskinottoa ehkäisee osaltaan hallituksen vahvistama sijoitusten enimmäisriskitaso.

Hallintoneuvoston jäsenten palkkiot

Varman hallintoneuvosto kokoontui kolme kertaa vuonna 2014. Kokouksiin osallistui keskimäärin 71 % jäsenistä.

Hallintoneuvoston palkkioista päättää yhtiökokous. Hallintoneuvoston puheenjohtajan vuosipalkkio on 5 000 euroa, varapuheenjohtajien 3 800 euroa ja muiden jäsenten 2 500 euroa. Hallintoneuvoston jäsenille maksetaan lisäksi 300 euron kokouspalkkio.

Hallintoneuvoston jäsenet ovat työntekijän eläkelain 8 §:n mukaisessa vakuutuksessa, jonka perusteella palkkiokorvauksesta maksetaan TyEL-maksu.

Varman hallintoneuvosto 2014 – osallistuminen ja palkkiot

Nimi	Hallinto-neuvoston kokoukset, osallistuminen	Vaali-valiokunta	Vuosi-palkkio, €	Kokous- ja valiokunta-palkkiot, €	Yhteensä, €
Puheenjohtaja					
Tapio Kuula	2/3	2/2	5 000	1 200	6 200
Varapuheenjohtajat					
Martti Alakoski	3/3	2/2	3 800	1 500	5 300
Satu Wrede	2/3		3 800	600	4 400
Jäsenet					
Juri Aaltonen	2/3		2 500	600	3 100
Berndt Brunow	1/3		2 500	300	2 800
Petri Castrén	2/3		2 500	300	2 800
Erkki Etola	3/3		2 500	900	3 400
Stig Gustavson	3/3		2 500	900	3 400
Tauno Heinola	3/3		2 500	900	3 400
Tapio Korpeinen	3/3		2 500	900	3 400
Päivi Kärkkäinen	3/3		2 500	900	3 400
Olli Luukkainen	2/3		2 500	600	3 100
Ilkka Nokelainen	2/3		2 500	600	3 100
Lauri Peltola	3/3		2 500	900	3 400
Hannu Penttilä	2/2		1 250	600	1 850
Juhani Pitkäkoski	0/3		2 500	0	2 500
Matti Rihko	1/2		1 875	300	2 175
Pertti Saarela	3/3		2 500	900	3 400
Kari Sairo	2/3		2 500	600	3 100
Mika Seitovirta	1/3		2 500	300	2 800
Saana Siekkinen	3/3		2 500	900	3 400
Jorma J. Takanen	2/3		2 500	600	3 100
Arja Talma	3/3		2 500	900	3 400
Leena Vainiomäki	2/3		2 500	600	3 100
Jorma Vehviläinen	2/2		1 875	600	2 475
Kari Virta	3/3		2 500	900	3 400
Anssi Vuorio	2/3		2 500	600	3 100
Göran Åberg	0/3		2 500	0	2 500

Hallituksen jäsenten palkkiot

Hallitus kokoontui 9 kertaa vuonna 2014. Osallistumisaste, varajäsenet mukaan lukien, oli keskimäärin 89,6 %.

Varman hallituksen palkkioista päättää yhtiön hallintoneuvosto. Vuonna 2014 vuosipalkkiot olivat: puheenjohtajalle 45 000 euroa, varapuheenjohtajille 32 000 euroa, jäsenille 18 000 euroa ja varajäsenille 13 000 euroa. Lisäksi maksettiin kokouspalkkiota 600 euroa kokoukselta. Myös hallituksen valiokuntien samoin kuin hallituksen puheenjohtajiston kokouksista ja hallintoneuvoston kokouksiin osallistumisesta maksetaan mainittu kokouspalkkio.

Hallintoneuvosto päätti 2.12.2014, että vuoden 2015 palkkiot pidetään ennallaan.

Hallituksen jäsenet ovat työntekijän eläkelain 8 §:n mukaisessa vakuutuksessa, jonka perusteella palkkiokorvauksesta maksetaan TyEL-maksu.

Varman hallitus 2014 – osallistuminen ja palkkiot

Nimi	Hallituksen kokoukset, osallistuminen	Nimitys- ja palkkio-valio-kunta	Tar-kastus-valio-kunta	Vaali-valio-kunta	Hallinto-neuvosto	Vuosi-palk-kio, €	Kokous- ja valio-kunta-palk-kiot, €	Yht., €
Puheenjohtaja								
Kari Jordan	9/9	7/7	3/3	2/2	3/3	45 000	13 800	58 800
Varapuheenjohtajat								
Jari Paasikivi	7/9	7/7		2/2	1/3	32 000	9 600	41 600
Antti Palola	9/9	7/7	3/3	2/2	1/3	32 000	12 600	44 600
Jäsenet								
Riku Aalto	8/9				3/3	18 000	6 600	24 600
Mikael Aro	7/9					18 000	4 200	22 200
Johanna Ikäheimo	9/9				1/3	18 000	6 000	24 000
Ari Kaperi	8/9					18 000	4 800	22 800
Lasse Laatunen	9/9				2/3	18 000	6 600	24 600
Petri Niemisvirta	9/9					18 000	5 400	23 400
Karsten Slotte	8/9		3/3			18 000	6 600	24 600
Kai Telanne	7/9		3/3		1/3	18 000	6 600	24 600
Veli-Matti Töyrylä	9/9			2/2	3/3	18 000	7 800	25 800
Varajäsenet								
Mikko Ketonen	6/9					13 000	3 600	16 600
Arto Kuusiola	9/9					13 000	5 400	18 400
Liisa Leino	7/9				1/3	13 000	4 800	17 800

Toimitusjohtajan ja johtoryhmäjohtajien palkitsemisjärjestelmä

Toimitusjohtajan palkitseminen ja muut etuudet

Hallitus nimittää toimitusjohtajan sekä päättää hänen toimisuhteensa ehdoista.

Toimitusjohtaja on Risto Murto. Hänen palkka- ja luontoisetunsa vuonna 2014 olivat 650 661,56 euroa; lisäksi vuonna 2015 erääntyy hänelle maksettavaksi 123 630 euroa lykättynä palkkiona sijoitustoiminnon vuoden 2012 erillisjärjestelmästä. Avainhenkilöjärjestelmässä Murron palkkiomaksimi on enintään 12 kuukauden palkan suuruinen. Avainhenkilöjärjestelmä on kuvattu edellä kohdassa 1.3.1. Murto ei enää kuulu sijoitustoiminnon erillisjärjestelmään (edellä kohta 1.3.2) eikä vuosibonusjärjestelmään (kohta 1.3.3).

Toimitusjohtaja Risto Murrolle maksettava kiinteä kuukausipalkka on 43 000 euroa. Toimitusjohtajalla ei ole asuntoetua. Hänen autoetunsa arvo on 855 euroa/kk. Matkapuhelinedun arvo on 20 euroa/kk. Luontoisetujen verotusarvo sisältyy rahapalkkaan.

Toimitusjohtaja Murron eläkeikä on 63 vuotta. Hänen lisäeläkevakuutuksen mukainen eläke-etuutensa tulee olemaan 60 % lisäeläkkeen eläkepalkasta. Eläkepalkka lasketaan 10 viimeisen täyden kalenterivuoden ansioista, joihin sisältyy myös tulospalkkiot. Murron lisäeläkesopimuksen kustannukset olivat 60 708 euroa vuonna 2014.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta, minkä lisäksi hän on oikeutettu kuuden kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen.

Johtoryhmään kuuluvien johtajien palkitseminen ja muut etuudet

Hallitus päättää Varman johtoryhmään kuuluvien johtajien palkitsemisesta ja toimisuhteen muista ehdoista.

Johtoryhmäjohtajat kuuluvat Varman avainhenkilöiden kannustinjärjestelmään edellä kuvatulla tavalla (kohta 1.3.1).

Johtoryhmäjohtajien, pois lukien toimitusjohtaja, palkat ja luontoisedut vuonna 2014 olivat 1 270 103,70 euroa ja tulospalkkio-osuudet 159 132,20 euroa (vuodelta 2013) ja 109 133,63 euroa (pitkäkestoinen tulospalkkio vuosilta 2011–2013) eli yhteensä 1 538 369,53 euroa.

Johtoryhmäjohtajien lisäeläkesopimusten kustannukset olivat yhteensä 194 554 euroa vuonna 2014.

Johtoryhmäjohtajilla ei ole asuntoetua. Johtoryhmäjohtajilla on mahdollisuus autoetuun ja heillä on matkapuhelinetu. Luontoisetujen verotusarvo sisältyy rahapalkkaan.

Toimintakertomus tilikaudelta 2014

- Kokonaistulos oli 1 223 (1 558) miljoonaa euroa ja taseen loppusumma käyvin arvoin 40,6 (38,3) miljardia euroa.
- Vakavaraisuus oli alan keskeisistä työeläkeyhtiöistä korkein, 10 252 (9 140) miljoonaa euroa eli 34,0 (31,6) % vastuuvelasta.
- Sijoitusten tuotto oli 7,1 (9,0) %, sijoitusten markkina-arvo 40,0 (37,7) miljardia euroa.
- Yhtiön hoitokustannustulos oli 33,4 (32,0) miljoonaa euroa.

Vakavaraisuus 2005–2014

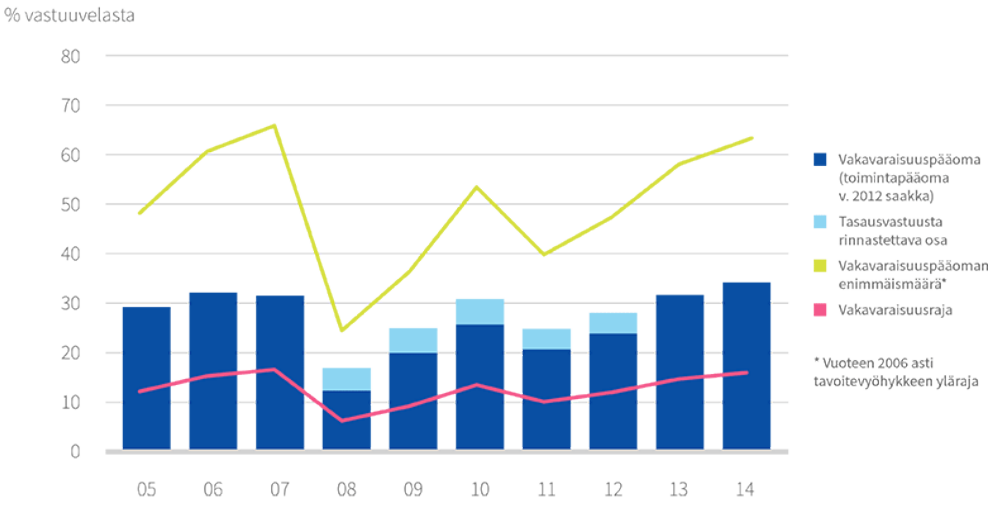

Taloudellinen toimintaympäristö

Talousvuosi 2014 päättyi kasvavan epävarmuuden oloissa

Epävarmuus taloudellisessa toimintaympäristössä voimistui vuoden 2014 jälkimmäisellä puoliskolla ja vuosi päättyi kasvavan epävarmuuden tunnelmissa. Poliittiset ja taloudelliset jännitteet jatkuivat Lähi-idässä, ja konflikti Venäjän ja lännen välillä varjosti talousnäkymää etenkin Suomessa ja Euroopassa. Kasvaneet riskit lisäsivät markkinoiden heiluntaa. Epävarmuudelle on myös vastapainoja: finanssikriisi on ohitettu, ja pahin vaihe talouden kiristämisessä on ohitettu globaalisti.

Kasvu jatkui vahvana Yhdysvalloissa ja myös Britanniassa. Vuoden alussa Yhdysvaltain talouden suotuisa kehitys notkahti, mikä aiheutti huolta elpymisestä ja toisaalta rahapolitiikan suunnan muutokseen liittyvistä riskeistä. Yhdysvaltain talous kuitenkin palasi kasvu-uralle, ja sitä tukivat suotuisa varallisuusarvojen kehitys ja työmarkkinatilanteen paraneminen. Yhdysvalloissa talouden kasvun odotetaan jatkuvan vahvana, joskin elpyminen on ollut maltillista, etenkin kun huomioidaan rahapolitiikan tuki taloudelle.

Globaali investointikysynnän kasvu on vaisua ja maailmankaupan volyymien kasvu hidasta. Kiina ja muut kehittyvät taloudet kasvavat edelleen, mutta maltillisesti verrattuna viimevuosiin. Investointisyklin vauhdittumisen odotetaan lisäävän talouden toimeliaisuutta, mutta geopoliittinen epävarmuuden kärjistyminen kasvattaa epävarmuutta myös talousympäristössä. Toistaiseksi tämä ei ole aiheuttanut markkinoilla sellaisia häiriöitä, jotka kertoisivat merkittävästi heikenneestä luottamuksesta globaaliin talouteen. Vuoden lopulla alkanut voimakas öljyn hinnan lasku tukee osaltaan talouden kasvua teollisuusmaissa.

Euroalue on edelleen toipilas. Kasvu ei ottanut käynnistyäkseen, huoli deflaatiosta syveni ja työttömyys on edelleen korkealla monissa jäsenmaissa. Kreikalla on vaikeuksia vastata sitoumuksistaan, mutta toisaalta monet kriisimaat ovat edistyneet talouden tasapainottamisessa. Euroalueen kokonaisuutta tarkastellen kokonaiskysynnän kasvu on vaatimatonta, ja julkisen talouden edellyttämät rakenteelliset uudistukset ja säästötoimet painavat kotimarkkinoita. Sopeuttamisen osalta silmukka ei kuitenkaan enää kiristy, mikä luo edellytyksiä kasvun vahvistumiselle.

Venäjän talous rajussa pudotuksessa

Venäjän talous luisui rajuun pudotukseen. Vuoden viimeisellä neljänneksellä öljyn hinta oli voimakkaassa laskussa sekä kysyntä- että tarjontasyistä. Venäjän taloutta kurittavat öljyn hinnan romahtamisen lisäksi myös lännen asettamat talouspakotteet. Maan taloutta koetteli valuuttapako, ja vuoden loppuun mennessä Venäjän keskuspankki ei ollut onnistunut vakauttamaan tilannetta omilla toimillaan. Venäjän talouden syöksykierre yhtäältä heikentää näkymiä euroalueella ja etenkin Suomessa, mutta toisaalta öljyn hinnan lasku tukee talouden kasvua Suomessa ja muualla Euroopassa.

Rahapolitiikka polttopisteessä

Vuoden lopulla rauhattomuus sijoitusmarkkinoilla kasvoi. Osakekurssien nousu on jatkunut jo pitkään, rahapolitiikan tukemana. Osakemarkkinat ja reaalitalous näyttävät kulkeneen eri tietä Suomessa ja Euroopassa. Myös Yhdysvalloissa markkinoiden arvostukset kipusivat historiallisesti korkeisiin lukemiin.

Euroopan keskuspankki turvautui poikkeustoimiin rahapolitiikassa. EKP on nykyisen mandaattinsa venyttämisellä kyennyt pysäyttämään rahoitusmarkkinoiden kriisin eskaloitumisen euroalueella. Kasvu on kuitenkin edelleen hidasta ja deflaatiopaineitakin on. Euroalueella markkinat odottivat EKP:lta uusia järeämpiä toimia talouskasvun tukemiseksi. Yhdysvalloissa keskuspankki Fed puolestaan on normalisoimassa rahapolitiikkaansa talouden elpyessä. Keskuspankki vahvisti toistuvasti olevansa sitoutunut talouskasvun ylläpitämiseen. Keskuspankkien onnistuminen rahapolitiikan sopeuttamisessa on kriittistä talouden kasvun ja pääomamarkkinoiden vakaan kehityksen varmistamiseksi.

Suomi syvässä talousahdingossa

Maassamme kokonaistuotannon arvioidaan jääneen vuonna 2014 edellisvuoden tasolle. Teollisuustuotannon supistuminen on jatkunut miltei yhtenäisesti jo kolmen vuoden ajan. Suomi on menettänyt markkinaosuuksia maailman markkinoilla. Ongelmat koettelivat lähes kaikkia elinkeinoelämän sektoreita.

Elektroniikkateollisuuden tuotannon supistumisen vaikutus Suomen kokonaistuotantoon ja sen jalostusasteeseen on merkittävä. Elinkeinorakenteen uudistuminen on hidasta, ja Suomen hintakilpailukyky on heikentynyt. Tämä on edellyttänyt maltillista palkkapolitiikkaa, joka on puolestaan heikentänyt ostovoiman kehitystä ja kotimarkkinoiden elpymismahdollisuuksia. Tuotannollisten investointien supistuminen yhdessä työvoiman tarjonnan heikkenemisen ja vaatimattoman tuottavuuskehityksen kanssa heikentävät talouskasvun potentiaalia myös pidemmässä katsannossa. Suomen julkisessa taloudessa liikkumavara on kapea.

Varman strateginen valinta on vahva vakavaraisuus

Varman tehtävä on sijoittaa eläkevarat tuottavasti ja turvaavasti. Finanssikriisi on koetellut eläkejärjestelmiä ja institutionaalisia sijoittajia globaalisti. Varmalle vahva vakavaraisuus on strateginen valinta. Varma pyrkii valitulla riskiprofiililla saamaan parhaan mahdollisen tuoton sijoituksille eläkkeiden maksamisen turvaamiseksi. Vahva vakavaraisuus ja sijoitusten aktiivinen ja huolellinen hajauttaminen ovat keskeisessä roolissa vaativassa markkinatilanteessa. Eläkesijoittajalle vahva vakavaraisuus on vaikeassa markkinatilanteessa merkittävä etu. Taitavalla riskienhallinnalla varmistetaan tuottava ja turvaava eläkevarojen sijoittaminen, kun markkinoilla ennakoidaan yllättäviä liikkeitä.

Lyhyellä tähtäimellä työurien pidentämistavoitteet ja yritysten taloudelliset reunaehdot eivät välttämättä kohtaa. Myös monissa Varman asiakasyrityksissä koetaan vaikeita muutostilanteita. Varman strategisena tavoitteena on tarjota vaikuttavia eläkevakuuttamisen palveluita. Kyky ymmärtää asiakkaan tarpeita korostuu talouden murroksessa. Varma on vahva osaaja työeläkeasioiden hoitajana ja haluttu asiantuntija yritysten työkykyjohtamisen kumppanina. Varman tavoitteena on olla tehokkain työeläkeyhtiö ja tarjota asiakkailleen alan parhaat asiakashyvitykset.

Varma valmistautuu eläkeuudistukseen

Vuoden 2017 eläkeuudistus sopeuttaa eläkejärjestelmäämme aiempaa paremmin elinajan pitenemiseen. EK, SAK ja STTK solmivat 26.9.2014 sopimuksen uudistuksen sisällöstä. Vaikutusarvioiden perusteella järjestöjen sopimat muutokset täyttävät maan hallituksen eläkeuudistukselle asettamat tavoitteet. Kolmikantainen lainsäädännön valmistelu eläkesopimuksen linjausten pohjalta on käynnissä. Eläkelait säätää seuraava eduskunta.

Eläkeuudistus tuo muutoksia eläke-etuuksiin ja eläkkeiden rahoitukseen. Eläkeuudistuksesta tehdyn sopimuksen mukaan vanhuuseläkkeen ala- ja yläikärajat nousevat asteittain vuodesta 2017 alkaen. Vuoden 2025 jälkeen vanhuuseläkkeen ikärajat kytketään elinajanodotteen nousuun ja elinaikakertoimen vaikutusta loivennetaan. Työeläkkeen karttumat muuttuvat siten, että eläkettä karttuu kaikenikäisille 1,5 % palkasta vuodessa.

Eläkeuudistus tuo työkyvyttömyyseläkkeen rinnalle 63 vuotta täyttäneille työuraeläkkeen, jota voi hakea 38 vuoden työskentelyn jälkeen. Eläkkeen saamisen ehtona on fyysisesti tai henkisesti kuluttava työ sekä työkyvyn alenema. Osa-aikaeläke korvataan osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä, jonka ikäraja on 61 vuotta vuoteen 2025 asti ja sen jälkeen 62 vuotta.

Eläkesopimuksessa sovittiin lisäksi TyEL-maksun tasoksi 24,4 % vuosina 2017–2019. Eläketurvakeskuksen ennusteiden mukaan maksutaso on riittävä pitkällä aikavälillä. Työmarkkinajärjestöt arvioivat asiaa uudelleen viimeistään vuoden 2020 eläkemaksua koskevissa neuvotteluissa.

Toinen eläkkeiden rahoitukseen tuleva muutos koskee osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun nostamista 10 %:sta 20 %:iin. Lisäksi yksittäisen eläkevakuuttajan sijoitusten osakepainolle asetetaan 60 %:n enimmäisraja kaikista sijoituksista. Nämä muutokset lisäävät työeläkelaitosten mahdollisuuksia sijoittaa osakkeisiin ja tukevat siten sovitun eläkemaksutason riittävyyttä pitkällä tähtäimellä.

Eläkeuudistus vaikuttaa kaikkiin Varman asiakasyrityksiin ja vakuutettuihin asiakkaisiin. Eläkeuudistuksen toimeenpaneminen merkitsee yhtäältä kasvavaa työmäärää ja antaa toisaalta Varmalle hyvän mahdollisuuden syventää asiakassuhteitaan. Tavoitteet pidemmistä työurista eivät välttämättä kohtaa, kun taloudessa menee huonosti. Eläkeuudistus tähtää kuitenkin muutoksiin pitkällä aikavälillä. Varma haluaa hoitaa oman tehtävänsä – eläkkeiden turvaamisen ja eläkeuudistuksen muutosten toimeenpanon – mahdollisimman tehokkaasti.

Vuoden 2014 alusta tuli voimaan lakimuutos, jolla työntekijän eläkelain mukaisen lisäeläkevakuutuksen (TELL) vakuuttaminen päätetään 31.12.2016. Vuoden 2014 aikana tiedotettiin vakuutuksenottajia ja vakuutettuja vakuuttamisen päättämisestä ja muutoksen vaikutuksista vakuutettujen etuuksiin. Näitä vakuutuksia Varmassa on noin 330, joissa vakuutettuja yhteensä noin 4 400. Työnantajilla on vuoden 2016 loppuun asti aikaa järjestää vastaava etuus jollain korvaavalla järjestelyllä.

Vuonna 2014 TyEL-vakuutuksen keskimääräinen maksu oli 23,6 (22,8) % palkoista, mistä palkansaajan maksuosuus oli 5,55 (5,15) % alle 53-vuotiailla ja 7,05 (6,50) % tätä vanhemmilla. YEL-maksu oli 23,3 (22,50) % vahvistetusta työtulosta alle 53-vuotiailla ja 24,8 (23,85) % tätä vanhemmilla.

Vastuuvelan tuottovaatimus koostui 3,0 (3,0) % rahastokorosta, eläkevastuiden täydennyskertoimesta ja osaketuottokertoimesta. Täydennyskertoimen arvo oli vuonna 2014 keskimäärin noin 1,44 %. Osaketuottokerroin vuonna 2014 oli 9,62 %. Vanhimpien takaisinlainojen, vakuutusmaksujen ja eräiden muiden erien korkona käytetään perustekorkoa, joka oli alkuvuonna 4,50 ja loppuvuonna 5,00 %.

Varman taloudellinen kehitys

Varman käypien arvojen mukainen kokonaistulos oli 1 223 (1 558) miljoonaa euroa. Kokonaistulos vuosineljänneksittäin vaihteli tilikauden aikana niin, että toinen neljännes oli tulokseltaan paras ja neljäs heikoin.

Varman vakavaraisuus kasvoi vuoden 2014 aikana 1 112 miljoonaa euroa, ja vakavaraisuuspääoma tilikauden päättyessä oli 10 252 (9 140) miljoonaa euroa. Varman vakavaraisuusaste (vakavaraisuuspääoma suhteessa vastuuvelkaan) on keskeisistä työeläkeyhtiöistä korkein, 34,0 (31,6) %. Vakavaraisuusrajaan verrattuna vakavaraisuuspääoma oli 2,2-kertainen (2,2-kertainen) eli vahvalla tasolla. Vakavaraisuusraja muuttuu sijoitusten riskipitoisuuden mukaan. Varman strategisena tavoitteena on ylläpitää vahvaa vakavaraisuutta vakaan tuoton ja toiminnallisen tehokkuuden kautta.

Vakavaraisuus 2005–2014

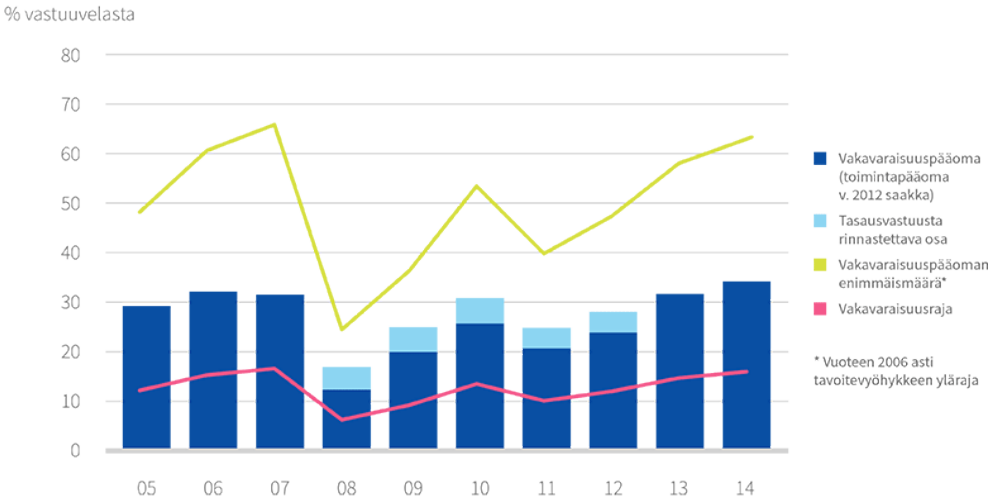

Sijoitustuotto käyvin arvoin oli 2 699 (3 160) miljoonaa euroa eli 7,1 (9,0) % sijoitetulle pääomalle. Vastuuvelalle hyvitettävä korko oli 1 573 (1 648) miljoonaa euroa. Näin vuoden 2014 sijoitustulos oli 1 125 (1 512) miljoonaa euroa. Varman sijoitustoiminnan viiden vuoden keskimääräinen nimellistuotto oli 6,4 % vuodessa ja kymmenen vuoden 5,5 % vuodessa, kumpikin alan korkeimmat. Liikekulut olivat 25 (24) % vakuutusmaksuihin sisältyviä hoitokustannusosia alhaisemmat, ja hoitokustannusylijäämä oli 33 (32) miljoonaa euroa. Vakuutusliikkeen tulos oli 64 (15) miljoonaa euroa.

Asiakashyvityksiä varten siirrettiin vuoden 2014 lopussa 117 (105) miljoonaa euroa ositettuun lisävakuutusvastuuseen. Hyvityssiirto on noin 0,7 (0,6) % vakuutettujen arvioidusta palkkasummasta.

Varmassa vakuutettujen yhteenlaskettu TyEL-palkkasumma vuonna 2014 oli noin 17,8 (17,8) miljardia euroa. Palkkasumman arvioidaan kasvaneen 0,3 %. Yhtiön vakuutusmaksutulo oli 4 344 (4 258) miljoonaa euroa, josta TyEL-vakuutusten osuus oli 4 150 (4 071) miljoonaa euroa ja YEL-vakuutusten 193 (187) miljoonaa euroa.

Vuoden päättyessä Varmassa oli vakuutettuna 527 140 (531 210) henkilöä. Voimassa olevia vakuutuksia oli vuoden 2014 lopussa 66 140 (66 740) ja näissä vakuutettuina 38 937 (39 810) yrittäjää ja 488 190 (491 400) työntekijää.

Vuoden 2014 aikana saatettiin voimaan uusia TyEL-vakuutuksia 3 443 (3 796) kappaletta ja YEL-vakuutuksia 4 875 (5 340) kappaletta.

Ansio- ja työsuhdeilmoituksia tuli vuoden aikana yhteensä 1 631 284 (1 483 634) kappaletta, joista 93 (92) % sähköisiä kanavia pitkin.

Varma palvelee vakuutuksenottajia oman asiakasyhteystoiminnan lisäksi If Vahinkovakuutus Oy:n ja Nordea-konsernin palveluverkon kautta.

Vuonna 2014 eläkkeitä maksettiin bruttomääräisesti 5 010 (4 787) miljoonaa euroa. Eläkkeensaajien määrä kasvoi ja vuoden lopussa Varma maksoi TyEL- ja YEL-eläkkeitä 334 500 (333 700) henkilölle.

Vuoden aikana tehtiin 21 051 (23 937) uutta eläkepäätöstä. Uusien eläkepäätösten määrä oli 5,8 % ja kaikkien eläkepäätösten kokonaismäärä 5,1 % pienempi kuin vuonna 2013. Vanhuuseläkepäätösten määrä oli 11 548 (11 514) kappaletta. Työkyvyttömyyseläkepäätöksiä annettiin 5 107 (5 461) kappaletta. Osa-aikaeläkepäätösten määrä oli 711 (1 052). Määräaikaisten eläkkeiden jatkopäätöksiä tehtiin 4 631 (4 782) ja muita päätöksiä 14 846 (13 131) kappaletta. Näitä ovat muun muassa eläkeoikeudessa tapahtuvien muutosten vuoksi annettavat päätökset ja ennakkopäätökset.

Työeläkekuntoutus on vaihtoehto työkyvyttömyyseläkkeelle, ja kuntoutuksen volyymi kasvoi Varmassa edelleen. Kuntoutustoiminta on osoittautunut tulokselliseksi. Työmarkkinoille siirtyy tällä hetkellä joko kokonaan tai osittain noin 72 % kaikista kuntoutujista. Varma on ollut vuosia työeläkekuntoutuksen edelläkävijä. Vuoden 2014 aikana Varma auttoi yritysasiakkaitaan henkilöriskien hallinnassa työhyvinvointi-, kuntoutus- ja eläkeratkaisupalvelujen asiakaskohtaisella koordinoinnilla eläkekustannusten hallinnan ja työssä jatkamisen tukemiseksi. Varma osallistui myös asiakkaiden työkykyjohtamishankkeiden kustannuksiin yhteisesti sovittujen kirjallisten, usein monivuotisten suunnitelmien ja sopimusten mukaisesti.

	31.12.14	31.12.13	Muutos
Vakuutettujen määrä			
TyEL [1)]	**488 190**	491 400	-3 210
YEL	**38 937**	39 810	-873
Yhteensä	**527 127**	531 210	-4 083
1)			
joista rekisteröidyn TEL-lisäeläkevakuutuksen piirissä	**4 390**	4 928	-538
Vakuutusten määrä			
TyEL	**27 223**	26 930	293
Eläkkeensaajien määrä			
Osa-aikaeläke	**2 567**	3 320	-753
Perhe-eläke	**51 205**	51 427	-222
Työkyvyttömyyseläke	**30 671**	33 324	-2 653
Työttömyyseläke	**0**	38	-38
Vanhuuseläke	**235 002**	230 249	4 753
Varhennettu vanhuuseläke	**15 052**	15 404	-352
Yhteensä [2)]	**334 497**	333 762	735
2) YEL-eläkkeensaajat	**28 889**	29 153	-264
TEL/YEL-lisäeläkkeensaajat	**43 493**	43 286	207

Varman asiakaspalvelussa sähköinen asiointi on muodostunut merkittäväksi palvelukanavaksi. Henkilöasiakkaiden asiakaskontakteista 75,6 % tapahtui verkossa vuonna 2014. Varman verkkopalvelussa saa tuoreen arvion vanhuus- ja osa-aikaeläkkeen suuruudesta eläkkeellesiirtymisiän eri vaihtoehdoissa. Verkkopalvelussa voi myös tehdä eläkehakemuksen ja seurata hakemuksensa käsittelyn etenemistä.

Varma lähettää työeläkevakuutetulle työeläkeotteen kerran kolmessa vuodessa. Vuonna 2014 näitä lähetettiin 226 093 (235 287). Otteesta näkyvät tiedot eläkkeeseen vaikuttavista ansioista sekä edellisen vuoden loppuun mennessä karttuneesta työeläkkeestä. Työeläkeotteen saa myös sähköisesti Varman verkkopalvelun kautta.

Vastuuvelka

Varman vastuuvelka kasvoi 2,1 (5,5) % 32 070 (31 399) miljoonaan euroon. Vastuuvelkaan sisältyy kasvaneiden vakuutusmaksu- ja korvausvastuiden lisäksi asiakashyvityksiin käytettävää ositettua lisävakuutusvastuuta 117 (106) miljoonaa euroa, vakavaraisuuspääomaan sisältyvää osittamatonta lisävakuutusvastuuta 753 (1 301) miljoonaa euroa ja osan työeläkejärjestelmän osaketuotoista puskuriksi siirtävää osaketuottosidonnaista lisävakuutusvastuuta 1 007 (720) miljoonaa euroa. Tasoitusmäärä oli 1180 (1 118) miljoonaa euroa.

Vastuuvelan katteena olevan omaisuuden arvo oli vuoden lopussa 126 (121) % vastuuvelasta.

Sijoitustoiminta

Varman sijoitusten tuotto oli 7,1 (9,0) %. Varman sijoitusten arvo nousi hieman yli 40 miljardiin euroon. Sijoitustuloksessa korkosijoitusten osuus oli 26, osakesijoitusten 47, kiinteistöjen 6 ja muiden sijoitusten 21 %.

Osakekurssit vahvistuivat ja korkotaso laski edelleen alhaiselta vuoden alun lähtötasoltaan, mikä vahvisti korkotuottoja. Myös muut sijoitukset kehittyivät hyvin. Varman kymmenen vuoden (nimellinen) keskituotto oli 5,5 % ja viiden vuoden 6,4 %. Vastaavat reaalituotot ovat 3,5 ja 4,3 %.

Talouden kasvu Yhdysvalloissa voimistui, mutta oli euroalueella edelleen heikkoa ja Suomessa negatiivista. Euroopan keskuspankki jatkoi elvyttävää linjaansa ja laski korkotasoa. Yhdysvaltain keskuspankki puolestaan vetäytyi markkinoilta lopettaen velkakirjaostot (Quantitative Easing) ja viestitti maltillisesta koronnostosta vuoden 2015 aikana. Yhdysvaltain dollari vahvistui vuoden aikana merkittävästi.

Vuoden aikana tulos kehittyi vahvasti alkupuoliskolla, mutta vuoden toisella puoliskolla oli runsaasti heiluntaa. Epävarmuutta aiheuttivat mm. Venäjän kriisi ja geopoliittiset jännitteet, öljyn hinnan jyrkkä lasku ja markkinoiden ajoittainen epäusko osakkeiden kurssitason pysyvyydestä.

Varmalla on dollarimääräisiä sijoituksia hedge-rahastoissa, osakkeissa, yrityslainoissa ja pääomarahastoissa. Toimintapolitiikan mukaisesti pääosa valuuttakurssiriskistä on pidetty suojattuna. Osa valuuttapositiosta pidettiin vuoden aikana avoimena, jolloin Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen paransi kokonaistulosta. Operatiivisesti valuuttariskiä hallinnoidaan yhtenä kokonaisuutena, ja tulosluvuissa valuuttavaikutus sisältyy eri omaisuusluokkien tuottoon.

Varman sijoitusten arvo oli vuoden päättyessä 40 039 (37 718) miljoonaa euroa ja tuotto käyvin arvoin 2 699 (3 160) miljoonaa euroa eli 7,1 (9,0) %. Kaikkien sijoituslajien tuotto oli positiivinen. Sijoitusten arvo ja tuotto esitetään toimintakertomuksessa riskin mukaisesti ryhmiteltyinä. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on esitetty sijoitusten ja niiden tuottojen jakautuminen eri sijoituslajeihin sekä säännösten mukaisesti että riskin mukaisesti ryhmiteltyinä.

Varman sijoitustoiminnan painopiste oli aktiivisessa riskienhallinnassa ja sijoitusten turvaavuus korostui. Keskeisenä tavoitteena oli vahvan vakavaraisuusaseman säilyttäminen. Riskienhallinnassa käytettiin johdannaisia suojaustarkoituksessa ja salkun riskitason säätelyssä.

Korkosijoitukset

Korkosijoitukset olivat tilinpäätöshetkellä 11 983 (10 624) miljoonaa euroa ja ne jakautuivat seuraavasti:

- lainasaamiset olivat 1 571 (2 026) miljoonaa euroa
- julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat 3 450 (3 869) miljoonaa euroa
- muiden yhteisöjen joukkovelkakirjat 6 282 (5 363) miljoonaa euroa
- muut rahoitusmarkkinavälineet 680 (-635) miljoonaa euroa, joista johdannaisten vaikutus -81 (1 878) miljoonaa euroa esitetään erillisenä.

Korkosijoitusten tuotto oli 5,5 (1,2) %. Lainasaamisten tuotto oli 2,6 (3,3), julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainojen 6,7 (-1,8), muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainojen 6,9 (3,0) ja muiden rahoitusmarkkinavälineiden 0,5 (-0,4) %.

Korkotaso laski vuoden 2014 aikana jo ennestään matalalta tasoltaan, mikä paransi merkittävästi noteerattujen joukkovelkakirjalainojen tuottoa. Lainasalkussa pidettiin kohtuullisen pitkää, noin viiden vuoden duraatiota, mikä vahvisti tulosta.

Lainasaamisten tuotto oli odotusten mukainen, joskin junior-lainojen arvonmuutokset pienensivät lainasaamisten kokonaistuottoa. TyEL-lainojen kysyntä oli vaimeaa ja niiden määrä väheni vuoden aikana. Rahamarkkinasijoitusten tuotto oli vallitsevan lyhyiden korkojen tason mukainen.

Euroopassa korkotaso on painunut äärimmäisen alhaiseksi, osin jopa negatiiviseksi, ja jatkossa positiivisen reaalituoton saavuttaminen korkosijoituksista on haasteellista. Korkotuotto kääntyy myös helposti negatiiviseksi, mikäli korkotaso nousee.

Osakesijoitukset

Osakesijoitusten arvo tilinpäätöshetkellä oli 16 333 (14 756) miljoonaa euroa ja osakesijoitukset jakautuivat seuraavasti:

- noteerattujen osakkeiden arvo oli 12 879 (11 579) miljoonaa euroa,
- pääomasijoitusten 2 451 (2 175) miljoonaa euroa ja
- noteeraamattomien osakesijoitusten 1 004 (1 002) miljoonaa euroa.

Osakesijoitusten tuotto oli 9,1 (21,8) %. Noteeratut osakkeet tuottivat 7,4 (23,7), pääomasijoitukset 13,5 (12,1) ja noteeraamattomat osakesijoitukset 19,7 (26,7) %.

Osakesijoitukset tuottivat hyvin ja omaisuusluokista parhaiten. Osakesijoituksissa on takana kuuden vuoden erittäin hyvä jakso, jolloin niiden keskituotto on ollut 13,3 %. Osakekurssit nousivat trendinomaisesti kesäkuuhun saakka, mutta loppuvuodesta kurssitasossa oli runsaasti heiluntaa. Kokonaisuudessaan noteerattujen osakkeiden tuotto oli hyvä. Parhaiten tuottivat yhdysvaltalaiset osakkeet, 16,3 %. Varman suomalaisten osakkeiden salkussa merkittävimmän omistuksen Sampo Oyj:n kehitys oli erittäin hyvä 14,0 %. Venäjän kriisi puolestaan painoi joidenkin keskeisten omistusten kurssitasoa, ja suomalaisten osakkeiden kokonaistuotoksi muodostui 6,7 %.

Myös pääomasijoitukset ja noteeraamattomat osakkeet tuottivat hyvin. Pääomasijoituksista noin puolet on sijoitettu Yhdysvaltoihin, ja muu osa keskittyy pääosin Eurooppaan ja Pohjoismaihin. Arvonkehitys oli vahvaa kaikilla alueilla. Pääomarahastot käyttivät markkinoiden vahvaa kysyntää hyväkseen ja tekivät huomattavan määrän realisointeja. Myös salkkuun sisältyvät infrastruktuurirahastot tuottivat vahvasti.

Noteeraamattomissa osakkeissa tulosta paransivat Fingrid Oyj:n osakkeiden realisointi, pääomarahastojen rinnakkaissijoitusten vahva arvonkehitys sekä asuntokiinteistöjä omistavien SATO Oyj:n ja VVO-yhtymä Oyj:n hyvät osinkotuotot ja arvonnousu.

Pääomasijoitukset ja noteeraamattomat osakkeet muodostavat pitkäjänteisen omaisuusluokan, ja niiden pitkäaikainen tuotto on ollut erittäin hyvä.

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitukset olivat tilinpäätöshetkellä 3 841 (4 304) miljoonaa euroa. Suorat kiinteistösijoitukset olivat 3 375 (3 739) ja kiinteistösijoitusrahastot 466 (565) miljoonaa euroa. Kiinteistösijoitusten tuotto oli 3,8 (3,1) %. Suorat kiinteistösijoitukset tuottivat 3,2 (2,0) ja kiinteistösijoitusrahastot 8,0 (11,6) %.

Suomen kiinteistökaupan volyymi nousi 3,8 miljardiin euroon 2014, ja myös ulkomaiset sijoittajat olivat aktiivisia. Etenkin ruotsalaisten sijoittajien osuuden nousu oli merkittävä. Transaktiovolyymin nousuun vaikutti osaltaan uuden logistiikka- ja

teollisuuskiinteistöyhtiö Certeum Oy:n perustamiseen liittyvät kaupat, joihin Varmakin osallistui. Varma teki uusia kiinteistösijoituksia 74 miljoonan euron arvosta. Vuoden 2014 lopulla Varmalla oli rakenteilla noin 220 uutta vuokra-asuntoa pääkaupunkiseudulle. Toimitilojen osalta on keskitytty etenkin omien kohteiden kehittämiseen sekä energiatehokkuuden parantamiseen ylläpito- ja peruskorjausrakentamisen lisäksi. Suoraan omistetun kiinteistökannan käypien arvojen muutokset olivat yhteensä -76 miljoonaa euroa. Vuoden aikana tehtiin uusia kansainvälisiä sijoituksia mm. Ruotsiin ja Iso-Britanniaan.

Muut sijoitukset

Muut sijoitukset olivat tilinpäätöksessä 7 962 (6 157) miljoonaa euroa. Sijoitukset koostuivat hedge-rahastosijoituksista 6 717 (4 850), hyödykesijoituksista 370 (201) ja muista sijoituksista 875 (1 106) miljoonaa euroa. Muiden sijoitusten tuotto oli 8,7 (4,5) %.

Hedge-rahastosijoitusten tuotto kertyi tasaisesti, ja sen heilunta oli vähäistä. Sijoitusten osuutta kasvatettiin vuoden aikana, ja dollarin vahvistuminen kasvatti edelleen niiden osuutta.

Inflaatiosijoitukset sisältävät hyvän luottokelpoisuuden omaavien valtioiden liikkeelle laskemia, inflaatioon sidottuja joukkovelkakirjalainoja. Tuottoon vaikutti korkojen lasku, joka paransi maturiteetiltaan pitkäaikaisten velkakirjojen arvoja. Myös valuuttakurssimuutokset vahvistivat tuottoa.

Sijoitusten markkinariski muodostaa suurimman yhtiön tulokseen ja vakavaraisuuteen kohdistuvan riskin. Osakkeiden osuus sijoitusten markkinariskistä oli selkeästi suurin. Varman sijoitusten kokonaisriskiä mittaava VaR-luku oli 1 492 (1 118) miljoonaa euroa. Luku tarkoittaa 97,5 %:n todennäköisyydellä sijoitusten suurinta mahdollista markkina-arvon alenemista tavanomaisissa olosuhteissa kuukauden aikana.

Varman omistajaohjauksen keskeisiä periaatteita ovat omistettujen yritysten korkeatasoinen hallinnointi, toiminnan läpinäkyvyys, aktiivinen vaikuttaminen sekä avainhenkilöstön kannustinjärjestelmien seuranta. Vuonna 2014 Varma osallistui aktiivisesti omistamiensa kotimaisten yhtiöiden yhtiökokouksiin ja yhtiöiden osakkeenomistajien nimitystoimikuntien työskentelyyn. Varman jäsenyydet listattujen yhteisöjen nimitystoimikunnissa ovat nähtävillä Varman verkkosivuilla.

Liikekulut

Varma käytti vakuutusmaksun hoitokustannustulolla katettaviin liikekuluihin 75 (76) % työeläkevakuutusmaksun mukana saaduista hoitokustannusosista. Liikekulujen hallinta on keskeinen tavoite samalla kun toiminnallista tehokkuutta kehitetään entisestään. Toiminnan tehokkuus koituu Varman asiakkaiden hyväksi asiakashyvityksinä. Varman tavoitteena on hoitaa niin nykyisten kuin tulevienkin eläkkeensaajien varoja mahdollisimman tehokkaasti.

Hoitokustannustulos

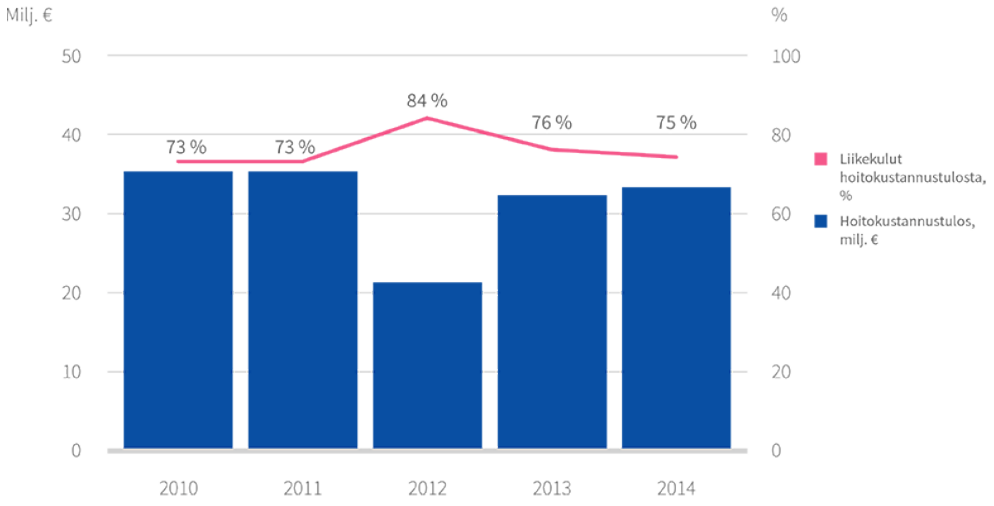

Suuruuden ekonomian lisäksi tehokkuuden lisääminen edellyttää henkilöstöresurssien ja varsinkin tietojärjestelmäkulujen jatkuvaa hallintaa, sillä ne muodostavat Varman liikekuluista valtaosan. Kokonaisliikekulut pysyivät edellisen vuoden tasolla ja olivat 142 (143) miljoonaa euroa.

Varma osallistuu aktiivisesti työeläkealan yhteisten tietojärjestelmien hallinnointiin ja edellyttää järjestelmiltä kustannustehokkuutta sekä kustannusten läpinäkyvyyttä.

Henkilöstö

Emoyhtiön henkilöstö keskimäärin ja tilikaudella maksetut palkat käyvät ilmi alla olevasta taulukosta.

	2014	2013	2012	2011	2010
Henkilöstö keskimäärin	**552**	565	572	588	601
Palkat ja palkkiot, milj. euroa	**40,1**	37,9	37,0	39,5	36,9

Konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyn Tieto Esy Oy:n henkilöstömäärä oli vuonna 2014 keskimäärin 82.

Vuoden lopussa Varman henkilöstöstä työskenteli 57 % eläkevakuutuksen ja asiakaspalvelujen osastoilla, sijoitustoiminnoissa 13 % ja muissa toiminnoissa 30 %.

Konserni- ja osakkuusyhtiöt

Vuoden 2014 lopussa Varma-konserniin kuului 186 (205) tytär- ja 24 (22) osakkuusyhtiötä. Tärkeimmät tytär- ja osakkuusyhtiöt ovat Tieto Esy Oy (50,1 %), Vakuutusosakeyhtiö Garantia (30,5 %), SATO Oyj (22,8 %), Technopolis Oyj (23,9 %), Certeum Oy (38,9 %) ja NV Kiinteistösijoitus Oy (45,0 %). Lisäksi Varma-konserni omistaa 50 % Keskinäisen vakuutusyhtiön Kalevan takuupääomasta. Pääosa tytär- ja osakkuusyhtiöistä on kiinteistöyhtiöitä. Vakuutusosakeyhtiö Garantian osakkeiden myynnistä on laadittu sopimus, jonka odotetaan toteutuvan maaliskuun 2015 lopussa.

Yhtiön hallinto

Varman yhtiökokouksessa käyttävät äänivaltaa vakuutuksenottajat noin 78 %:n, vakuutetut noin 20 %:n sekä takuupääoman omistaja Sampo-konserni noin 2 %:n äänioikeudella.

Varman varsinainen yhtiökokous pidettiin 20.3.2014. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajalle tilikaudelta 2013. Lisäksi hallintoneuvoston uusiksi jäseniksi valittiin Matti Rihko ja Jorma Vehviläinen.

Hallintoneuvoston jäseninä jatkavat Tapio Kuula (puheenjohtaja), Martti Alakoski (varapuheenjohtaja), Juri Aaltonen, Berndt Brunow, Petri Castrén, Erkki Etola, Stig Gustavson, Tauno Heinola, Tapio Korpeinen, Päivi Kärkkäinen, Olli Luukkainen, Ilkka Nokelainen, Lauri Peltola, Hannu Penttilä, Juhani Pitkäkoski, Pertti Saarela, Kari Sairo, Mika Seitovirta, Saana Siekkinen, Jorma J. Takanen, Arja Talma, Leena Vainiomäki, Kari Virta, Anssi Vuorio, Satu Wrede ja Göran Åberg.

Varman tilintarkastajiksi valittiin KHT Petri Kettunen ja KHT Paula Pasanen. Varatilintarkastajiksi valittiin KHT Marcus Tötterman ja KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

Varman hallituksen ovat vuonna 2014 muodostaneet Kari Jordan (puheenjohtaja), Jari Paasikivi (varapuheenjohtaja), Antti Palola (varapuheenjohtaja), Riku Aalto, Mikael Aro, Johanna Ikäheimo, Ari Kaperi, Lasse Laatunen, Petri Niemisvirta, Karsten Slotte, Kai Telanne ja Veli-Matti Töyrylä sekä varajäsenet Mikko Ketonen, Arto Kuusiola ja Liisa Leino.

Varman hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 2.12.2014 uudelleen erovuorossa olleet hallituksen jäsenet: Riku Aalto, Petri Niemisvirta ja Kai Telanne. Uusiksi hallituksen jäseniksi 1.1.2015 alkaen valittiin Berndt Brunow, Jyri Luomakoski ja Ilkka Oksala. Hallituksen jäsenyydestä ovat 31.12.2014 luopuneet Kari Jordan, Karsten Slotte ja Lasse Laatunen.

Varman hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 21.1.2015 puheenjohtajaksi Berndt Brunowin sekä varapuheenjohtajiksi Jari Paasikiven ja Antti Palolan.

Hallituksen vuonna tekemän 2012 päätöksen mukaisesti Varmassa pidetään hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajasta sekä johtoryhmäjohtajista lähipiirirekisteriä, joka on 1.1.2015 alkaen ulotettu myös hallintoneuvoston jäseniin. Merkittävät kaupat ja muut transaktiot, jotka Varma yhtiönä tekee lähipiirirekisteriin merkityn kanssa, on hyväksyttävä hallituksessa ja Varma myös julkistaa ne. Tilikauden aikana ei ollut tällaisia transaktioita.

Työeläkeyhtiölain uusien säännösten mukaisesti sijoituspäätöksiä tekevien toimihenkilöiden jäsenyydet muiden yhteisöjen toimielimissä julkistettiin vuoden 2015 alussa. Vastaavat tiedot hallitusjäsenistä, toimitusjohtajasta ja johtoryhmäjohtajista ovat sisältyneet Varman vuodesta 2009 alkaen julkistamaan selvitykseen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Toimitusjohtajan ja johtoryhmäjohtajien pörssiosakeomistukset on lisäksi julkistettu neljännesvuosittain Varman verkkosivuilla tilikauden aikana. Sisäpiirirekisterin tiedot myös hallitusjäsenistä tulevat työeläkeyhtiölain edellyttämällä tavalla julkisiksi kesäkuun 2015 alkuun mennessä.

Varman verkkosivuilla on esitetty hallinto- ja ohjausjärjestelmistä ajantasainen selvitys, joka perustuu listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksiin. Varma julkaisee osavuosiraportin vuosineljänneksittäin. Varman pyrkimyksenä on, että sen taloudellinen julkinen raportointi on läpinäkyvää ja parhaiden käytäntöjen mukaista.

Oma pääoma

Varmalla on 71 takuuosuutta, jotka ovat Sampo Oyj:n ja Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön hallussa. Yhtiöjärjestyksen mukaan takuupääomalle 11 941 342,78 euroa suoritetaan vuosittain yhtiökokouksen päättämä korko, joka voi olla enintään työntekijöiden eläkkeitä koskevan lainsäädännön mukaisessa vakuutuksessa sovellettava perustekorko lisättynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Takuuosuuden äänimäärä yhtiökokouksessa on 420.

Riskienhallinta

Varman tulokseen ja vakavaraisuuteen liittyviin riskeihin vaikuttaa pääasiallisesti sijoitustoiminnan tulos. Tärkein operatiivinen riski liittyy tietojärjestelmiin, joiden toiminta on keskeistä varsinkin suurkoneympäristössä toimivien eläkkeiden ja vakuutusten käsittelyssä sekä työeläkejärjestelmän verkottuneessa toimintatavassa.

Työeläkejärjestelmän likviditeettiriski on hallinnassa, koska eläkemeno on hyvin ennustettavissa ja sijoituksissa on merkittävä paino likvideissä instrumenteissa. Varman vakuutusliikkeen riskit, jotka eivät ole merkittäviä, liittyvät kerättyjen vakuutusmaksujen ja niistä kertyneen vastuuvelan riittävyyteen suhteessa yhtiön vastuulla oleviin eläkkeisiin.

Varman sijoitussuunnitelmassa määritellään muun muassa sijoituksille asetettavat yleiset turvaavuustavoitteet, sijoitusten hajautus- ja likviditeettitavoitteet sekä valuuttaliikkeen järjestämisen periaatteet. Hallitus arvioi yhtiön sijoituksiin sisältyvät riskit arvonmuutoksen, odotetun tuoton, turvaavuuden ja valuuttaliikkeen suhteen sekä yhtiön riskinkantokyvyn sijoitusten osalta mukaan lukien arvion vakavaraisuusaseman kehityksestä. Sijoitussuunnitelmassa määritelty perusallokaatio määrittää perustason sijoitussalkun kokonaisriskille. Perusallokaatiosta voidaan poiketa määriteltyjen rajojen puitteissa. Maksimiriskitaso mitoitetaan siten, että noteerattuihin osakesijoituksiin sekä osaan hedge-rahastosijoituksista kohdistuvan 25 % arvonlaskun jälkeen toimintapääoma on vähintään VaRin verran toimintapääoman vähimmäismäärää korkeammalla ja kuitenkin aina vähintään vakavaraisuusrajalla. Sijoitussalkun hajauttaminen perustuu omaisuusluokkien tuottokorrelaatiot huomioivaan allokointiin. Riskejä hallitaan muun muassa hajauttamalla sijoituksia omaisuusluokittain ja kohteittain, sijoituskantaa ja -kohteita analysoimalla, riskikeskittymiä välttämällä, turvaavalla vakuuspolitiikalla, varovaisella arvostuskäytännöllä, johdannaisten käytöllä sekä valvonta- ja seurantajärjestelmällä.

Keskeisten työmarkkinakeskusjärjestöjen tänä syksynä solmima sopimus vuoden 2017 eläkeuudistuksen sisällöstä tukee Suomen talouden rakenteiden sopeuttamista. Eläketurvan toimeenpanon näkökulmasta eläkeuudistuksen keskeinen riski on, jos lainsäädäntöprosessin hitauden vuoksi tekniseen valmistautumiseen ennen vuotta 2017 jää liian vähän aikaa. Toinen oleellinen riski on tulevan lainsäädännön vaikeaselkoisuus ja siitä syntyvät soveltamisvaikeudet. Nämä riskit koskevat erityisesti uusia eläkelajeja, työuraeläkettä ja osittaista varhennettua vanhuuseläkettä.

Työeläkkeen etuusperusteisuus luo turvaa ja taloudellista ennustettavuutta. Nuorten ja tulevien sukupolvien eläke-etujen turvaaminen vahvistaa työeläkejärjestelmän tulevaisuutta. Se, että maksutaso on saatu sovittua tämän vuosikymmenen loppuun saakka, on yritysten näkökulmasta merkittävä vakautta lisäävä tekijä vallitsevassa vaativassa taloustilanteessa. Sovittujen etuussopeutusten ansioista eläkkeiden rahoitusta koskeva tasapaino näyttää olevan mahdollinen kohtuullisella kustannusrasituksella. Eläkeiän nousu helpottaa rahoitusta pidemmällä aikavälillä.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa kuvataan tarkemmin vakuutus-, sijoitus-, operatiivisia ja muita riskejä hallintakeinoineen sekä esitetään niihin liittyviä määrällisiä tietoja.

Tulevaisuuden näkymät

Epävarmuus taloudellisessa toimintaympäristössä jatkuu. Jyrkkiä liikkeitä pääomamarkkinoilla on odotettavissa myös talousvuoden 2015 aikana. Euroopan Keskuspankin mittavat rahapoliittiset päätökset tukevat oikein kohdistuessaan Euroopan talouden elpymistä ja markkinoiden kehitystä. Samaan aikaan kuitenkin pitkään jatkunut kurssien nousu ja matala korkotaso tekevät sijoitusympäristöstä edelleen erittäin vaativan. Eläkevarojen tuottava ja turvaava sijoittaminen edellyttää huolellista hajauttamista eri omaisuusluokkiin ja taitavaa riskienhallintaa. Varman vahva vakavaraisuus luo yhtiölle hyvät edellytykset tavoitella myös epävarmoissa olosuhteissa sellaista tuottoa, joka turvaa eläke-etuudet ja kohtuullisen maksutason.

Kasvun odotetaan jatkuvan vahvana Yhdysvalloissa ja kohtuullisena kehittyvissä talouksissa. Öljyn hinnan lasku tukee talouden kasvua globaalisti.

Suomen taloustilanne on edelleen tukala. Ensi vuodelle ennustetaan pientä, joskin vaivalloista piristymistä talouteen. Olennaista Suomen kannalta on vientimarkkinoiden piristyminen. Öljyn hinnan lasku ja euron heikkeneminen tukevat sekä Suomen omaa vientiä että tärkeiden markkinoiden kasvua.

Viennin hintakilpailukyvyn parantaminen edellyttää palkkamalttia, joka toisaalta merkitsee heikkoa ostovoiman kasvua ja vaisua kotimarkkinakysyntää. Mahdollisuudet kasvattaa ostovoimaa verotuksen keventämisellä ovat rajalliset. Lähiaikojen taloudellista kehitystä leimaavat julkisen talouden sopeuttaminen ja elinkeinorakenteen muutoksen eteneminen. Suomella on toisessa vaakakupissa kasvava velka ja mittava kestävyysvaje – toisessa hiipuva kasvu. Näiden välillä pitää tasapainoilla vielä useita vuosia.

Yksityisen sektorin työeläkejärjestelmän rahoitusasema on vahva ja se tarjoaa vakuutetuille vakaat etuusperusteiset eläkkeet. Varma haluaa olla edelläkävijä työeläkkeissä ja luotettava työeläkevakuuttamisen kumppani asiakkailleen. Varma korostaa työeläkeyhtiön vastuuta ammattimaisesta sijoitustoiminnan riskienhallinnasta sekä kannattaa toimialan tehokkuuden, läpinäkyvyyden ja kilpailun edellytysten lisäämistä. Työeläkevakuutusyhtiön tulee hoitaa sille määritetty tehtävä nykyisten ja tulevien eläkkeensaajien kannalta mahdollisimman tehokkaasti.

Tuloslaskelma

1.1.–31.12., milj. €	Liite	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Vakuutustekninen laskelma					
Vakuutusmaksutulo	1	**4 343,6**	4 258,0	**4 343,6**	4 258,0
Sijoitustoiminnan tuotot	3	**4 782,1**	3 815,6	**4 633,7**	3 780,0
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	2	**-4 701,5**	-4 489,6	**-4 701,5**	-4 489,6
Korvausvastuun kokonaismuutos		**-737,9**	-855,0	**-737,9**	-855,0
		-5 439,4	-5 344,6	**-5 439,4**	-5 344,6
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Kokonaismuutos		**67,4**	-777,5	**67,4**	-777,5
		67,4	-777,5	**67,4**	-777,5
Liikekulut	4	**-77,9**	-75,6	**-77,9**	-75,6
Sijoitustoiminnan kulut	3	**-3 663,1**	-1 864,8	**-3 644,8**	-1 849,2
Vakuutustekninen tulos		**12,7**	11,0	**-117,4**	-9,0
Muu kuin vakuutustekninen laskelma					
Vakuutustekninen tulos		**12,7**	11,0	**-117,4**	-9,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta				**22,2**	38,4
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta					
Tilikauden verot		**-6,8**	-5,8	**-6,8**	-5,8
Voitto/tappio varsinaisesta toiminnasta verojen jälkeen		**5,9**	5,2	**-102,0**	23,6
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta				**0,0**	0,0
Tilikauden voitto/tappio		**5,9**	5,2	**-102,0**	23,6

Tase

31.12., milj. €	Liite	Emoyhtiö 2014	Emoyhtiö 2013	Konserni 2014	Konserni 2013
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot	17	**14,6**	22,1	**14,6**	22,1
Sijoitukset					
Kiinteistösijoitukset					
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	14	**1 853,6**	2 017,8	**2 579,8**	2 872,8
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	14	**822,5**	949,3		
		2 676,1	2 967,1	**2 579,8**	2 872,8
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä					
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	12 13	**4,3**	4,3	**0,8**	0,8
Osakkeet ja osuudet osakkuusyrityksissä	12 13	**352,1**	248,5	**477,2**	301,1
		356,3	252,7	**478,0**	301,9
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	16	**18 204,5**	15 374,6	**18 220,6**	15 390,7
Rahoitusmarkkinavälineet		**8 092,6**	9 911,5	**8 092,6**	9 911,5
Kiinnelainasaamiset		**309,6**	362,6	**309,6**	362,6
Muut lainasaamiset	18	**1 210,9**	1 599,7	**1 210,9**	1 599,7
		27 817,5	27 248,3	**27 833,7**	27 264,5
		30 850,0	30 468,2	**30 891,5**	30 439,1
Saamiset					
Ensivakuutustoiminnasta					
Vakuutuksenottajilta		**156,5**	179,6	**156,5**	179,6
Muut saamiset					
Muut saamiset		**806,3**	396,7	**1 083,2**	412,7
		962,8	576,3	**1 239,8**	592,3
Muu omaisuus					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	17	**2,3**	2,7	**2,3**	2,7
Muut aineelliset hyödykkeet	17	**0,9**	0,9	**0,9**	0,9
		3,2	3,6	**3,2**	3,6
Rahat ja pankkisaamiset		**677,3**	620,1	**402,0**	606,5
		680,5	623,7	**405,2**	610,1
Siirtosaamiset					
Korot ja vuokrat		**111,0**	140,4	**112,1**	141,4
Muut siirtosaamiset		**8,6**	20,7	**8,7**	20,9
		119,6	161,2	**120,7**	162,3
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**32 627,5**	31 851,4	**32 671,8**	31 825,9

31.12., milj. €		**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					
Takuupääoma		**11,9**	11,9	**11,9**	11,9
Muut rahastot		**89,0**	84,5	**89,0**	84,5
Edellisten tilikausien voitto/tappio		**0,4**	0,4	**149,3**	-53,7
Tilikauden voitto/tappio		**5,9**	5,2	**-102,0**	23,6
	26	**107,2**	102,0	**148,2**	66,4
Vähemmistöosuus				**14,5**	14,1
Vakuutustekninen vastuuvelka					
Vakuutusmaksuvastuu	23	**16 960,6**	17 028,0	**16 960,6**	17 028,0
Korvausvastuu	23	**15 109,0**	14 371,2	**15 109,0**	14 371,2
		32 069,7	31 399,1	**32 069,7**	31 399,1
Velat					
Ensivakuutustoiminnasta		**7,7**	9,9	**7,7**	9,9
Muut velat		**403,6**	321,1	**392,2**	316,8
		411,3	331,0	**399,9**	326,7
Siirtovelat		**39,3**	19,3	**39,6**	19,5
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		**32 627,5**	31 851,4	**32 671,8**	31 825,9

Rahoituslaskelma

1.1.–31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto/tappio varsinaisesta toiminnasta	**12,7**	11,0	**-117,4**	-9,0
Oikaisut				
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	**670,5**	1 632,5	**670,5**	1 632,5
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonkorotukset	**390,3**	309,1	**368,0**	254,1
Suunnitelman mukaiset poistot	**26,2**	27,3	**109,6**	158,9
Myyntivoitot ja -tappiot	**-1 764,2**	-930,3	**-1 740,6**	-932,2
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	**-664,5**	1 049,6	**-709,9**	1 104,3
Käyttöpääoman muutos:				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/ vähennys (+)	**-344,9**	224,7	**-605,9**	211,3
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (-)/ vähennys (+)	**100,3**	-47,5	**93,2**	-48,0
Liiketoiminnan rahavirta ennen veroja	**-909,1**	1 226,8	**-1 222,6**	1 267,6
Maksetut välittömät verot	**-6,8**	-5,8	**-6,8**	-5,8
Liiketoiminnan rahavirta	**-915,8**	1 221,0	**-1 229,4**	1 261,8
Investointien rahavirta				
Nettosijoitukset ja luovutustulot	**974,1**	-1 319,8	**1 026,1**	-1 374,2
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot	**-0,4**	1,6	**-0,4**	1,6
Investointien rahavirta	**973,7**	-1 318,2	**1 025,6**	-1 372,7
Rahoituksen rahavirta				
Maksetut takuupääoman korot ja muu voitonjako	**-0,7**	-0,6	**-0,7**	-0,6
Rahoituksen rahavirta	**-0,7**	-0,6	**-0,7**	-0,6
Rahavarojen muutos	**57,2**	-97,8	**-204,5**	-111,5
Rahavarat tilikauden alussa	**620,1**	717,9	**606,5**	717,9
Rahavarat tilikauden lopussa	**677,3**	620,1	**402,0**	606,5

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös laaditaan hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Laatimisessa noudatetaan kirjanpito-, osakeyhtiö-, vakuutusyhtiö- ja työeläkevakuutusyhtiölakia sekä eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annettua lakia. Lisäksi tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetusta vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä, kirjanpitoasetusta sekä sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamia laskuperusteita ja Finanssivalvonnan antamia määräyksiä.

Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään emoyhtiön lisäksi ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä (määräysvalta).

Emoyhtiöllä on tilinpäätöshetkellä tytäryhtiöinä 184 (203) kiinteistöyhtiötä ja 2 (2) muuta yhtiötä. Konserniin kuuluvat yhtiöt esitetään liitetiedoissa.

Konsernitilinpäätös laaditaan emo- ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä. Konsernitilinpäätöstä laadittaessa eliminoidaan yhtiöiden väliset tuotot ja kulut, voitonjako, saamiset ja velat sekä keskinäinen osakeomistus. Tieto Esy Oy, jonka osakkeista Varma omistaa 14,4 %, mutta jonka kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä Varma omistaa yli puolet, yhdistellään pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Vuoden aikana hankitut tytäryhtiöt yh-distellään hankintahetkestä lähtien. Vuoden aikana myydyt tytäryhtiöt yhdistellään tulokseen myyntihetkeen saakka. Vähemmistön osuus tuloksesta ja omasta pääomasta erotetaan omaksi eräkseen.

Konsernin sisäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmää käyttäen. Syntynyt konserniaktiiva jaetaan tytäryhtiöiden omaisuuserille niiden käypien arvojen suhteessa ja sitä poistetaan näiden omaisuuserien poistosuunnitelmien mukaan. Konserniyhtiöiden osakkeisiin tehdyt arvonkorotukset merkitään konsernitaseessa tytäryhtiön omistaman kiinteistön arvonkoro-tukseksi.

Olennaiset osakkuusyritykset, joissa konsernin osuus on 20–50 % kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Kun osakkuusyhtiö laatii tilinpäätöksensä käyvin arvoin, käytetään yhdistelyssä näitä arvoja. Asunto- ja kiinteistöyhtiöitä ei käsitellä osakkuusyrityksinä. Yhdistelemättä jättämisen merkitys konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen, sillä näiden yhtiöiden kulut katetaan osakkailta perittävällä yhtiövastikkeella.

Keskinäistä Vakuutusyhtiötä Kalevaa, jonka takuupääomasta Varma-konserni omistaa 50 % ja äänimäärästä 25 %, ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen määräysvaltaa ja varojenjakoa koskevien rajoitusten johdosta.

Konsernituloslaskelmaan sisällytetään osuus osakkuusyritysten tuloksesta. Konsernitaseessa lisätään osakkuusyritysten hankintamenoon osuus hankinnan jälkeen kertyneistä tuloksista.

Osakkuusyritykset esitetään liitetiedoissa numerot 12 ja 13.

Sijoitusten kirjanpitoarvo

Rakennukset ja rakennelmat merkitään taseeseen poistoilla vähennettyyn hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen arvoja on aiempina vuosina korotettu arvonkorotuksilla. Suunnitelmanmukaiset poistot vähennetään myös rakennuksiin tuloutetuista arvonkorotuksista.

Osakkeet ja osuudet arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon.

Rahoitusmarkkinavälineet merkitään taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia arvonmuutoksia ei kuitenkaan kirjata. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintamenon erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi kirjattu jaksotusten vastaerä ilmoitetaan taseen liitetiedoissa. Hankintameno on keskihinta, joka lasketaan rahoitusmarkkinavälinekohtaisesti.

Lainasaamiset merkitään taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Sijoituksista aikaisempina tilikausina tehdyt arvonalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti hankintamenoon käyvän arvon nousua vastaavalta osalta.

Vakuutusmaksusaamiset ja muut saamiset

Vakuutusmaksusaamiset ja muut saamiset arvostetaan nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimukset

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaissopimukset arvostetaan kokonaisuutena suojattavan tase-erän kanssa. Jos suojattavasta tase-erästä ei kirjata arvonmuutosta, ei myöskään suojaavasta sopimuksesta tehdä tulosvaikutteista kirjausta tilinpäätökseen, ellei sen negatiivinen arvonmuutos ylitä suojattavan tase-erän positiivista arvonmuutosta. Jos suojauksen kohteesta kirjataan arvonalennuksen palautusta, kirjataan käytetyn johdannaisen arvonmuutos kokonaisuudessaan kuluksi. Syntyneet tuotot ja kulut kirjataan arvonalennusten ja palautuneiden arvonalennusten oikaisuina.

Muiden kuin suojaamistarkoituksessa tehtyjen johdannaissopimusten toteutunut ja laskennallinen arvonmuutos kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Sopimusten sulkemisesta tai raukeamisesta syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tilikauden aikana tilikauden tuotoksi tai kuluksi.

Korkojohdannaisten tuotot ja kulut kirjataan korkotuottoihin.

Suunnitelman mukaiset poistot

Rakennusten hankintameno, mukaan lukien rakennusten ainesosat, irtaimisto ja pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan. Myös rakennusten tuloutettu arvonkorotus poistetaan suunnitelman mukaan. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasapoistoina käyttäen seuraavia taloudellisia käyttöaikoja:

Asuin-, toimisto- ja liikerakennukset, hotellit	40–60 vuotta
Teollisuus- ja varastorakennukset	25–50 vuotta
Rakennusten ainesosat	10 vuotta
Koneet ja kalusto	7–10 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Kuljetusvälineet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5–10 vuotta

Sijoitusten käyvät arvot

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot määritetään kohteittain Finanssivalvonnan määräysten edellyttämällä tavalla perustuen yhtiön omien ja ulkopuolisten asiantuntijoiden laskelmiin ja lausuntoihin.

Noteerattujen arvopapereiden käypinä arvoina käytetään tilinpäätöspäivän viimeistä saatavilla olevaa ostokurssia tai sen puuttuessa viimeisintä kaupankäyntikurssia.

Pääomarahasto-osuuksien käypänä arvona käytetään hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota käyvästä arvosta tai sen puuttuessa hankintamenoa. Sijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona käytetään viimeisintä saatavissa ollutta hallinnointiyhtiön laskemaa rahasto-osuuden arvoa.

Muiden osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona käytetään hankintamenoa tai todennäköistä luovutushintaa tai tasesubstanssiin pohjautuvaa arvoa.

Rahoitusmarkkinavälineiden käypä arvo perustuu ensisijaisesti markkinahintoihin. Mikäli markkinahintaa ei ole saatavilla eikä sijoituksen arvo ole luotettavasti määritettävissä, käytetään ulkopuolisen tahon arvostuksia tai yleisesti hyväksyttyjä laskentamalleja käyvän arvon määrittämiseksi tai käypänä arvona käytetään hankintamenoa.

Saamisten käypänä arvona pidetään nimellisarvoa tai tätä alempaa todennäköistä arvoa.

Johdannaissopimuksien käyvät arvot ja niihin liittyvät vastuut ja vakuudet

Johdannaissopimuksien käypien arvojen määrittäminen sekä vastuut ja johdannaiskaupan selvittämisen vakuudeksi saadut ja annetut vakuudet esitetään liitetiedoissa kohdassa Taseeseen sisältymättömät vastuusitoumukset ja vastuut.

Lainaksi annetut arvopaperit

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tiedot lainaksi luovutetuista arvopapereista esitetään taseen liitetiedoissa kohdassa Vakuudet ja vastuusitoumukset: Arvopaperilainaus (liitetieto 31).

Tilikauden voitto ja oma pääoma

Työeläkevakuutusyhtiössä tilikauden voitto emoyhtiön tuloslaskelmassa määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön etukäteen vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Liitetiedoissa esitetään emoyhtiön oman pääoman jakautuminen vakuutuskannan ja takuupääoman omistajien kesken.

Vakavaraisuuspääoma

Vakavaraisuuden keskeisin mittari, vakavaraisuuspääoma, lasketaan käypiin arvoihin arvostettujen varojen ja velkojen erotuksena. Vakavaraisuuspääoma koostuu omasta pääomasta, tilinpäätössiirtojen kertymästä, arvostuseroista, osittamattomasta lisävakuutusvastuusta ja tasoitusmäärästä.

Vähimmäispääomavaatimus on yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta. Vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti ottaen huomioon sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin sekä niiden keskinäiset korrelaatiot lainsäädännössä esitetyllä tavalla. Rajaa laskettaessa luokitellaan sijoitukset niiden todellisen riskin mukaan.

Vakavaraisuusasemalla tarkoitetaan vakavaraisuuspääoman suhdetta vakavaraisuusrajaan. Vakavaraisuusaste lasketaan vakavaraisuuspääoman suhteena vastuuvelkaan, johon ei lueta osittamatonta lisävakuutusvastuuta.

Vakavaraisuuspääoma ja vakavaraisuusraja esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Verot

Tuloslaskelmaan merkitään tilikauden ja aikaisempien tilikausien suoriteperusteiset verot.

Laskennallista verovelkaa tai -saatavaa ei lasketa väliaikaisista eroista tuloslaskelman erien ja verotuksessa hyväksyttyjen tulojen ja menojen välillä kuten vahvistetuista tappioista tai veronhyvityssaatavista, koska yhtiön nettotulos määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön etukäteen vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Myöskään konsernin omistamissa keskinäisissä kiinteistöyhtiöissä ei lasketa laskennallista verovelkaa tai -saatavaa, koska ne eivät ole kyseisten yhtiöiden tai konsernin kannalta olennaisia.

Ulkomaanrahanmääräiset sijoitukset

Ulkomaanrahanmääräiset sijoitukset merkitään taseeseen hankinta-ajankohdan kurssia tai sitä alempaa tilinpäätöspäivän valuuttakurssia käyttäen, kuitenkin niin, että arvostuksessa huomioidaan myös arvopaperin markkinahinnan muutoksen vaikutus. Valuuttakurssierot kohdistetaan tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei voida kohdistaa suoraan tulon tai menon oikaisuksi, kirjataan sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi. Laskettaessa käypiä arvoja käytetään Euroopan keskuspankin 31.12. noteeraamia keskikursseja.

Toimintokohtaiset liikemenot ja poistot

Liikekulut sekä kaluston ja pitkävaikutteisten menojen poistot sisällytetään toimintokohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvaustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut sisältyvät tuloslaskelmassa maksettuihin korvauksiin, sijoitusten hoitamiseen liittyvät kulut sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekuluina esitetään vakuutusten hankinnan ja hoidon sekä hallinnon kulut. Lakisääteiset maksut sisältyvät hallintokuluihin. Rakennusten suunnitelmanmukaiset poistot esitetään sijoitustoiminnan kuluina.

Eläkejärjestelyt ja palkkioselvitys

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksin. Sitä on täydennetty vapaaehtoisilla lisäeläkevakuutuksilla. Toimitusjohtajan eläkejärjestelyt on selostettu liitetiedossa 7. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin perustuva palkka- ja palkkioselvitys on julkaistu yhtiön verkkosivuilla sekä vuosikertomuksessa.

Tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin

Liitetiedoissa on säännösten edellyttämän laajuuden lisäksi esitetty emoyhtiön tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin muodossa, jonka tarkoituksena on lisätä työeläkevakuutusyhtiön tilinpäätösinformaation läpinäkyvyyttä.

Taseessa vakavaraisuutta mittaavan erikseen esitettävän vakavaraisuuspääoman pääkomponentit ovat oma pääoma, osittamaton lisävakuutusvastuu ja sijoitusten arvostuserot. Lisäksi tasoitusmäärä luetaan vakavaraisuuspääomaan. Asiakashyvityksiin varattu ositettu lisävakuutusvastuu ja osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu näytetään omilla riveillään. Sijoitukset ja sijoitusten nettotuotto esitetään käyvin arvoin. Vastuuvelalle hyvitettävä korko sisältyy vastuuvelan muutokseen. Yhtiön toiminnan liikekulut on yhdistetty tuloslaskelmassa yhdelle riville.

Sijoitukset riskin mukaisesti ryhmiteltynä

Liitetietoihin on sisällytetty sijoitukset ja niiden tuottoprosentit ryhmiteltynä riskin mukaan. Tuottoprosenttien laskennassa noudatetaan samoja Finanssivalvonnan määräyksiä kuin tunnuslukuja laskettaessa. Tapa kuvataan kohdassa Tunnusluvut ja analyysit.

Tunnusluvut ja analyysit

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut ja analyysit on laskettu ja esitetty Finanssivalvonnan liitetietoja koskevien määräysten mukaisesti.

Sijoitustoiminnan ja vakavaraisuuden tunnusluvut ja analyysit esitetään käyvin arvoin.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan on laskettu sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon päivittäin tai kuukausittain aikapainotetut kassa- tai suoritevirrat.

Kauden tuotto on laskettu ns. mukautettua Dietzin kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma on laskettu lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat (kassavirta/suoritevirta = ostot – myynnit – tuotot + kulut) painotettuna sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä kauden loppuun.

Konserniyhtiöt 31.12.2014

Konserniin sisältyy uutena tytäryhtiönä:

Asunto Oy Helsingin Arabiankatu 8

Konserniin sisältyvät seuraavat 185 tytäryhtiötä:

As Oy Kuokkalan Tahkonkartano
As Oy Lahden Vilhon Vaakuna
As. Oy Espoon Amiraali
As. Oy Espoon Kyyhkysmäki 14
As. Oy Näkinkuja 4
Asunto Oy Espoon Keijumäki
Asunto Oy Espoon Kilonlemmikki
Asunto Oy Espoon Lintuvaarantie 37-39
Asunto Oy Espoon Pyölinpuisto
Asunto Oy Haukikoto
Asunto Oy Helsingin Arabiankatu 4
Asunto Oy Helsingin Haukilahdenkuja 13
Asunto Oy Helsingin Hiihtäjäntien Huippu
Asunto Oy Helsingin Hiihtäjäntien Kaarre
Asunto Oy Helsingin Hiihtäjäntien Laakso
Asunto Oy Helsingin Kimmontie 3
Asunto Oy Helsingin Klaneettitie
Asunto Oy Helsingin Näyttelijäntie 22
Asunto Oy Helsingin Päijänteentie 4-6
Asunto Oy Helsingin Roihuvuorentie 20
Asunto Oy Helsingin Roihuvuorentie 30
Asunto Oy Helsingin Tyynenmerenkatu 5
Asunto Oy Jyväskylän Kiramo 4
Asunto Oy Järvenpään Bjarnenkuja 6
Asunto Oy Kokkovuori
Asunto Oy Korkeavuorenkatu 2 a
Asunto Oy Lahden Kulmakatu 10
Asunto Oy Lahden Kulmakatu 12
Asunto Oy Lahden Lahdenkatu 39
Asunto Oy Lahden Massinhovi
Asunto Oy Lahden Massinpoiju
Asunto Oy Merihauki
Asunto Oy Neilikkatie
Asunto Oy Oulun Lehmuskuja
Asunto Oy Paatsamatie 3
Asunto Oy Paratiisintie
Asunto Oy Siltavoudintie 1
Asunto Oy Tampereen Jankansampo
Asunto Oy Tampereen Kultaköynnös
Asunto Oy Tampereen Nahkakuja 13
Asunto Oy Tampereen Nahkakuja 9
Asunto Oy Tampereen Näsijärvenkatu 3
Asunto Oy Tampereen Palatsinraitti 1
Asunto Oy Tampereen Puuvillatehtaankatu 6
Asunto Oy Tampereen Satakunnankatu 22
Asunto Oy Tampereen Vihilahdenkontu
Asunto Oy Tervahovinkatu 12
Asunto Oy Turun Itäinen Rantakatu 64

Asunto Oy Turun Itäinen Rantakatu 70
Asunto Oy Turun Laivurinkatu 2
Asunto Oy Turun Vilhonkatu 15
Asunto Oy Vantaan Käräjäkuja 1
Asunto Oy Vantaan Vernissakatu 5
Helsingin Kiinteistösijoitus Oy
Kiint. Oy Helsingin Tapulikaupungintie 13
Kiint. Oy Jyväskylän maalaiskunnan Kotikeskus
Kiinteistö Oy Ahertajantie 3
Kiinteistö Oy Arabian Parkki
Kiinteistö Oy Aspius
Kiinteistö Oy Atomitalo
Kiinteistö Oy Avia Prima
Kiinteistö Oy Eerikinkatu 24
Kiinteistö Oy Elocinkulma 3
Kiinteistö Oy Espoon Kamreerintie 2
Kiinteistö Oy Espoon Komentajan-Varma
Kiinteistö Oy Espoon Niittyhaka
Kiinteistö Oy Fredrikinkatu 42
Kiinteistö Oy Gigahermia
Kiinteistö Oy Haunistenniitty
Kiinteistö Oy Heinolan Hevossaarentie 2
Kiinteistö Oy Helsingin Hiilipiha
Kiinteistö Oy Helsingin Hiiliranta
Kiinteistö Oy Helsingin Itämerenkatu 11-13
Kiinteistö Oy Helsingin Lemuntie 7
Kiinteistö Oy Helsingin Lönnrotinkatu 18
Kiinteistö Oy Helsingin Malminkatu 28
Kiinteistö Oy Helsingin Ratavartijankatu 5
Kiinteistö Oy Helsingin Suolakivenkatu 1
Kiinteistö Oy Helsingin Valimopolku 4
Kiinteistö Oy Helsingin Valimotie 16
Kiinteistö Oy Helsingin Valimotie 9-11
Kiinteistö Oy Helsinki Niittylänpolku 10
Kiinteistö Oy Hotelli Levihovi
Kiinteistö Oy Hotelli Torni
Kiinteistö Oy Hyvinkään Hämeenkatu 9
Kiinteistö Oy Hämeentie 135
Kiinteistö Oy Ilmailunkatu 7
Kiinteistö Oy Itäinen Rantakatu 60
Kiinteistö Oy Itälahdenkatu 15-17
Kiinteistö Oy Itälahdenkatu 22 A
Kiinteistö Oy Joensuun Linjatie 2
Kiinteistö Oy Joensuun Pilkontie 3
Kiinteistö Oy John Stenberginranta 2
Kiinteistö Oy Juhana Herttua 3
Kiinteistö Oy Jyväskylän Kylmälahdentie 6
Kiinteistö Oy Jyväskylän Mattilanniemi
Kiinteistö Oy Jyväskylän Saarijärventie 50-52
Kiinteistö Oy Jyväskylän Sorastajantie 1
Kiinteistö Oy Jyväskylän Tourulantie 13
Kiinteistö Oy Kaakkurinhovi
Kiinteistö Oy Kaakkurinkulman Kauppakeskus
Kiinteistö Oy Kaikukatu 7

Kiinteistö Oy Keskustahotelli
Kiinteistö Oy Koroppa
Kiinteistö Oy Koskikastanja
Kiinteistö Oy Kotkan Jumalniementie 2
Kiinteistö Oy Kotkan Jumalniementie 8
Kiinteistö Oy Kouvolan Lehtikaari 3
Kiinteistö Oy Kuntotalo
Kiinteistö Oy Kuopion Lukkosalmenportti
Kiinteistö Oy Kuusankosken Puhjonrinne
Kiinteistö Oy Lahden Tupalankatu 3
Kiinteistö Oy Lahden Virastotalo
Kiinteistö Oy Lappeenrannan Kodinkeskus
Kiinteistö Oy Lappeenrannan Korpikunnaankatu 1
Kiinteistö Oy Lappeenrannan Patria
Kiinteistö Oy Lassilanlinna
Kiinteistö Oy Lohjan Sampotalo
Kiinteistö Oy Lohjanharjun kauppapuisto 1
Kiinteistö Oy Lohjanharjun kauppapuisto 2
Kiinteistö Oy Lohjanharjun Kauppapuisto 3a
Kiinteistö Oy Lohjanharjun kauppapuisto 4
Kiinteistö Oy Lohjanharjun kauppapuisto 5
Kiinteistö Oy Lönnrotinkatu 12
Kiinteistö Oy Lönnrotinkatu 12 A
Kiinteistö Oy Lönnrotinkatu 13
Kiinteistö Oy Mannerheimintien Pysäköintilaitos
Kiinteistö Oy Menotie 1
Kiinteistö Oy Metsäpojankuja 1
Kiinteistö Oy Nihtitorpankuja 4
Kiinteistö Oy Nokian Nuijamiestentie 5
Kiinteistö Oy Oulun Aurora
Kiinteistö Oy Oulun Tyrnäväntie 6
Kiinteistö Oy Oulun Uusikatu 72
Kiinteistö Oy Oulunkyläntori 1
Kiinteistö Oy Palokanvarma
Kiinteistö Oy Partolan Kauppajätti
Kiinteistö Oy Pharma City
Kiinteistö Oy Pirkkalan Myllyhaantie
Kiinteistö Oy Pirkkalan Vesalanportti
Kiinteistö Oy Porin Eteläväylä 2
Kiinteistö Oy Porin Itsenäisyydenkatu 5
Kiinteistö Oy Porin Satakunnankatu 39
Kiinteistö Oy Porvoon Ratsumestarinkatu 3
Kiinteistö Oy Pyynikin Trikoo
Kiinteistö Oy Quartetto Gongi
Kiinteistö Oy Rajalla
Kiinteistö Oy Rajasampaanranta 2
Kiinteistö Oy Salmisaaren Liikuntakeskus
Kiinteistö Oy Savonkatu 21
Kiinteistö Oy Seinäjoen Puskantie 13
Kiinteistö Oy Seinäjoen Rengastie 4
Kiinteistö Oy Sinihelmi
Kiinteistö Oy Sipoon Kaskikylänkuja 2
Kiinteistö Oy Sompasaaren Tukoeka
Kiinteistö Oy Spektrin Trio

Kiinteistö Oy Suometsänkaari 2
Kiinteistö Oy Tampereen Kalevanpaasi
Kiinteistö Oy Tampereen Harjuntausta 7
Kiinteistö Oy Tampereen Sarankulmankatu 20 A
Kiinteistö Oy Tavastkulla
Kiinteistö Oy Tekniikantie 4
Kiinteistö Oy Teräslautelanrinne
Kiinteistö Oy Tietotalo
Kiinteistö Oy Tilkan Paletti
Kiinteistö Oy Turun Aninkaistenkatu 13
Kiinteistö Oy Vaasan Monopol Fastighets Ab
Kiinteistö Oy Vaasan Sampotalo
Kiinteistö Oy Vallilan toimisto
Kiinteistö Oy Vantaan Martintalo
Kiinteistö Oy Vantaan Tasetie 8
Kiinteistö Oy Varmantalo
Kiinteistö Oy Vierumäen Portti
Kiinteistöosakeyhtiö Iisalmen Lammenkaari 4
Kiinteistöosakeyhtiö Mikkelin Karikontie 101
Kiinteistöosakeyhtiö Varma
Old Mill Oy
Osakevarma Oy
Oy Ässäkeskus Ab
Pitäjänmäen Kiinteistöt Oy
P-Turkuparkki Oy
Saimaan Kylpyläkiinteistöt Oy
Tampereen Kiinteistö Invest Oy
Tieto Esy Oy
Ässäparkki Oy

Konsernista poistui kertomusvuonna 20 kiinteistöyhtiötä:

Kiinteistö Oy Espoon Ruukinmestarintie 2
Kiinteistö Oy Helsingin Putkitie 3
Kiinteistö Oy Helsingin Ristipellontie 16
Kiinteistö Oy Koirasaarentie 1
Kiinteistö Oy Kouvolan Tommolankatu 18
Kiinteistö Oy Lahden Jussilankatu 6
Kiinteistö Oy Lahden Makasiininkatu 3
Kiinteistö Oy Nummenvaara
Kiinteistö Oy Oulun Kallisensuora 5
Kiinteistö Oy Pirkkalan Sorkkalantie 394
Kiinteistö Oy Primulan Herkkupaja
Kiinteistö Oy Tampereen Hyllilänkatu 17
Kiinteistö Oy Tarhaajantie 2
Kiinteistö Oy Teerivuorenkatu 28
Kiinteistö Oy Teerivuorenpuisto
Kiinteistö Oy Vaasan Producta I
Kiinteistö Oy Vantaa Jokiniementie 31
Upper Limit Oy
Vaasa Hitec Park Oy
Valtamaat Osakeyhtiö

Konserniin sisältyvät seuraavat 22 osakkuusyhtiötä:

Finnprotein Oy (konkurssissa)
Kamreerintien Pysäköintitalo Oy
Kiinteistö Oy Elocinkulma 1
Kiinteistö Oy Karkkilan Sähkökiinteistö
Kiinteistö Oy Liikejalava
Kiinteistö Oy Pyynikin Parkki
Kiinteistö Oy Selloparkki
Kiinteistö Oy Suursuon Ostoskeskus
Martinparkki Oy
NV Kiinteistösijoitus Oy
Näkin Pihapuistikko II Oy
Oulun Lehmusparkki Oy
Poha-Pysäköinti Oy
Realia Holding Oy
Ruohoparkki Oy
SATO Oyj
Spektri Business Oy
Spektri-Park Oy
Technopolis Oyj
Vakuutusosakeyhtiö Garantia
Vaasan Toripysäköinti Oy
VVT Kiinteistösijoitus Oy

Varman konsernitilinpäätökseen sisältyy uusina osakkuusyhtiöinä:

Aros Bostad III AB
Certeum Oy

Tuloslaskelman liitetiedot

1. Vakuutusmaksutulo

1.1.–31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Ensivakuutus				
TyEL:n mukainen perusvakuutus				
Työnantajan osuus	**3 112,0**	3 095,0	**3 112,0**	3 095,0
Työntekijän osuus	**1 033,2**	970,6	**1 033,2**	970,6
	4 145,3	4 065,6	**4 145,3**	4 065,6
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	**5,1**	5,4	**5,1**	5,4
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	**193,2**	187,2	**193,2**	187,2
	4 343,6	4 258,1	**4 343,6**	4 258,1
Jälleenvakuutus	**0,0**	0,0	**0,0**	0,0
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	**4 343,6**	4 258,1	**4 343,6**	4 258,1
Jälleenvakuuttajien osuus	**-0,1**	-0,2	**-0,1**	-0,2
Vakuutusmaksutulo [1)]	**4 343,6**	4 258,0	**4 343,6**	4 258,0
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista				
TyEL	**15,3**	17,6	**15,3**	17,6
YEL	**2,1**	1,8	**2,1**	1,8
	17,5	19,4	**17,5**	19,4

[1)] Luottotappioilla vähennettynä

2. Maksetut korvaukset

1.1.–31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Ensivakuutus				
Maksettu eläkkeensaajille				
TyEL:n mukainen perusvakuutus	**4 657,2**	4 441,6	**4 657,2**	4 441,6
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	**99,9**	101,0	**99,9**	101,0
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	**252,3**	243,4	**252,3**	243,4
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	**0,7**	0,7	**0,7**	0,7
	5 010,1	4 786,7	**5 010,1**	4 786,7
Saatu vastuunjakokorvauksia [1]				
TyEL-eläkkeet	**-91,0**	-115,4	**-91,0**	-115,4
YEL-eläkkeet	**-42,6**	-39,8	**-42,6**	-39,8
Osuus työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksusta ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta	**-202,1**	-172,4	**-202,1**	-172,4
YEL:n valtion osuus	**-13,3**	-13,2	**-13,3**	-13,2
VEKL:n valtion korvaus	**-0,3**	-0,2	**-0,3**	-0,2
	-349,3	-341,1	**-349,3**	-341,1
Jälleenvakuutus	**0,0**	-0,0	**0,0**	-0,0
	4 660,8	4 445,6	**4 660,8**	4 445,6
Korvaustoiminnon hoitokulut	**34,3**	37,5	**34,3**	37,5
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut [2]	**6,5**	6,5	**6,5**	6,5
Maksetut korvaukset ennen jälleenvakuuttajien osuutta	**4 701,6**	4 489,7	**4 701,6**	4 489,7
Jälleenvakuuttajien osuus	**-0,1**	-0,1	**-0,1**	-0,1
Maksetut korvaukset yhteensä	**4 701,5**	4 489,6	**4 701,5**	4 489,6

[1] Maksettuihin/saatuihin vastuunjakokorvauksiin ei sisällytetä osuutta työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksusta, palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta, osuutta YEL:n valtion osuudesta eikä VEKL:n korvausta.

[2] Vuosina 2000–2014 Varman vakuutusmaksutuloon sisältyvät työkyvyttömyysriskin hallintaosat olivat yhteensä 72 miljoonaa euroa, joista työhyvinvointihankkeisiin käytettiin osana korvauskuluja 100 %. Vuonna 2014 hallintaosat olivat 5,4 miljoonaa euroa ja siirto korvauskuluihin oli 6,5 miljoonaa euroa.

3. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

1.1.–31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Osinkotuotot	**0,5**	0,4		
	0,5	0,4		
Tuotot sijoituksista osakkuusyrityksiin				
Osinkotuotot	**17,4**	17,2		
	17,4	17,2		
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Korkotuotot				
Konserniyhtiöt	**41,2**	47,1		
Muut			**0,6**	0,9
Muut tuotot	**275,1**	293,3	**301,5**	319,4
	316,4	340,4	**302,1**	320,3
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	**409,0**	384,9	**409,1**	385,1
Korkotuotot	**329,6**	391,4	**329,6**	391,4
Muut tuotot	**756,6**	1 060,7	**756,6**	1 060,7
	1 495,2	1 837,1	**1 495,4**	1 837,2
	1 829,6	2 195,1	**1 797,5**	2 157,5
Arvonalentumisten palautukset	**315,9**	227,4	**315,9**	227,4
Myyntivoitot	**2 636,6**	1 393,1	**2 520,3**	1 395,1
Yhteensä	**4 782,1**	3 815,6	**4 633,7**	3 780,0
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	**-166,6**	-182,1	**-82,5**	-89,9
Kulut muista sijoituksista	**-1 898,7**	-663,9	**-1 903,5**	-663,9
Korkokulut	**-1,2**	-1,3	**-1,2**	-1,3
	-2 066,5	-847,4	**-1 987,3**	-755,1
Arvonalentumiset ja poistot				
Arvonalentumiset	**-706,3**	-536,4	**-683,9**	-481,4
Rakennusten suunnitelmapoistot	**-18,0**	-18,2	**-101,3**	-149,8
	-724,2	-554,6	**-785,2**	-631,2
Myyntitappiot	**-872,4**	-462,9	**-872,4**	-462,9
Yhteensä	**-3 663,1**	-1 864,8	**-3 644,8**	-1 849,2
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	**1 119,0**	1 950,7	**988,9**	1 930,8

4. Tuloslaskelman erä "Liikekulut"

1.1.–31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	**1,5**	1,5	**1,5**	1,5
Muut vakuutusten hankintamenot	**7,8**	9,8	**7,8**	9,8
	9,2	11,3	**9,2**	11,3
Vakuutusten hoitokulut	**39,0**	37,3	**39,0**	37,3
Hallintokulut				
Lakisääteiset maksut				
ETK:n kustannusosuus	**11,2**	10,1	**11,2**	10,1
Oikeushallintomaksu	**1,1**	1,1	**1,1**	1,1
Finanssivalvonnan valvontamaksu	**0,7**	0,6	**0,7**	0,6
	13,0	11,8	**13,0**	11,8
Muut hallintokulut	**16,6**	15,3	**16,6**	15,3
	77,9	75,6	**77,9**	75,6

5. Kokonaisliikekulut toiminnoittain

1.1.–31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Maksetut korvaukset				
Korvaustoiminnon hoitokulut	**34,3**	37,5	**34,3**	37,5
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	**6,5**	6,5	**6,5**	6,5
	40,8	44,1	**40,8**	44,1
Liikekulut	**77,9**	75,6	**77,9**	75,6
Sijoitustoiminnan hoitokulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	**5,1**	4,3	**5,1**	4,3
Kulut muista sijoituksista	**18,3**	18,7	**18,3**	18,7
	23,4	23,0	**23,4**	23,0
Kokonaisliikekulut yhteensä	**142,0**	142,7	**142,0**	142,7

6. Henkilöstökulut

1.1.–31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Palkat ja palkkiot	**40,1**	37,9	**40,1**	37,9
Eläkekulut	**7,0**	6,7	**7,0**	6,7
Muut henkilösivukulut	**3,7**	2,8	**3,7**	2,8
Yhteensä	**50,8**	47,4	**50,8**	47,4

7. Johdon palkat ja palkkiot

1.1.–31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa [1]	**0,7**	1,0	**0,7**	1,0
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet	**0,4**	0,4	**0,4**	0,4
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	**0,1**	0,1	**0,1**	0,1
Yhteensä	**1,2**	1,6	**1,2**	1,6
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	**552**	565	**552**	565

Toimitusjohtaja Risto Murron palkka ja luontaisedut olivat 650 661 euroa. Murron eläkeikä on 63 vuotta ja hänen eläkkeensä on 60 prosenttia laskennallisesta eläkepalkasta.

[1] Toimitusjohtajalla ei ollut sijaista vuonna 2014

8. Tilintarkastajien palkkiot

1.1.–31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
KPMG Oy Ab				
Tilintarkastuspalkkiot	**0,2**	0,2	**0,2**	0,2
Veroneuvonta	**0,0**	0,0	**0,0**	0,0
Muut palkkiot	**0,0**	0,1	**0,0**	0,1
Muut yhteisöt				
Veroneuvonta	**0,0**	0,1	**0,0**	0,1

9. Tuloverot

Laskennallista verovelkaa tai -saatavaa tilinpäätössiirtojen kertymästä tai muista väliaikaisista eroista kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välillä ei ole merkitty taseeseen, koska näiden laskennallisten verovelkojen tai -saamisten realisoitumista ei voida pitää lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavan yhtiön ja sen konsernin tilinpäätöksessä todennäköisenä.

Taseen liitetiedot

10. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, emoyhtiö

31.12., milj. €	**Jäljellä oleva hankinta-meno 2014**	**Kirjan-pito-arvo 2014**	**Käypä arvo 2014**	Jäljellä oleva hankinta-meno 2013	Kirjan-pito-arvo 2013	Käypä arvo 2013
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	**406,8**	**422,9**	**536,2**	469,2	485,4	638,2
Konserniyhtiöosakkeet	**1 404,8**	**1 404,8**	**2 000,3**	1 505,6	1 505,6	2 125,8
Muut kiinteistöosakkeet	**25,9**	**25,9**	**30,3**	26,8	26,8	30,6
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	**759,7**	**759,7**	**759,7**	856,3	856,3	856,3
Saamiset kiinteistöyhtiöiltä	**62,8**	**62,8**	**62,8**	93,0	93,0	93,0
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	**4,3**	**4,3**	**4,3**	4,3	4,3	4,3
Sijoitukset osakkuusyrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	**352,1**	**352,1**	**502,9**	248,5	248,5	468,8
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	**18 204,5**	**18 204,5**	**25 126,5**	15 374,6	15 374,6	20 581,3
Rahoitusmarkkinavälineet	**8 092,6**	**8 092,6**	**8 884,3**	9 911,5	9 911,5	10 258,2
Kiinnelainasaamiset	**309,6**	**309,6**	**309,6**	362,6	362,6	362,6
Muut lainasaamiset	**1 210,9**	**1 210,9**	**1 213,2**	1 599,7	1 599,7	1 600,2
	30 833,8	**30 850,0**	**39 430,0**	30 452,0	30 468,2	37 019,3
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:						
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (–) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta	**-89,3**			-132,7		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		**16,2**			16,2	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			**8 227,8**			6 641,0

11. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, konserni

31.12., milj. €	**Jäljellä oleva hankinta-meno 2014**	**Kirjan-pito-arvo 2014**	**Käypä arvo 2014**	Jäljellä oleva hankinta-meno 2013	Kirjan-pito-arvo 2013	Käypä arvo 2013
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	**2 537,8**	**2 554,0**	**3 341,2**	2 829,8	2 845,9	3 765,2
Muut kiinteistöosakkeet	**25,9**	**25,9**	**30,3**	26,8	26,8	30,6
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	**0,8**	**0,8**	**0,9**	0,8	0,8	0,9
Sijoitukset osakkuusyrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	**477,2**	**477,2**	**502,9**	301,1	301,1	468,8
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	**18 220,6**	**18 220,6**	**25 142,7**	15 390,7	15 390,7	20 597,4
Rahoitusmarkkinavälineet	**8 092,6**	**8 092,6**	**8 884,3**	9 911,5	9 911,5	10 258,2
Kiinnelainasaamiset	**309,6**	**309,6**	**309,6**	362,6	362,6	362,6
Muut lainasaamiset	**1 210,9**	**1 210,9**	**1 213,2**	1 599,7	1 599,7	1 600,2
	30 875,4	**30 891,5**	**39 425,0**	30 423,0	30 439,1	37 084,0
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:						
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (–) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta	**-89,3**			-132,7		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		**16,2**			16,2	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			**8 533,5**			6 644,9

12. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja osakkuusyrityksissä, emoyhtiö

31.12.2014, milj. €	
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	
Hankintameno 1.1.	**4,3**
Hankintameno 31.12.	**4,3**
Osakkeet ja osuudet osakkuusyrityksissä	
Hankintameno 1.1.	**248,5**
Lisäykset	**103,6**
Hankintameno 31.12.	**352,1**

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä

31.12.2014	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Osuus kaikista äänistä	**Kirjan-pitoarvo milj. €**
Tieto Esy Oy	Helsinki	14,4 %	50,1 %	**0,9**
Osakevarma Oy	Helsinki	100,0 %	100,0 %	**3,3**
				4,3
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt				**1 404,8**

Osakkeet ja osuudet osakkuusyrityksissä

31.12.2014	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Osuus kaikista äänistä	**Kirjan-pitoarvo milj. €**
Aros Bostad III AB	Tukholma	35,1 %	35,1 %	**0,0**
Certeum Oy	Helsinki	38,9 %	38,9 %	**178,4**
Finnprotein Oy (konkurssissa)	Uusikaupunki	33,0 %	33,0 %	**0,0**
NV Kiinteistösijoitus Oy	Helsinki	45,0 %	45,0 %	**0,0**
Realia Holding Oy	Helsinki	20,6 %	20,6 %	**7,7**
SATO Oyj	Helsinki	22,8 %	22,8 %	**74,7**
Technopolis Oyj	Oulu	23,9 %	23,9 %	**83,0**
VVT Kiinteistösijoitus Oy	Helsinki	40,0 %	40,0 %	**0,0**
Vakuutusosakeyhtiö Garantia	Helsinki	30,5 %	30,5 %	**8,4**
				352,1
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt				**11,4**

13. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja osakkuusyrityksissä, konserni

31.12.2014, milj. €	
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	
Hankintameno 1.1.	**0,8**
Vähennykset	**-0,1**
Hankintameno 31.12.	**0,8**
Osakkeet ja osuudet osakkuusyrityksissä	
Hankintameno 1.1.	**301,1**
Lisäykset	**376,5**
Vähennykset	**-200,4**
Hankintameno 31.12.	**477,2**

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä

31.12.2014	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Osuus kaikista äänistä	**Kirjan-pitoarvo milj. €**
Tieto Esy Oy	Helsinki	14,4 %	50,1 %	**0,8**
				0,8

Osakkeet ja osuudet osakkuusyrityksissä

31.12.2014	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Osuus kaikista äänistä	**Kirjan-pitoarvo milj. €**
Aros Bostad III AB	Tukholma	35,1 %	35,1 %	**0,0**
Certeum Oy	Helsinki	38,9 %	38,9 %	**174,7**
Finnprotein Oy (konkurssissa)	Uusikaupunki	33,0 %	33,0 %	**0,0**
NV Kiinteistösijoitus Oy	Helsinki	45,0 %	45,0 %	**0,0**
Realia Holding Oy	Helsinki	20,6 %	20,6 %	**5,1**
SATO Oyj	Helsinki	22,8 %	22,8 %	**202,9**
Technopolis Oyj	Oulu	23,9 %	23,9 %	**84,8**
VVT Kiinteistösijoitus Oy	Helsinki	40,0 %	40,0 %	**0,0**
Vakuutusosakeyhtiö Garantia	Helsinki	30,5 %	30,5 %	**9,7**
				477,2
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt				**22,6**

14. Kiinteistösijoitusten muutokset

31.12.2014, milj. €	Emoyhtiö Kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Emoyhtiö Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	Konserni Kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet
Hankintameno 1.1.	**2 483,2**	**949,3**	**4 141,9**
Lisäykset	**103,3**	**53,9**	**137,6**
Vähennykset	**-300,0**	**-180,7**	**-499,1**
Hankintameno 31.12.	**2 286,5**	**822,5**	**3 780,4**
Kertyneet poistot 1.1.	**-208,5**		**-1 034,8**
Myytyjen kohteiden kertyneet poistot	**39,2**		**149,2**
Tilikauden poistot	**-18,0**		**-87,6**
Kertyneet poistot 31.12.	**-187,3**		**-973,1**
Arvonalentumiset 1.1.	**-273,1**		**-252,9**
Myytyjen kohteiden arvonalentumiset	**36,7**		**28,6**
Tilikauden arvonalentumiset	**-25,8**		**-19,3**
Arvonalentumisten palautukset	**0,4**		**0,0**
Arvonalentumiset 31.12.	**-261,8**		**-243,6**
Arvonkorotukset 1.1.	**16,2**		**16,2**
Myytyjen kohteiden arvonkorotukset	**0,0**		**0,0**
Arvonkorotukset 31.12.	**16,2**		**16,2**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**1 853,6**	**822,5**	**2 579,8**

15. Omassa käytössä olevat kiinteistösijoitukset

31.12.2014, milj. €	Emoyhtiö	Konserni
Jäljellä oleva hankintameno	**82,2**	**82,2**
Kirjanpitoarvo	**82,2**	**82,2**
Käypä arvo	**98,8**	**98,8**

16. Emoyhtiön muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet

31.12.2014	Osuus osakkeista %	Kirjanpito-arvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Noteeratut osakkeet			
Kotimaiset			
Affecto Oyj	1,4	0,9	0,9
Ahlstrom Oyj	3,3	10,7	10,7
Aktia Bank Abp	1,8	6,7	11,5
Alma Media Oyj	7,1	14,5	14,5
Amer Sports Oyj	3,0	26,5	57,5
Aspo Oyj	4,6	6,0	8,2
Atria Oyj	1,9	3,5	3,5
CapMan Oyj	4,3	3,0	3,0
Cargotec Oyj	2,4	36,9	38,7
Componenta Oyj	8,9	6,2	6,2
Comptel Oyj	4,8	5,1	5,1
Cramo Oyj	1,2	6,3	6,3
Digia Oyj	4,7	2,6	2,6
Elektrobit Oyj	3,9	13,4	17,2
Elisa Oyj	4,0	84,9	151,6
Etteplan Oyj	4,1	2,5	2,5
Finnair Oyj	1,9	6,0	6,0
Finnlines Oyj	0,1	0,7	0,8
Fiskars Oyj Abp	3,0	24,9	44,3
Fortum Oyj	0,6	86,4	93,9
F-Secure Oyj	5,2	17,7	18,4
Glaston Oyj Abp	7,1	5,3	5,3
HKScan Oyj	2,2	3,9	3,9
Huhtamäki Oyj	0,7	14,8	16,2
Kemira Oyj	5,3	80,7	80,7
Kesko Oyj	1,1	16,7	34,1
Kesla Oyj	4,4	0,5	0,5
KONE Oyj	0,9	67,3	169,0
Konecranes Abp	1,9	21,5	28,3
Lassila & Tikanoja Oyj	1,6	6,7	9,1
Lemminkäinen Oyj	4,7	8,4	10,4
Marimekko Oyj	4,8	3,4	3,4
Metso Oyj	4,0	150,2	150,2
Metsä Board Oyj	4,9	60,3	71,1
Munksjö Oyj	1,6	3,2	7,3
Neste Oil Oyj	1,2	42,3	62,0
Nixu Oyj	4,3	1,1	1,1
Nokia Oyj	1,9	286,5	473,8
Nokian Renkaat Oyj	6,7	147,4	182,6
Okmetic Oyj	2,8	1,6	2,3
Olvi Oyj	3,8	16,3	16,3
Oriola-KD Oyj	4,2	15,7	21,8
Orion Oyj	0,4	10,3	10,3
Outokumpu Oyj	4,0	60,2	79,7
Outotec Oyj	7,0	56,0	56,0
PKC Group Oyj	2,4	4,4	10,0
Ponsse Oyj	1,4	1,6	4,6

Pöyry Oyj	4,7	7,3	7,3
Raisio Oyj	1,6	9,4	10,7
Ramirent Oyj	3,4	23,4	23,4
Restamax Oyj	1,7	1,0	1,0
Sampo Oyj	6,4	283,7	1 380,0
Sanoma Oyj	0,5	3,6	3,6
Solteq Oyj	4,3	0,7	0,9
Sponda Oyj	10,3	93,1	105,3
SRV Yhtiöt Oyj	1,2	1,2	1,2
Stockmann Oyj Abp	4,4	20,1	20,1
Stora Enso Oyj	2,0	116,4	116,4
Suominen Oyj	9,1	10,1	18,1
Teleste Oyj	2,7	2,7	2,7
Tieto Oyj	1,1	14,5	17,1
Tikkurila Oyj	5,7	36,1	36,1
Tulikivi Oyj	4,7	0,5	0,5
UPM-Kymmene Oyj	1,5	96,1	109,9
Uponor Oyj	5,3	37,4	44,3
Vaisala Oyj	0,9	2,9	3,4
Verkkokauppa.com Oyj	3,9	7,1	8,9
Wärtsilä Oyj Abp	5,2	144,7	380,5
YIT Oyj	9,0	49,0	49,0
Muut		1,3	51,5
Kotimaiset yhteensä		**2 414,4**	**4 405,4**

31.12.2014	Osuus osakkeista %	Kirjanpito-arvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Ulkomaiset			
Alankomaat			
Aegon NV	0,0	2,8	3,1
Akzo Nobel NV	0,0	4,3	4,6
ASML Holding NV	0,0	1,8	2,7
Fiat Chrysler Automobiles NV	0,1	6,4	6,4
Gemalto NV	0,0	0,5	0,5
Heineken Holding NV	0,0	0,6	0,6
Heineken NV	0,0	3,9	4,2
ING Groep NV	0,0	5,8	7,8
Koninklijke Ahold NV	0,0	4,3	4,8
Koninklijke Boskalis Westminster NV	0,0	1,0	1,2
Koninklijke KPN NV	0,0	3,1	3,1
Koninklijke Philips NV	0,0	7,1	7,4
Nutreco NV	0,2	3,8	5,2
OCI NV	0,0	0,9	0,9
QIAGEN NV	0,0	1,1	1,4
Reed Elsevier NV	0,0	2,0	3,0
Royal Dutch Shell PLC	0,0	31,0	32,9
Unilever NV	0,0	13,6	14,6
Wolters Kluwer NV	0,1	3,2	3,6
Belgia			
Ageas SA/NV	0,0	1,5	1,6
Anheuser-Busch InBev NV	0,0	16,9	19,9
Belgacom SA	0,0	1,1	1,3

Colruyt SA	**0,0**	**1,3**	**1,3**
Groupe Bruxelles Lambert SA	**0,0**	**1,3**	**1,5**
KBC Groep NV	**0,0**	**1,0**	**1,2**
UCB SA	**0,0**	**1,7**	**2,1**
Bermuda			
Atlantica Tender Drilling Ltd	**2,9**	**2,7**	**2,7**
Seadrill Ltd	**0,0**	**1,4**	**1,4**
Caymansaaret			
58.com Inc	**0,1**	**0,8**	**0,8**
Siem Offshore Inc	**1,2**	**2,1**	**2,1**
ZAIS Financial Copr REIT	**3,1**	**3,5**	**3,5**
Espanja			
Abertis Infraestructuras SA	**0,0**	**1,6**	**1,6**
ACS Actividades de Construccion y Servicios SA	**0,0**	**1,6**	**2,0**
Amadeus IT Holding SA	**0,0**	**5,0**	**6,6**
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	**0,0**	**16,4**	**16,7**
Banco Popular Espanol SA	**0,0**	**1,4**	**2,7**
Banco Santander SA	**0,0**	**13,4**	**32,4**
Bolsas y Mercados Espanoles SA	**0,0**	**0,8**	**1,0**
CaixaBank	**0,0**	**3,4**	**4,9**
eDreams Odigeo SL	**0,3**	**0,6**	**0,6**
Enagas SA	**0,0**	**1,7**	**2,1**
Endesa SA	**0,0**	**1,4**	**1,6**
Ferrovial SA	**0,0**	**1,5**	**2,5**
Gas Natural SDG SA	**0,0**	**2,7**	**2,9**
Grifols SA	**0,0**	**1,5**	**1,8**
Iberdrola SA	**0,0**	**3,7**	**7,9**
Inditex SA	**0,0**	**7,7**	**8,4**
Red Electrica Corp SA	**0,0**	**1,4**	**2,2**
Repsol YPF SA	**0,0**	**3,1**	**3,9**
Telefonica SA	**0,0**	**6,8**	**11,1**
Irlanti			
CRH plc	**0,0**	**4,3**	**5,2**
DCC plc	**0,1**	**3,0**	**5,5**
Experian PLC	**0,0**	**3,5**	**3,8**
Governor & Co of the Bank of Ireland	**0,0**	**1,6**	**2,4**
Kerry Group PLC	**0,0**	**2,6**	**2,6**
Kingspan Group plc	**0,0**	**0,7**	**0,7**
Smurfit Kappa Group plc	**0,2**	**5,5**	**7,5**
Iso-Britannia			
3i Group PLC	**0,0**	**1,0**	**1,8**
Aberdeen Asset Management PLC	**0,0**	**1,6**	**1,8**
Admiral Group PLC	**0,0**	**0,7**	**0,9**
Aggreko PLC	**0,0**	**1,3**	**1,3**
Anglo American PLC	**0,0**	**8,1**	**8,1**
Antofagasta PLC	**0,0**	**1,2**	**1,3**
ARM Holdings PLC	**0,0**	**1,0**	**1,2**
Associated British Foods PLC	**0,0**	**3,5**	**3,8**
AstraZeneca PLC	**0,0**	**23,4**	**30,0**
Aviva PLC	**0,0**	**3,5**	**4,4**
Balfour Beatty PLC	**0,0**	**0,6**	**0,6**
Barclays PLC	**0,0**	**11,9**	**13,0**
Barratt Developments PLC	**0,0**	**1,1**	**2,0**
Bellway PLC	**0,0**	**0,6**	**1,0**

Berkeley Group Holdings PLC	**0,0**	**1,1**	**1,4**
BG Group PLC	**0,0**	**12,1**	**12,1**
BHP Billiton PLC	**0,0**	**12,7**	**12,7**
Booker Group PLC	**0,0**	**0,9**	**1,1**
BP PLC	**0,0**	**29,4**	**29,7**
British Land Co PLC	**0,0**	**2,7**	**3,9**
Britvic PLC	**0,1**	**1,5**	**1,6**
BT Group PLC	**0,0**	**7,6**	**10,2**
BTG PLC	**0,0**	**1,1**	**1,6**
Burberry Group PLC	**0,0**	**2,7**	**3,4**
Capita PLC	**0,0**	**2,7**	**2,8**
Centrica PLC	**0,0**	**6,8**	**6,8**
Croda International PLC	**0,2**	**9,3**	**10,8**
Daily Mail & General Trust PLC	**0,0**	**0,5**	**0,5**
Diageo PLC	**0,0**	**16,3**	**17,7**
Drax Group PLC	**0,1**	**1,4**	**1,4**
Fresnillo PLC	**0,0**	**0,8**	**0,8**
GKN PLC	**0,1**	**3,2**	**3,5**
GlaxoSmithKline PLC	**0,0**	**18,8**	**19,5**
Hikma Pharmaceuticals PLC	**0,0**	**1,3**	**1,7**
HSBC Holdings PLC	**0,0**	**42,1**	**42,9**
Icap PLC	**0,0**	**0,8**	**1,2**
IMI PLC	**0,1**	**4,7**	**4,7**
Inchcape PLC	**0,3**	**8,2**	**10,2**
Intertek Group PLC	**0,1**	**4,2**	**4,2**
Investec PLC	**0,0**	**0,8**	**1,0**
ITV PLC	**0,0**	**1,5**	**2,4**
J Sainsbury PLC	**0,0**	**1,6**	**1,6**
Johnson Matthey PLC	**0,0**	**1,4**	**1,5**
Kingfisher PLC	**0,0**	**2,3**	**2,8**
Ladbrokes PLC	**0,4**	**5,1**	**5,1**
Legal & General Group PLC	**0,0**	**3,4**	**4,5**
Lloyds Banking Group PLC	**0,0**	**7,9**	**9,9**
London Stock Exchange Group PLC	**0,0**	**0,7**	**1,4**
Man Group PLC	**0,1**	**0,9**	**1,7**
Marks & Spencer Group PLC	**0,0**	**2,3**	**2,6**
Meggitt PLC	**0,1**	**2,5**	**2,8**
Mondi PLC	**0,0**	**1,2**	**1,6**
National Grid PLC	**0,0**	**11,5**	**13,8**
Next PLC	**0,0**	**3,3**	**4,5**
Old Mutual PLC	**0,0**	**2,6**	**2,9**
Pearson PLC	**0,0**	**2,7**	**2,8**
Pennon Group PLC	**0,0**	**0,9**	**1,3**
Persimmon PLC	**0,0**	**1,2**	**2,1**
Playtech PLC	**0,1**	**3,0**	**3,1**
Premier Foods PLC	**0,2**	**0,6**	**0,6**
Prudential PLC	**0,0**	**8,7**	**11,9**
Reckitt Benckiser Group PLC	**0,0**	**14,9**	**17,8**
Reed Elsevier PLC	**0,0**	**2,6**	**3,8**
Rolls-Royce Group PLC	**0,0**	**6,2**	**6,2**
Rotork PLC	**0,1**	**1,1**	**1,2**
RSA Insurance Group PLC	**0,1**	**2,6**	**2,6**
SABMiller PLC	**0,0**	**11,7**	**12,6**
Schroders PLC	**0,0**	**1,3**	**1,9**

Severn Trent PLC	**0,1**	**4,0**	**4,5**
Sky PLC	**0,0**	**2,4**	**2,8**
Smith & Nephew PLC	**0,0**	**1,9**	**2,4**
Smiths Group PLC	**0,0**	**1,7**	**1,7**
Spectris PLC	**0,1**	**2,7**	**2,7**
SSE PLC	**0,0**	**6,5**	**7,3**
Standard Chartered PLC	**0,0**	**6,2**	**6,2**
Standard Life PLC	**0,0**	**2,4**	**3,0**
Tate & Lyle PLC	**0,1**	**2,2**	**2,2**
Taylor Wimpey PLC	**0,0**	**1,1**	**1,9**
Tesco PLC	**0,0**	**8,7**	**8,7**
The Weir Group PLC	**0,1**	**3,6**	**3,6**
Tullow Oil PLC	**0,0**	**1,5**	**1,5**
Unilever PLC	**0,0**	**11,2**	**12,2**
United Utilities Group PLC	**0,1**	**3,5**	**4,0**
WM Morrison Supermarkets PLC	**0,0**	**1,1**	**1,1**
Vodafone Group PLC	**0,0**	**20,2**	**20,2**
Italia			
Assicurazioni Generali SpA	**0,0**	**5,0**	**5,6**
Buzzi Unicem SpA	**0,2**	**4,2**	**4,2**
Enel SpA	**0,0**	**8,5**	**8,9**
ENI SpA	**0,0**	**11,5**	**11,5**
Hera SpA	**0,2**	**4,4**	**5,0**
Intesa Sanpaolo SpA	**0,0**	**6,7**	**9,4**
Italcementi SpA	**0,1**	**1,7**	**1,7**
Luxottica Group SpA	**0,0**	**1,9**	**2,5**
Piaggio C. SpA	**0,3**	**2,9**	**3,0**
Pirelli & C SpA	**0,0**	**1,8**	**1,8**
Prysmian SpA	**0,3**	**8,3**	**8,3**
Snam Rete Gas SpA	**0,0**	**1,7**	**1,9**
Telecom Italia SpA	**0,0**	**2,2**	**2,7**
Terna Rete Elettrica Nazionale SpA	**0,0**	**1,3**	**1,5**
UniCredit SpA	**0,0**	**6,2**	**7,4**
Itävalta			
Erste Group Bank AG	**0,0**	**1,7**	**1,8**
OMV AG	**0,0**	**1,5**	**1,5**
Scholler-Bleckmann Oilfiel Equipment AG	**0,1**	**1,2**	**1,2**
Voestalpine AG	**0,0**	**1,4**	**1,5**
Jersey C.I.			
Genel Energy PLC	**0,0**	**0,9**	**0,9**
Glencore Xstrata PLC	**0,0**	**12,5**	**12,5**
Henderson Group PLC	**0,0**	**0,7**	**1,0**
Randgold Resources Ltd	**0,0**	**1,6**	**1,8**
Shire PLC	**0,0**	**7,4**	**11,2**
Wolseley PLC	**0,0**	**4,5**	**5,1**
WPP plc	**0,0**	**4,0**	**5,5**
Kanada			
Lundin Gold Inc	**3,6**	**1,5**	**1,6**
Lundin Mining Corporation	**0,0**	**0,6**	**0,7**
NGEx Resources Inc	**0,4**	**0,6**	**0,6**
Questerre Energy Corp	**2,3**	**1,7**	**1,7**
Kreikka			
Alpha Bank AE	**0,1**	**3,2**	**3,2**

Liberia			
Royal Caribbean Cruises Ltd	**0,1**	**6,2**	**8,8**
Luxemburg			
ArcelorMittal	**0,0**	**2,9**	**2,9**
Eurofins Scientific	**0,0**	**1,0**	**1,1**
SES SA	**0,0**	**1,7**	**2,1**
Subsea 7 SA	**0,0**	**1,3**	**1,3**
Tenaris SA	**0,0**	**2,5**	**2,5**
Norja			
Aker Solutions ASA	**0,2**	**2,0**	**2,0**
Atea ASA	**1,8**	**15,6**	**15,8**
BW LPG Ltd	**0,2**	**1,9**	**1,9**
Det Norske Oljeselskap ASA	**0,3**	**2,5**	**2,5**
DNB ASA	**0,3**	**55,0**	**57,5**
DNO INTERNATIONAL ASA	**0,4**	**7,2**	**7,2**
Dolphin Group AS	**7,3**	**8,0**	**8,0**
Entra ASA	**1,2**	**16,8**	**18,3**
Farstad Shipping ASA	**1,1**	**2,2**	**2,2**
Gjensidige Forsikring ASA	**0,1**	**5,8**	**5,9**
Hexagon Composites ASA	**1,4**	**3,9**	**4,6**
Kvaerner ASA	**0,4**	**0,9**	**0,9**
Magseis AS	**1,3**	**1,9**	**1,9**
Marine Harvest ASA	**0,2**	**7,6**	**10,7**
Next Biometrics Group AS	**3,1**	**1,8**	**1,8**
Norsk Hydro ASA	**0,2**	**15,8**	**20,9**
Norwegian Air Shuttle AS	**0,3**	**2,8**	**3,3**
OPERA SOFTWARE ASA	**0,3**	**3,7**	**4,3**
Orkla ASA	**0,2**	**12,2**	**12,2**
Petroleum Geo-Services ASA	**0,4**	**3,9**	**3,9**
Protector Forsikring AS	**0,9**	**1,6**	**3,1**
Schibsted ASA	**0,1**	**6,5**	**6,5**
Statoil ASA	**0,1**	**47,9**	**47,9**
Storebrand ASA	**1,2**	**17,3**	**17,3**
Telenor ASA	**0,2**	**38,4**	**38,5**
TGS Nopec Geophysical Co ASA	**0,1**	**2,5**	**2,5**
Yara International ASA	**0,2**	**18,4**	**18,4**
Portugali			
EDP - Energias de Portugal SA	**0,0**	**1,9**	**2,3**
Galp Energia SGPS SA	**0,0**	**1,2**	**1,2**
Jeronimo Martins SGPS SA	**0,0**	**1,3**	**1,3**
Ranska			
Air Liquide SA	**0,0**	**8,2**	**8,7**
Arkema SA	**0,2**	**5,3**	**7,5**
AXA SA	**0,0**	**8,4**	**9,8**
BNP Paribas	**0,0**	**11,6**	**13,1**
Bouygues SA	**0,0**	**2,4**	**2,8**
Carrefour SA	**0,0**	**3,1**	**3,3**
Casino Guichard Perrachon SA	**0,0**	**1,0**	**1,1**
Christian Dior SA	**0,0**	**0,6**	**2,5**
Cie de St-Gobain	**0,0**	**5,7**	**6,1**
Cie Generale des Etablissements Michelin	**0,0**	**5,7**	**5,7**
Cie Generale d'Optique Essilor International SA	**0,0**	**2,5**	**2,8**
Credit Agricole SA	**0,0**	**1,6**	**1,9**

Danone	**0,0**	**8,6**	**8,9**
EDF SA	**0,0**	**2,3**	**2,6**
Eiffage SA	**0,1**	**3,5**	**3,6**
Eutelsat Communications SA	**0,0**	**0,8**	**0,9**
Faurecia	**0,2**	**6,9**	**7,4**
GDF Suez	**0,0**	**11,6**	**12,6**
Hermes International	**0,0**	**0,8**	**2,4**
Kering	**0,0**	**3,2**	**3,3**
Lafarge SA	**0,0**	**3,4**	**3,9**
Lagardere SCA	**0,1**	**1,9**	**1,9**
Legrand SA	**0,0**	**4,1**	**4,8**
L'Oreal SA	**0,0**	**9,3**	**11,1**
LVMH Moet Hennessy Louis Vuitton SA	**0,0**	**5,5**	**10,7**
Orange	**0,0**	**5,1**	**6,8**
Orpea	**0,2**	**4,6**	**4,7**
Pernod-Ricard SA	**0,0**	**5,4**	**5,6**
Peugeot SA	**0,1**	**4,9**	**5,0**
Publicis Groupe SA	**0,0**	**2,3**	**2,7**
Remy Cointreau SA	**0,1**	**1,5**	**1,5**
Renault SA	**0,0**	**5,5**	**5,6**
Rexel SA	**0,0**	**1,5**	**1,5**
Sanofi	**0,0**	**29,0**	**29,5**
Schneider Electric SA	**0,0**	**11,9**	**11,9**
SEB SA	**0,0**	**0,5**	**0,5**
Societe BIC SA	**0,0**	**0,9**	**1,0**
Societe Generale	**0,0**	**5,5**	**6,2**
Suez Environnement Co	**0,0**	**0,8**	**1,1**
Tarkett SA	**0,2**	**2,1**	**2,1**
Technip SA	**0,0**	**0,6**	**0,6**
Teleperformance SA	**0,4**	**7,6**	**12,7**
Total SA	**0,0**	**30,7**	**30,7**
Ubisoft Entertainment SA	**0,6**	**7,1**	**9,9**
Valeo SA	**0,0**	**0,7**	**0,8**
Vallourec SA	**0,0**	**1,1**	**1,1**
Wendel SA	**0,0**	**0,7**	**0,8**
Vinci SA	**0,0**	**7,5**	**8,7**
Vivendi SA	**0,0**	**8,1**	**9,2**
Ruotsi			
AarhusKarlshamn AB	**0,2**	**2,1**	**3,4**
AF AB	**0,5**	**2,9**	**5,0**
Alfa Laval AB	**0,0**	**3,0**	**3,0**
Assa Abloy AB	**0,1**	**12,2**	**17,7**
Atlas Copco AB	**0,1**	**21,7**	**24,4**
Atrium Ljungberg AB	**5,4**	**69,1**	**87,2**
Autoliv Inc	**0,1**	**2,9**	**4,5**
Axis Communications AB	**0,1**	**0,7**	**0,8**
Boliden AB	**0,0**	**1,3**	**1,5**
Com Hem Holding AB	**0,3**	**3,7**	**3,9**
Electrolux AB	**0,1**	**4,1**	**5,5**
Elekta AB	**0,1**	**1,7**	**1,7**
Getinge AB	**0,0**	**1,1**	**1,1**
Gränges AB	**0,9**	**3,1**	**3,5**
Gunnebo AB	**0,2**	**0,5**	**0,5**
Haldex AB	**0,7**	**2,4**	**3,2**

Hennes & Mauritz AB	**0,1**	**40,2**	**50,0**
Hexpol AB	**0,2**	**2,6**	**4,7**
Hufvudstaden AB	**0,6**	**10,0**	**13,8**
Intrum Justitia AB	**0,1**	**2,3**	**2,6**
Investor AB	**0,1**	**9,3**	**13,6**
Inwido AB	**1,2**	**4,8**	**4,8**
Lindab International AB	**0,3**	**1,5**	**1,5**
Lundin Petroleum AB	**0,0**	**0,6**	**0,6**
Meda AB	**0,1**	**0,8**	**2,4**
Modern Times Group AB	**0,1**	**1,6**	**1,6**
NCC AB	**0,1**	**2,6**	**2,6**
Nobia AB	**0,1**	**0,9**	**1,4**
Nordea Bank AB	**0,7**	**213,5**	**278,6**
Peab AB	**0,2**	**2,2**	**2,9**
Sandvik AB	**0,1**	**9,8**	**9,8**
Skandinaviska Enskilda Banken AB	**0,1**	**18,0**	**26,2**
Skanska AB	**0,1**	**6,6**	**7,1**
SKF AB	**0,2**	**16,3**	**16,7**
SSAB AB	**0,3**	**12,7**	**12,7**
Swedbank AB	**0,1**	**21,3**	**27,0**
Swedish Orphan Biovitrum AB	**0,2**	**3,5**	**4,5**
Svenska Cellulosa AB	**0,1**	**7,3**	**7,9**
Svenska Handelsbanken AB	**0,1**	**14,4**	**17,6**
Tele2 AB	**0,1**	**4,8**	**5,1**
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	**0,1**	**30,9**	**36,4**
TeliaSonera AB	**0,1**	**21,5**	**21,5**
Trelleborg AB	**0,1**	**3,1**	**3,3**
Volvo AB	**0,1**	**10,5**	**10,5**
Zenterio AB	**4,5**	**3,6**	**3,6**
Saksa			
Adidas AG	**0,0**	**4,0**	**4,0**
Aixtron SE	**0,6**	**6,2**	**6,2**
Allianz SE	**0,0**	**13,2**	**15,5**
Alstria Office REIT-AG	**1,5**	**10,9**	**12,5**
BASF SE	**0,0**	**13,9**	**13,9**
Bayer AG	**0,0**	**22,9**	**27,3**
Bayerische Motoren Werke AG	**0,0**	**11,9**	**12,5**
Beiersdorf AG	**0,0**	**2,8**	**2,9**
Brenntag AG	**0,1**	**2,8**	**3,5**
Commerzbank AG	**0,1**	**9,0**	**9,0**
Continental AG	**0,0**	**8,2**	**9,5**
Daimler AG	**0,0**	**27,1**	**30,3**
Deutsche Annington Immobilien SE	**0,2**	**9,5**	**16,1**
Deutsche Bank AG	**0,0**	**8,9**	**8,9**
Deutsche Boerse AG	**0,0**	**1,5**	**1,8**
Deutsche Euroshop AG	**0,2**	**3,2**	**3,6**
Deutsche Post AG	**0,0**	**5,2**	**6,8**
Deutsche Telekom AG	**0,0**	**7,1**	**9,5**
E.ON AG	**0,0**	**8,1**	**8,5**
ElringKlinger AG	**0,2**	**2,5**	**2,9**
Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide	**0,1**	**2,4**	**2,4**
Fresenius Medical Care AG & Co KGaA	**0,0**	**3,4**	**3,7**
Fresenius SE & Co KGaA	**0,0**	**4,3**	**5,1**
Fuchs Petrolub SE	**0,3**	**7,1**	**7,4**

GEA Group AG	**0,0**	**1,4**	**1,6**
Gerresheimer AG	**0,1**	**0,7**	**0,8**
Hannover Rueckversicherung AG	**0,0**	**0,9**	**1,1**
HeidelbergCement AG	**0,0**	**2,5**	**2,9**
Henkel AG & Co KGaA	**0,0**	**4,2**	**5,4**
Hugo Boss AG	**0,0**	**0,8**	**0,9**
KION Group AG	**0,2**	**6,0**	**6,0**
Lanxess AG	**0,1**	**1,9**	**1,9**
Leoni AG	**0,1**	**1,0**	**1,0**
Linde AG	**0,0**	**7,6**	**8,0**
Merck KGaA	**0,0**	**2,4**	**3,1**
Metro AG	**0,0**	**1,0**	**1,1**
MTU Aero Engines Holding AG	**0,4**	**15,6**	**16,5**
Münchener Rückversicherungs AG	**0,0**	**5,5**	**6,3**
Norma Group SE	**0,1**	**1,1**	**1,2**
Porsche Automobil Holding SE	**0,0**	**2,9**	**3,0**
ProSiebenSat.1 Media AG	**0,0**	**1,5**	**1,7**
Rheinmetall AG	**0,1**	**1,8**	**1,9**
RIB Software AG	**0,6**	**3,1**	**3,1**
RWE AG	**0,0**	**6,0**	**6,0**
SAP SE	**0,0**	**1,7**	**1,7**
Siemens AG	**0,0**	**23,9**	**25,1**
Stada Arzneimittel AG	**0,1**	**1,5**	**1,5**
Symrise AG	**0,0**	**1,0**	**1,0**
ThyssenKrupp AG	**0,0**	**3,0**	**3,0**
Volkswagen AG	**0,0**	**10,8**	**11,1**
Sveitsi			
ABB Ltd	**0,0**	**19,1**	**20,7**
Actelion Ltd	**0,0**	**3,6**	**4,5**
Adecco SA	**0,0**	**2,3**	**2,6**
Aryzta AG	**0,0**	**0,7**	**0,7**
Chocoladefabriken Lindt & Sprungli AG	**0,0**	**0,6**	**0,6**
Cie Financiere Richemont SA	**0,0**	**11,0**	**11,4**
Clariant AG	**0,0**	**1,3**	**1,4**
Credit Suisse Group AG	**0,0**	**7,9**	**7,9**
Dufry AG	**0,1**	**2,6**	**2,8**
Galenica AG	**0,0**	**0,9**	**1,1**
GAM Holding AG	**0,0**	**0,9**	**1,0**
Geberit AG	**0,0**	**2,9**	**3,8**
Givaudan SA	**0,0**	**2,2**	**2,2**
Holcim Ltd	**0,0**	**4,4**	**4,7**
Informa PLC	**0,0**	**0,8**	**0,8**
Julius Baer Group Ltd	**0,0**	**1,7**	**2,0**
Kuehne + Nagel International AG	**0,0**	**3,6**	**3,9**
Logitech International SA	**0,5**	**7,2**	**9,0**
Lonza Group AG	**0,0**	**1,4**	**2,0**
Nestle SA	**0,0**	**53,0**	**58,8**
Novartis AG	**0,0**	**38,5**	**51,2**
Partners Group Holding AG	**0,0**	**0,7**	**0,9**
Roche Holding AG	**0,0**	**36,8**	**42,5**
SGS SA	**0,0**	**1,7**	**1,7**
Sika AG	**0,0**	**1,6**	**1,9**
Sonova Holding AG	**0,0**	**1,7**	**2,0**
Swiss Life Holding AG	**0,0**	**1,0**	**1,5**

Swiss Re AG	0,0	4,9	5,7
Swisscom AG	0,0	3,0	3,4
Syngenta AG	0,0	6,2	6,2
The Swatch Group AG	0,0	3,1	3,1
UBS AG	0,32	5,1	5,7
UBS Group AG	0,01	6,0	6,1
Zurich Financial Services AG	0,02	7,7	9,4
Tanska			
AP Moeller - Maersk A/S	0,02	8,1	8,3
Carlsberg A/S	0,02	1,8	1,8
Christian Hansen Holding A/S	0,04	1,7	1,8
Coloplast A/S	0,01	1,6	2,1
Danske Bank A/S	0,0	3,8	4,9
DSV A/S	0,1	5,8	6,3
FLSmidth & Co A/S	0,0	0,7	0,7
GN Store Nord A/S	0,0	1,0	1,3
ISS A/S	0,1	4,4	4,8
Novo Nordisk A/S	0,0	16,6	19,3
Novozymes A/S	0,1	4,7	5,4
Pandora A/S	0,0	1,9	2,0
TDC A/S	0,0	1,5	1,5
Topdanmark A/S	0,0	0,5	0,7
Vestas Wind Systems A/S	0,0	0,8	0,8
Yhdysvallat			
Laredo Petroleum Inc	0,2	2,0	2,0
Tallgrass Energy Partners LP	0,1	0,6	0,7
Muut		14,3	18,1
Ulkomaiset yhteensä		2 603,5	3 014,9
Noteeratut osakkeet yhteensä		5 017,9	7 420,3

31.12.2014	Osuus osakkeista %	Kirjanpito-arvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Noteeraamattomat osakkeet			
Kotimaiset			
Ahlström Capital Oy	3,7	8,4	22,8
Arek Oy	19,9	2,8	2,8
Havator Group Oy	9,2	5,4	5,4
Holiday Club Resorts Oy	10,6	4,1	5,1
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	30,0	2,6	2,6
Kiitosimeon Oy	15,3	2,1	2,1
Terveystalo Oy	0,4	1,4	1,4
Terveystalo Oy	4,4	13,6	13,6
Mediverkko Yhtymä Oy	9,4	1,9	9,1
Tornator Oy	13,1	10,5	56,6
Vaasa Engineering Oy	9,4	2,4	2,4
Staffpoint Holding Oy	13,9	2,1	2,1
VVO-yhtymä Oyj	17,0	42,4	224,2
Muut		1,0	1,0
Kotimaiset yhteensä		100,5	351,0

Ulkomaiset			
Alankomaat			
BenCo Insurance Holding B.V.	**3,6**	**0,7**	**3,3**
Caymansaaret			
Fir Tree Special Opportunities SPC Ltd	**0,0**	**15,4**	**16,0**
Etelä-Korea			
Dasan III, Inc.	**15,8**	**18,2**	**30,0**
Luxemburg			
Esperanto Infratructure I S.A.	**0,0**	**25,0**	**32,4**
Norja			
Acona Invest AS	**16,1**	**2,8**	**2,8**
Ruotsi			
Attendo Holding AB	**3,0**	**9,2**	**9,3**
Yhdysvallat			
OSYS Holdings, LLC	**13,3**	**6,3**	**7,7**
Scitor Corporation	**9,1**	**0,8**	**0,8**
SunGard Capital Corporation	**0,0**	**5,7**	**7,9**
Venari Co-Investment LLC	**0,3**	**3,0**	**3,2**
Muut		**2,5**	**3,0**
Ulkomaiset yhteensä		**89,6**	**116,5**
Noteeraamattomat osakkeet yhteensä		**190,2**	**467,5**

31.12.2014	**Kirjanpito-arvo milj. €**	**Käypä arvo milj. €**
Hedge-rahastosijoitukset		
1903 Offshore Debt Fund Ltd	**14,1**	**18,3**
Abaco Financials Fund Limited	**55,7**	**55,7**
Aleutian Fund Ltd	**101,0**	**123,1**
Bayview Companion IVa Offshore L.P.	**225,9**	**258,0**
Bayview MSR Opportunity Offshore L.P.	**4,0**	**4,8**
Bayview Opportunity Offshore II a L.P.	**4,5**	**11,0**
Bayview Opportunity Offshore III a L.P.	**80,5**	**122,5**
Bayview Opportunity Offshore IV a L.P.	**178,5**	**214,7**
Bayview Opportunity Offshore L.P.	**2,9**	**11,1**
Benefit Street Credit Alpha Fund Ltd	**75,2**	**81,2**
Black River Commodity Multi-Strategy Fund Ltd	**2,2**	**2,2**
Blackstone First Avenue Offshore Fund Ltd	**92,4**	**140,7**
Blackstone Market Opportunities OffshoreFund SPC	**4,1**	**8,8**
Blackstone Select Opportunities Offshore Fund	**193,0**	**294,6**
Blackstone Strategic Equity Offshore Fund Ltd	**0,6**	**0,6**
Blackstone Strategic Opportunity Offshore Fund Ltd	**75,9**	**93,7**
Blackstone Value Recovery Offshore Fund Ltd A1	**6,3**	**15,7**
BlueMatrix Limited	**36,7**	**44,0**
BlueMountain Equity Alternatives Fund Ltd	**104,2**	**149,6**
BlueTrend Fund Limited	**51,8**	**74,4**
Boussard & Gavaudan Plc BGF	**73,1**	**79,2**
BTG Pactual GEMM	**53,9**	**61,6**
Capula Global Relative Value Fund Ltd	**90,5**	**125,5**
Capula Tail Risk Fund Limited	**61,1**	**61,1**
Carlson Black Diamond Thematic Ltd	**82,7**	**99,4**
CarVal Credit Value Fund B II L.P.	**107,3**	**137,3**

CarVal Global Value Fund L.P.	**34,5**	**89,0**
Corvex Offshore II Ltd	**36,7**	**41,5**
CS Iris V Fund Limited	**42,5**	**61,9**
Dabroes Offshore Investment Fund Ltd	**69,1**	**90,3**
D.E.Shaw Composite International Fund	**2,2**	**3,6**
Dialectic Antithesis Offshore, Ltd	**44,8**	**44,8**
Dialectic Antithesis Opportunities Fund II L.P.	**23,1**	**23,1**
Double Black Diamond Ltd	**169,9**	**272,4**
EJF Debt Opportunities Offshore Fund Ltd (Cayman Islands)	**194,5**	**268,0**
EJF Financial Services Offshore Fund Ltd	**25,8**	**31,5**
EJF Sidecar Fund, LLC - Series (D)	**17,0**	**22,2**
EJF Speciality Finance Opportunities Offshore Fund L.P.	**49,3**	**53,9**
Element Capital Feeder Fund Ltd	**47,0**	**149,9**
Elliot International Ltd	**122,3**	**260,8**
Farallon Capital Offshore Investors II Holdings L.P.	**2,1**	**2,7**
Fir Tree International Value Fund Ltd	**53,2**	**100,6**
Five Mile Capital Partners II L.P.	**24,1**	**29,8**
Five Mile Capital Partners LLC	**2,1**	**2,1**
Glenview Capital Partners Ltd	**47,8**	**91,0**
Golden Tree Credit Opportunities Ltd	**14,0**	**53,5**
Golden Tree Distressed Debt Fund (Cayman) Ltd	**54,8**	**108,8**
Golden Tree Distressed Fund 2014 (Cayman) L.P.	**13,6**	**14,3**
Golden Tree MultiStrategy, Ltd A Liquid	**1,5**	**1,8**
Golden Tree Offshore Fund II Ltd	**65,6**	**99,7**
Golden Tree Offshore Fund Ltd	**12,9**	**23,0**
GSA Quantitative Futures Fund Ltd	**36,2**	**43,9**
GSO Special Situations Overseas Fund Ltd	**0,5**	**1,3**
H/2 Credit Partners Ltd	**71,4**	**98,4**
H/2 Special Opportunities III L.P.	**7,1**	**7,2**
H/2 Special Opportunities II L.P.	**55,6**	**74,2**
H/2 Special Opportunities L.P.	**4,8**	**13,4**
H/2 Targeted Return Starategies I Ltd	**29,2**	**30,2**
HBK Offshore Fund II L.P.	**173,2**	**257,4**
Jana Nirvana Offshore Fund, Ltd	**68,5**	**85,4**
King Street Capital, Ltd	**65,1**	**110,1**
Kuttura Fund L.P.	**52,8**	**94,6**
Mortality Fund I	**23,4**	**36,3**
Newport Global Opportunities Fund L.P.	**22,5**	**37,7**
NWI Emerging Market Currency Fund	**36,7**	**41,7**
Oak	**43,0**	**64,0**
Ospraie Special Opportunities Ltd	**1,7**	**2,8**
OxAM Quant Fund (International) Limited	**50,0**	**60,7**
OZ Asia Overseas Fund Ltd	**1,8**	**1,8**
OZ Europe Oveaseas Fund II Ltd	**1,7**	**1,7**
OZ Oveaseas Fund Ltd	**1,1**	**2,1**
Pentwater Event Fund Ltd	**52,7**	**66,3**
Pharo Macro Fund Ltd	**54,4**	**63,3**
Pine River Fixed Income Fund Ltd	**88,2**	**101,1**
Pine River Liquid Rates Fund Ltd	**73,5**	**81,9**
Resevoir Capital Overseas Partners II L.P.	**8,8**	**11,7**
Sevetti Fund B, L.P.	**224,9**	**267,5**
Soroban Opportunities Cayman Fund Ltd	**19,6**	**21,4**
Spinnaker Global Emerging Markets Fund Ltd	**54,4**	**66,7**
Spinnaker Global Opportunity Fund Ltd	**37,9**	**52,9**

The Canoyn Value Realization Fund Ltd	**11,7**	**30,3**
Third Point Offshore Fund Ltd	**64,6**	**79,4**
Tricadia Credit Strategies Ltd	**74,2**	**87,7**
Two Sigma Absolute Return Cayman Fund Ltd	**46,5**	**54,9**
Whippoorwill Distressed Opportunity Fund, Ltd	**11,6**	**16,8**
ZAIS Empiricus Fund	**54,2**	**65,4**
Zais Opportunity Fund Ltd	**29,4**	**75,3**
Zebedee Focus Fund Limited A	**36,3**	**36,3**
Zebedee Focus Fund Limited B	**36,3**	**36,3**
Zebedee Growth Fund Limited	**14,5**	**14,5**
ZP Offshore Utility Fund Ltd	**20,4**	**20,6**
Muut	**241,1**	**329,9**
Hedge-rahastosijoitukset yhteensä	**4 950,2**	**6 873,9**
Kiinteistöpääomarahastot		
Alinda Infrastructure Parallel Fund II L.P.	**62,3**	**81,4**
Alinda Infrastructure Parallel Fund I L.P.	**32,7**	**52,5**
Apollo European Real Estate Fund II Euro L.P.	**6,9**	**6,9**
Apollo European Real Estate Fund III L.P.	**27,7**	**28,7**
Arcus European Infrastructure Fund 1 L.P.	**76,2**	**76,2**
Aros Bostadskapital 8 AB Co-Investment	**0,8**	**0,8**
Aros Bostadskapital 9 AB Co-Investment	**2,3**	**2,3**
AXA European Real Estate Opportunity Fund II L.P.	**13,8**	**13,8**
Blackstone Real Estate Partners Europe III L.P.	**43,8**	**57,5**
Blackstone Real Estate Partners International II L.P.	**24,1**	**29,2**
CapMan Hotels RE Ky	**6,3**	**9,8**
CapMan Nordic Real Estate FCP-SIF	**14,7**	**14,8**
CapMan Real Estate I Ky	**5,9**	**5,9**
CapMan RE II Ky	**1,8**	**2,9**
Clearbell Property Partners II L.P.	**15,8**	**16,2**
Colony Investors VII, L.P.	**5,4**	**5,4**
Colony Parallell Investors VIII, L.P.	**19,8**	**19,8**
EPI Russia I Ky	**16,7**	**16,7**
EQT Infrastructure II No. 2 L.P.	**15,6**	**15,6**
EQT Infrastructure No. 1 L.P.	**36,9**	**54,8**
ICECAPITAL Housing Fund III Ky	**6,4**	**7,1**
ICECAPITAL Housing Fund II Ky	**14,8**	**20,3**
ICECAPITAL Housing Fund I Ky	**5,0**	**16,2**
ICECAPITAL Saint Petersburg Residential Fund I Ky	**2,1**	**2,1**
Macquarie European Infrastructure Fund III L.P.	**134,2**	**216,4**
Macquarie European Infrastructure Fund II L.P.	**91,3**	**112,8**
MGPA Asia Fund III L.P.	**15,5**	**24,1**
Moorfield Real Estate Fund II B L.P.	**23,7**	**32,7**
NV Property Fund I Ky	**101,8**	**106,8**
The CIT Real Estate Limited Partnership	**0,7**	**0,7**
Trevian Care II Ky	**6,7**	**6,7**
VVT Property Fund I Ky	**18,6**	**19,1**
Muut	**0,8**	**2,1**
Kiinteistöpääomarahastot yhteensä	**851,1**	**1 078,2**
Korkorahastot		
GS Growth & Emerging markets Debt Local I USD Fund	**127,2**	**127,2**
H/2 TRS II CDO Holdings LTD Class A - Initial Series	**25,8**	**92,0**
Inari Fund	**234,9**	**296,8**

iShares iBoxx Corporate ETF	**71,5**	**74,4**
iShares Markit Corporate ETF	**20,0**	**21,1**
Ivalo Fund, L.P.	**362,1**	**480,1**
Koitere Fund L.P.	**104,0**	**105,7**
Mandatum Life Nordic High Yield ABS	**48,2**	**48,2**
Pareto Kreditt B	**45,4**	**45,4**
Sevetti Fund A, L.P.	**481,1**	**569,4**
Wellington Emerging Local Debt USD Class S Accumulating Unhe	**93,9**	**93,9**
Korkorahastot yhteensä	**1 614,0**	**1 954,1**
Osakerahastot		
Aberdeen Global China Equity Fund	**51,6**	**57,6**
Aberdeen Global Latin American Equity Fund	**33,7**	**33,7**
Amundi Latin America Equity I7C Fund	**26,5**	**26,5**
East Capital Financials Investors AB	**5,4**	**5,4**
Estonia Timberland Fund	**5,1**	**5,1**
Fidelity Asian Special Situations Fund SS A ACC USD	**32,8**	**40,6**
Fidelity Emerging Asia Fund AS A ACC USD	**21,2**	**26,3**
FTIF Templeton Asian Growth Fund I USD Share Class	**47,7**	**52,5**
FTIF Templeton Asian Smaller Companies Fund USD Share Class	**25,8**	**33,0**
GAM Star plc - China Equity Fund	**21,8**	**27,6**
GS US Blend Equity Portfolio fund	**81,8**	**166,6**
Henderson Horizon Pan European Smaller Companies Fund	**35,0**	**54,1**
ISHARES MSCI SOUTH KOREA (EWY) ETF	**92,7**	**92,7**
iShares Russell 2000 ETF	**861,8**	**940,5**
Macquarie Asia New Stars Fund USD	**56,0**	**63,4**
Montanaro European Smaller Companies Fund	**20,0**	**24,1**
Nomura ETF Topix	**36,2**	**38,2**
Nordea North American All Cap Fund	**90,7**	**106,3**
Powershares QQQ Nasdaq 100 ETF	**272,9**	**328,5**
RAM Emerging Markets Equities classe R	**58,0**	**68,8**
SPDR S&P 500 ETF TRUST	**924,2**	**1 257,4**
SSgA Enhanced Emerging Markets Equity Fund	**231,3**	**248,8**
Taaleritehdas Arvo Rein Osake A	**21,7**	**27,0**
Taaleritehdas Turkey Equity fund	**4,3**	**7,2**
Threadneedle Pan European Smaller Companies Fund	**20,0**	**26,9**
Turquoise Partners Limited Class D	**6,4**	**6,4**
UBS Global Emerging Markets Opportunity Fund Class I-B USD	**49,8**	**49,9**
UBS (Lux) Equity SICAV USA Growth	**50,5**	**98,2**
Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund	**273,9**	**286,0**
Vanguard Institutional Index Fund Plus shares	**355,5**	**797,7**
Vanguard Japan Stock Index Fund	**161,4**	**176,6**
Vanguard Pacific ex Japan Index Fund	**80,6**	**93,0**
William Blair US Small Mid Cap Growth Fund	**41,0**	**60,3**
Muut	**0,5**	**0,5**
Osakerahastot yhteensä	**4 097,8**	**5 327,5**
Pääomarahastot		
1903 Equity Fund L.P.	**0,9**	**0,9**
Abingworth Bioventures III B L.P.	**0,8**	**0,8**
AC Cleantech Growth Fund I KY	**17,0**	**17,0**
Access Capital Fund L.P. II B	**1,5**	**1,5**
Alpha Private Equity Fund 5 - JABBAH CI L.P.	**8,0**	**8,2**
Apollo Investment Fund VII Euro Holdings, L.P.	**27,5**	**34,9**

Apollo Overseas Partners (Delaware) VIII, L.P.	**6,6**	**6,6**
Armada Mezzanine Fund III Ky	**2,3**	**4,5**
Auda Asia II L.P.	**15,3**	**19,4**
Auda Secondary II Feeder Fund L.P.	**9,7**	**10,1**
Behrman Capital IV L.P.	**25,0**	**32,6**
Blackstone Capital Partners IV L.P.	**14,4**	**15,9**
Blackstone Capital Partners V L.P.	**45,6**	**55,2**
Blackstone Capital Partners V LP	**10,2**	**27,2**
Blackstone Capital Partners VI L.P.	**63,5**	**84,3**
Blackstone Mezzanine Partners II L.P.	**2,1**	**2,1**
BlueRun Ventures, L.P.	**5,8**	**9,0**
CapMan Buyout IX Fund A L.P.	**39,8**	**42,4**
CapMan Buyout VIII Fund A L.P.	**11,8**	**11,8**
CapMan Buyout X Fund A L.P.	**18,2**	**18,2**
CapMan Life Science IV Fund L.P.	**7,3**	**7,3**
CapMan Russia Fund L.P.	**7,4**	**7,7**
CapMan Technology Fund 2007 L.P.	**3,0**	**3,3**
CapVest Equity Partners II L.P.	**9,7**	**11,2**
CapVest Equity Partners III L.P.	**1,7**	**1,7**
CDH Fund V L.P.	**11,0**	**11,5**
Crown Co-Investor LP	**19,5**	**45,7**
CV Partners Kansas II L.P.	**0,1**	**8,4**
CVC European Equity Partners IV (C) L.P.	**5,4**	**5,4**
Elbrus Capital Fund I L.P.	**45,5**	**54,3**
Elbrus Capital Fund II LP.	**19,6**	**19,6**
EQT III ISS LP	**0,1**	**8,2**
EQT III UK No. 1 Limited Partnership	**1,6**	**1,6**
EQT IV No. 1 Limited Partnership	**16,4**	**16,9**
EQT V No 1 Limited Partnership	**25,0**	**29,1**
EQT VI No 1 Limited Partnership	**34,7**	**39,7**
Green Equity Investors IV L.P.	**4,3**	**9,5**
Green Equity Investors V L.P.	**25,6**	**35,9**
Hamilton Lane Co-Investment Feeder Fund III L.P.	**7,0**	**7,0**
Hamilton Lane Co-Investment Fund L.P.	**42,1**	**47,2**
Hamilton Lane Co-Investment Fund II L.P.	**40,9**	**82,4**
Hamilton Lane Parallel Investors LP	**18,9**	**20,5**
IK VII L.P.	**22,0**	**22,0**
Industri Kapital 2000 Limited Partnership I, II, IV	**1,9**	**1,9**
Industri Kapital 2004 Limited Partnership I	**5,5**	**5,5**
Industri Kapital 2007 Limited Partnership III	**33,0**	**38,3**
Inveni Secondaries Fund II Follow-On Ky	**0,7**	**0,7**
IT Co-Investment Holdings, Inc.	**6,0**	**6,2**
Kelso Investment Associates VII, L.P.	**3,1**	**3,1**
Kelso Investment Associates VIII, L.P.	**59,3**	**65,0**
MB Equity Fund IV Ky	**9,0**	**13,2**
MBK Partners Fund II, L.P.	**27,9**	**61,3**
MBK Partners Fund III, L.P.	**13,8**	**19,0**
MBK Partners, L.P.	**15,1**	**31,9**
MCP (Moelis) Co Invest LP	**8,5**	**11,4**
Mezzanine Management Fund IV A L.P.	**8,9**	**9,3**
MHR Institutional Partners IV L.P.	**7,1**	**8,3**
MML Capital Partners Fund V L.P.	**16,1**	**19,6**
Moelis Capital Partners Opportunity Fund I L.P.	**54,6**	**75,1**
Moelis Capital Partners Opportunity Fund I-B LP	**7,6**	**8,3**

Navis Asia Fund VII, L.P.	**9,6**	**9,8**
New Mountain Partners IV L.P.	**12,7**	**12,9**
Nokia Venture Partners II L.P.	**0,7**	**0,7**
Nordic Mezzanine Fund III L.P.	**9,9**	**11,2**
Onex Partners II L.P.	**6,8**	**6,8**
Onex Partners III L.P.	**54,1**	**73,9**
Onex Partners IV L.P.	**4,1**	**4,1**
PAI Europe VI-1 L.P.	**21,5**	**21,5**
Permira Europe II L.P. 2	**0,8**	**0,8**
Permira Europe III L.P.2	**9,6**	**9,6**
Permira Europe IV L.P.2	**24,6**	**29,7**
Platinum Equity Capital Partners II, L.P.	**25,0**	**46,6**
Platinum Equity Capital Partners III L.P.	**7,9**	**17,1**
Power Fund II Ky	**3,7**	**3,7**
Power Fund III Ky	**1,7**	**1,7**
Profita Fund III Ky	**2,9**	**2,9**
Quadriga Capital Private Equity Fund III L.P.	**20,2**	**20,2**
Saw Mill Capital Partners, L.P.	**9,4**	**12,1**
Selected Mezzanine Funds I Ky	**4,7**	**6,2**
Selected Private Equity Funds I Ky	**6,9**	**8,3**
Sofia L.P.	**1,0**	**1,0**
Sponsor Fund III Ky	**22,4**	**28,0**
Strategic Value Special Situations Feeder Fund III L.P.	**27,5**	**28,4**
TCW Crescent Mezzanine Partners IV B L.P.	**6,6**	**6,6**
TCW Crescent Mezzanine Partners V L.P.	**23,3**	**29,0**
The Fifth Cinven Fund (No. 1) Limited Partnership	**19,6**	**22,0**
The Fourth Cinven Fund (No. 4) Limited Partnership	**24,8**	**24,8**
TPG Asia VI L.P.	**17,7**	**17,7**
Warburg Pincus Energy L.P.	**2,6**	**2,6**
Warburg Pincus Private Equity IX, L.P.	**9,5**	**29,2**
Warburg Pincus Private Equity X, L.P.	**49,9**	**99,9**
Warburg Pincus Private Equity XI LP.	**51,3**	**65,1**
VSS Communications Parallel Partners IV, L.P.	**13,9**	**13,9**
Muut	**3,2**	**59,9**
Pääomarahastot yhteensä	**1 483,3**	**2 005,0**
Rahastot yhteensä	**12 996,4**	**17 238,7**
Emoyhtiö yhteensä	**18 204,5**	**25 126,5**
Konsernin osakeomistus poikkeaa emoyhtiöstä seuraavissa yhteisöissä:		
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kalevan takuupääoma	**3,3**	**3,3**
Martinparkki Oy	**3,3**	**3,3**
Poha-Pysäköinti Oy	**1,4**	**1,4**
Ruohoparkki Oy	**3,3**	**3,3**
Vaasan Toripysäköinti Oy	**2,3**	**2,3**
Muut	**2,5**	**2,5**
Konserni yhteensä	**18 220,6**	**25 142,7**

17. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset, emoyhtiö

31.12.2014, milj. €	Aineettomat hyödykkeet Muut pitkä-vaikutteiset menot	Aineelliset hyödykkeet Kalusto	Aineelliset hyödykkeet Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	**51,5**	**7,2**	**0,9**	**59,6**
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	**-2,2**	**-1,6**		**-3,8**
Lisäykset	**0,5**	**0,3**		**0,8**
Vähennykset	**-0,4**			**-0,4**
Hankintameno 31.12	**49,4**	**5,9**	**0,9**	**56,2**
Kertyneet poistot 1.1.	**-29,4**	**-4,5**		**-33,9**
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	**2,2**	**1,6**		**3,8**
Tilikauden poistot	**-7,6**	**-0,7**		**-8,3**
Kertyneet poistot 31.12.	**-34,8**	**-3,6**		**-38,4**
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	**14,6**	**2,3**	**0,9**	**17,8**
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	22,1	2,7	0,9	25,7

Konsernin luvut ovat samat kuin emoyhtiöllä.

18. Muiden lainasaamisten erittely vakuuden mukaan

31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Pankkitakaus	**218,5**	538,5	**218,5**	538,5
Takausvakuus	**248,3**	312,4	**248,3**	312,4
Muu vakuus	**744,1**	748,8	**744,1**	748,8
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	**1 210,9**	1 599,7	**1 210,9**	1 599,7

19. Eläkelainasaamisten yhteismäärä tase-erittäin

31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Kiinnelainasaamiset	**250,7**	295,5	**250,7**	295,5
Muut lainasaamiset	**430,9**	813,5	**430,9**	813,5
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	**681,6**	1 109,0	**681,6**	1 109,0

20. Lähipiirilainat

31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013
Konserniin kuuluville yhtiöille myönnetyt lainat	**759,7**	856,3

Laina-aika on pääsääntöisesti enintään 15 vuotta.

Lainojen korko on sidottu pääsääntöisesti kiinteään korkoon tai perustekorkoon.

21. Johdannaiset

31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Muut saamiset				
Ennakkomaksut optiosopimuksista	**30,5**	19,9	**30,5**	19,9
Muut velat				
Ennakkomaksut optiosopimuksista	**24,5**	18,7	**24,5**	18,7
Johdannaisten arvonmuutokset	**90,1**	23,7	**90,1**	23,7

22. Velat saman konsernin yrityksille

31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Muut velat	**0,5**	0,6	**0,5**	0,6

23. Vakuutustekninen vastuuvelka

31.12., milj. €	**Emoyhtiö 2014**	Emoyhtiö 2013	**Konserni 2014**	Konserni 2013
Vakuutusmaksuvastuu				
Vastaiset eläkkeet	**15 083,9**	14 901,1	**15 083,9**	14 901,1
Osittamaton lisävakuutusvastuu	**752,7**	1 301,2	**752,7**	1 301,2
Ositettu lisävakuutusvastuu	**117,1**	105,9	**117,1**	105,9
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	**1 006,9**	719,7	**1 006,9**	719,7
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	**16 960,6**	17 028,0	**16 960,6**	17 028,0
Korvausvastuu				
Alkaneet eläkkeet	**13 929,0**	13 253,0	**13 929,0**	13 253,0
Tasoitusmäärä	**1 180,0**	1 118,1	**1 180,0**	1 118,1
Korvausvastuu yhteensä	**15 109,0**	14 371,2	**15 109,0**	14 371,2
Vakuutustekninen vastuuvelka yhteensä	**32 069,7**	31 399,1	**32 069,7**	31 399,1

24. Vakavaraisuuspääoma, emoyhtiö

31.12., milj. €	**2014**	2013
Oma pääoma	**107,2**	102,0
Jaettavaksi esitetty takuupääoman korko	**-0,7**	-0,6
Omaisuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	**8 227,8**	6 641,0
Osittamaton lisävakuutusvastuu	**752,7**	1 301,2
Tasoitusmäärä	**1 180,0**	1 118,1
Aineettomat hyödykkeet	**-14,6**	-22,1
	10 252,5	9 139,7
Työeläkevakuutusyhtiölain 17 §:n vähimmäispääomavaatimus	**1 583,4**	1 395,3

25. Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö

31.12., milj. €	**2014**	2013
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Johdannaiskaupan vakuudet	**275,4**	13,7

Johdannaissopimusten selvittämisen edellyttämiä annettuja käteisvakuuksia 275,4 milj. euroa sisältyy taseen rahat ja pankkisaamiset -erään.

26. Oma pääoma

31.12. milj. €	Emoyhtiö 2014	Konserni 2014
Takuupääoma	**11,9**	**11,9**
Muut rahastot 1.1.	**84,5**	**84,5**
Siirto vuoden 2013 voitosta	**4,5**	**4,5**
Muut rahastot 31.12.	**89,0**	**89,0**
Edellisten tilikausien voitto/tappio	**5,6**	**-30,2**
Siirto varmuusrahastoon	**-4,5**	**-4,5**
Jaettu takuupääoman korkona	**-0,6**	**-0,6**
Siirto hallituksen käyttövaroihin	**-0,1**	**-0,1**
Osakkuusyhtiön arvostusperiaatteiden muutos		**184,7**
	0,4	**149,3**
Tilikauden voitto/tappio	**5,9**	**-102,0**
Oma pääoma yhteensä	**107,2**	**148,2**

27. Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen

31.12. milj. €	Emoyhtiö 2014
Takuuosuuden omistajien osuus	
Takuupääoma	**11,9**
Ehdotettu voitonjako takuupääoman omistajille	**0,7**
Vakuutuksenottajien osuus	**94,6**
Yhteensä	**107,2**

28. Voitonjakokelpoiset varat

		Emoyhtiö
31.12. milj. €		**2014**
Tilikauden voitto		**5,9**
Muu oma pääoma		
Muut rahastot	**89,0**	
Edellisten tilikausien voitto	**0,4**	**89,4**
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä		**95,3**

29. Takuupääoma

31.12.2014, milj. €	Luku- määrä	Takuu- pääoma
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	**14**	**2,4**
Sampo Oyj	**57**	**9,6**
	71	**11,9**

30. Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö

31.12., milj. €	2014	2013
Taseeseen sisältymättömät vastuusitoumukset ja vastuut		
Johdannaissopimukset		
Suojaustarkoituksessa hankitut johdannaiset		
Valuuttajohdannaiset		
Termiinisopimukset		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	**331,6**	3 137,5
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**143,5**	-2 953,6
sopimusten käypä arvo	**0,3**	-7,3
Valuutanvaihtosopimukset		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	**18 045,3**	10 245,5
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**-17 406,2**	-10 245,5
sopimusten käypä arvo	**-417,5**	56,8
Muut johdannaiset		
Korkojohdannaiset		
Termiini- ja futuurisopimukset		
kohde-etuuden nimellisarvo itseisarvona	**439,6**	818,2
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**-202,4**	-896,7
sopimusten käypä arvo	**-0,2**	1,5
Optiosopimukset		
Ostetut		
kohde-etuuden nimellisarvo itseisarvona	**20 000,0**	25 000,0
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**0,0**	-6 849,9
sopimusten käypä arvo	**-7,6**	-4,4
Asetetut		
kohde-etuuden nimellisarvo itseisarvona	**20 000,0**	35 000,0
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**0,0**	5 695,8
sopimusten käypä arvo	**6,5**	3,9
Luottoriskijohdannaiset		
kohde-etuuden nimellisarvo itseisarvona	**200,0**	
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**200,0**	
sopimusten käypä arvo	**3,9**	
Koronvaihtosopimukset		
kohde-etuuden nimellisarvo itseisarvoina	**0,0**	64,8
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**0,0**	64,8
sopimusten käypä arvo	**0,0**	0,2
Valuuttajohdannaiset		
Optiosopimukset		
Ostetut		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	**660,0**	438,1
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**56,4**	260,2
sopimusten käypä arvo	**1,2**	-2,3
Asetetut		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	**794,8**	577,8
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**-57,9**	-244,3
sopimusten käypä arvo	**-3,5**	4,8

Termiini- ja futuurisopimukset		
kohde-etuuden arvo itseisarvoina	**931,2**	89,9
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**410,5**	-22,4
sopimuksen käypä arvo	**16,6**	0,6
Valuutanvaihtosopimukset		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	**383,9**	87,1
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**7,9**	-87,1
sopimusten käypä arvo	**-1,2**	3,0
Osakejohdannaiset		
Termiini- ja futuurisopimukset		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	**1 006,5**	202,9
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**62,0**	202,9
sopimusten käypä arvo	**-16,0**	6,7
Optiosopimukset		
Ostetut		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	**465,6**	259,4
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**116,8**	24,0
sopimusten käypä arvo	**2,7**	-4,8
Asetetut		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	**420,6**	639,0
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**28,0**	-24,9
sopimusten käypä arvo	**3,2**	6,6
Muut johdannaiset		
Termiini- ja futuurisopimukset		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	**534,4**	506,6
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**68,0**	-16,0
sopimusten käypä arvo	**-27,0**	-0,3
Optiosopimukset		
Ostetut		
kohde-etuuden arvo itseisarvoina	**63,3**	15,4
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**18,4**	1,7
sopimusten käypä arvo	**0,4**	-0,3
Asetetut		
kohde-etuuden arvo itseisarvoina	**63,3**	15,4
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**-45,5**	-4,5
sopimusten käypä arvo	**-2,5**	1,0
Hyödykeswapit		
kohde-etuuden arvo itseisarvoina	**288,3**	217,5
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**288,3**	217,5
sopimusten käypä arvo	**0,9**	0,6
Yhteensä		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	**64 628,3**	77 315,3
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	**-16 312,3**	-14 878,1
sopimusten käypä arvo	**-439,8**	66,2

Noteerattujen johdannaisten käyvät arvot on laskettu käyttäen pörssissä noteerattua hintaa. Muiden johdannaisten käyvät arvot perustuvat markkinoiden noteerauksista laskettuihin arvoihin tai ulkopuolisten tahojen antamiin arvioihin käyvistä arvoista.

31. Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö

31.12., milj. €	**2014**	2013
Sijoitussitoumukset		
Pääomarahastot	**1 599,8**	1 148,8
Muut rahastot	**800,8**	522,6
Eläkevastuut		
Yhtiön vastuulla olevat eläkesitoumukset (kirjattu velaksi 2014)	**1,1**	1,1
Leasing- ja vuokravastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	**0,6**	0,8
Myöhempinä vuosina erääntyvät	**0,7**	0,7
Muut vastuusitoumukset		
Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiö Varman arvonlisäverovelvollisuusryhmään kuuluvat Eläkevakuutusyhtiö Veritas, Tieto Esy Oy ja edellä manittujen yhtiöiden omistamat kiinteistöyhtiöt. Kiinteistösijoitusten arvonlisäverovähennysten tarkistusvastuun piiriin kuuluvat edellisten lisäksi eFennia Oy, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo, Fennia Varainhoito Oy, Suomen Vahinkotarkastus SVT Oy ja Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia.		
Ryhmän jäsenet ovat yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilitettävästä arvonlisäverosta	**6,8**	7,2
Kiinteistösijoitusten arvonlisäverovähennysten tarkistusvastuu	**118,5**	149,7
Arvopaperilainaus		
Joukkovelkakirjalainat		
Nimellisarvo	**1 250,3**	1 387,0
Jäljellä oleva hankintameno	**1 258,0**	1 423,1
Käypä arvo	**1 351,8**	1 427,1

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Lainaustoiminnan vastapuolena on säilytyspankki, Northern Trust Co. London, jolle lainaksiottajat asettavat vakuudet. Lainojen vakuutena on arvopapereita. Lainat ovat keskeytettävissä milloin tahansa.

Varman tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin

Työeläkeyhtiön tilinpäätös laaditaan kirjanpito-, osakeyhtiö-, vakuutusyhtiö- ja työeläkevakuutusyhtiölain sekä eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain mukaisesti. Lisäksi tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetusta vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä, kirjanpitoasetusta sekä sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamia laskuperusteita ja Finanssivalvonnan antamia määräyksiä. IFRS-standardit eivät koske työeläkevakuutusyhtiötä.

Työeläkejärjestelmä on osittain rahastoiva järjestelmä. Työeläkevakuutusyhtiön taseessa näkyvä vastuuvelka on määrältään noin neljännes tilinpäätöshetkeen mennessä karttuneiden eläkkeiden pääoma-arvosta. Lisäksi lakisääteisessä eläkevakuutuksessa on yhteistakuujärjestelmä, jonka mukaan eläkelaitoksen joutuessa maksukyvyttömäksi työeläkejärjestelmä vastaa yhteisesti siitä, että vakuutettujen etuudet tulevat turvatuiksi.

Vastuuvelkaan sisältyvät myös vakavaraisuutta kasvattava tulospuskurina oleva merkittävä osittamaton lisävakuutusvastuu, asiakashyvityksiin varattu ositettu lisävakuutusvastuu ja työeläkeyhtiöiden osakkeiden arvon heilahteluja puskuroiva osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu. Vakavaraisuutta mittaavan vakavaraisuuspääoman pääkomponentit ovat oma pääoma, osittamaton lisävakuutusvastuu, tasoitusmäärä ja sijoitusten arvostuserot.

Yhtiön toiminnan liikekulut on jaettu tuloslaskelmassa ja tunnusluvuissa useille riveille. Käypien arvojen vaikutus yhtiön sijoituksiin ja niiden tuloksiin esitetään liitetiedoissa. Työeläkeyhtiöllä ei ole tarvetta esittää laskennallista verovelkaa niin kauan kuin sosiaali- ja terveysministeriön määräämä tuloslaskelman tilikauden voiton vahvistava laskuperuste on voimassa. Edellisen seurauksena työeläkeyhtiö ei voi hyödyntää täysimääräisesti verotuksessa osinkotuottojen verotonta osuutta tai aikaisemmin osinkoihin liittyneitä veronhyvityksiä. Työeläkeyhtiössä konsernitilinpäätöksen merkitys on lähinnä tekninen.

Liitetiedoissa verrataan sijoitustuottoja käyvin arvoin vastuuvelalle hyvitettävään korkoon ja toimintokohtaisia liikekuluja (ilman sijoitustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnan liikekuluja ja lakisääteisiä maksuja) vakuutusmaksuihin sisältyvään hoitokustannustuloon. Yhtiön kokonaistulos – sijoitustoiminnan tulos, hoitokustannustulos ja vakuutusliikkeen tulos yhteenlaskettuna – vastaa tuloslaskelman tulosta käyvin arvoin.

Voimassaolevan säännöstön mukaisesti laaditun tilinpäätöksen liitetietona on tase, jossa omaisuuserät esitetään käyvin arvoin ja tuloslaskelma, jossa säännöstenmukaisen tuloslaskelman erät on ryhmitelty uudelleen ja tiivistetty. Käyvin arvoin laaditun tuloslaskelman kokonaistulos poikkeaa säännösten mukaisesti laaditun tuloslaskelman esittämästä sosiaali- ja terveysministeriön etukäteen vahvistamien laskuperusteiden mukaan lasketusta tilikauden tuloksesta olennaisesti.

Emoyhtiö Varman kokonaistulos oli 1 223 (1 558) miljoonaa euroa vuonna 2014 ja taseen loppusumma 40 601 (38 310) miljoonaa euroa.

Tase käyvin arvoin, emoyhtiö

31.12., milj. €	**2014**	2013	2012
VASTAAVAA			
Sijoitukset	**40 039**	37 718	34 406
Saamiset	**545**	566	1 208
Kalusto	**18**	26	36
	40 601	38 310	35 651
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	**107**	101	97
Arvostuserot	**8 213**	6 619	5 400
Tasoitusmäärä	**1 180**	1 118	
Toimintapääomaan rinnastettava tasausvastuu			1 147
Osittamaton lisävakuutusvastuu	**753**	1 301	1 073
Vakavaraisuuspääoma yhteensä	**10 252**	9 140	7 716
Ositettu lisävakuutusvastuu (hyvityksiin)	**117**	106	79
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	**1 007**	720	190
Tasoitusmäärä			1 108
Toimintapääomaan rinnastettava tasausvastuu			-1 147
Varsinainen vastuuvelka	**29 013**	28 154	27 317
Yhteensä	**30 020**	28 874	27 468
Muut velat	**212**	190	388
	40 601	38 310	35 651

Tuloslaskelma käyvin arvoin, emoyhtiö

1.1.–31.12., milj. €	**2014**	2013	2012
Vakuutusmaksutulo	**4 344**	4 258	4 231
Maksetut korvaukset	**-4 661**	-4 446	-4 168
Vastuuvelan muutos	**-1 040**	-1 289	-1 219
Sijoitustoiminnan nettotulos	**2 729**	3 183	2 510
Kokonaisliikekulut	**-142**	-143	-149
Verot	**-7**	-6	-4
Kokonaistulos [1)]	**1 223**	1 558	1 201

[1)] Tulos käyvin arvoin ennen lisävakuutusvastuiden ja tasoitusmäärän muutosta.

Tunnusluvut ja analyysit

Tiivistelmä

31.12., milj. €	**2014**	2013	2012	2011	2010
Vakuutusmaksutulo, milj. €	**4 343,6**	4 258,0	4 230,7	3 976,6	3 735,2
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, milj. € [1]	**4 660,7**	4 445,5	4 167,5	3 924,6	3 652,9
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin, milj. €	**2 698,9**	3 160,1	2 492,4	-711,0	3 277,8
tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	**7,1**	9,0	7,7	-2,1	11,0
Liikevaihto, milj. €	**5 480,0**	6 228,3	5 120,7	3 942,9	4 888,1
Kokonaisliikekulut, milj. €	**142,0**	142,7	148,7	135,9	132,0
% liikevaihdosta	**2,6**	2,3	2,9	3,4	2,7
Vakuutusmaksun hoitokustannusosalla katetut liikekulut	**99,1**	101,3	110,3	93,2	93,7
% TyEL-palkka- ja YEL-työtulosummasta	**0,5**	0,5	0,6	0,5	0,5
Kokonaistulos, milj. €	**1 223,0**	1 558,5	1 201,4	-1 377,7	2 054,4
Vastuuvelka, milj. €	**32 069,7**	31 399,1	29 766,6	28 965,6	29 088,8
Vakavaraisuuspääoma, milj. € [2]	**10 252,5**	9 139,7	7 716,3	6 520,4	7 912,9
% vastuuvelasta [3]	**34,0**	31,6	28,0	24,8	30,8
suhteessa vakavaraisuusrajaan	**2,2**	2,2	2,4	2,5	2,3
Tasoitusmäärä, milj. €	**1 180,0**	1 118,1	1 107,6	1 120,2	1 158,3
Eläkevarat, milj. € [4]	**40 297,5**	38 040,2	35 198,4	32 782,3	33 570,1
Siirto asiakashyvityksiin (%) TyEL-palkkasummasta [5]	**0,66**	0,59	0,44	0,40	0,54
TyEL-palkkasumma, milj. €	**17 826,9**	17 813,4	17 706,1	17 324,6	16 495,3
YEL-työtulosumma, milj. €	**894,4**	901,7	909,9	880,0	749,4
TyEL-vakuutuksia [6]	**27 200**	26 900	27 600	28 100	28 300
TyEL-vakuutettuja	**488 200**	491 400	498 500	498 400	488 300
YEL-vakuutuksia	**38 940**	39 810	41 280	41 940	38 400
Eläkkeensaajia	**334 500**	333 700	331 400	330 000	326 900

1) Tuloslaskelman maksetut korvaukset ilman korvaustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokuluja
2) Vuoteen 2012 saakka toimintapääoma laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säädösten mukaisesti
3) Suhdeluku laskettu %:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuvelasta
4) Vastuuvelka + arvostuserot
5) Ilmoitetaan kahden desimaalin tarkkuudella
6) Vakuutussopimuksen tehneiden työnantajien vakuutukset

Tulosanalyysi

31.12., milj. €	**2014**	2013	2012	2011	2010
Tuloksen synty					
Vakuutusliikkeen tulos	**64,1**	14,5	-9,2	-35,0	145,1
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	**1 125,5**	1 511,9	1 189,4	-1 378,0	1 874,0
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	**2 698,9**	3 160,1	2 492,4	-711,0	3 277,8
- Vastuuvelan tuottovaatimus	**-1 573,4**	-1 648,3	-1 303,0	-667,1	-1 403,9
Hoitokustannustulos	**33,4**	32,0	21,2	35,3	35,4
Kokonaistulos	**1 223,0**	1 558,5	1 201,4	-1 377,7	2 054,5
Tuloksen käyttö					
Vakavaraisuuden muutokseen	**1 106,0**	1 453,5	1 123,4	-1 450,7	1 965,4
Tasoitusmäärän muutokseen	**61,9**	10,5	-12,6	-38,1	142,1
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutokseen	**-548,6**	228,4	-483,4	-753,1	-324,9
Arvostuserojen muutokseen	**1 586,8**	1 209,3	1 615,0	-664,6	2 143,9
Tilikauden voittoon	**5,9**	5,2	4,3	5,0	4,3
Siirtoon asiakashyvityksiin	**117,0**	105,0	78,0	73,0	89,0
Yhteensä	**1 223,0**	1 558,5	1 201,4	-1 377,7	2 054,4

Vakavaraisuus

Vakavaraisuuspääoma ja sen rajat (%:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuvelasta)	**2014**	2013	2012	2011	2010
Vakavaraisuusraja	**15,8**	14,5	11,8	9,9	13,3
Vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä [1]	**63,1**	57,8	47,1	39,6	53,2
Vakavaraisuuspääoma ennen tasoitusmäärää [2]	**30,1**	27,7			
Vakavaraisuuspääoma (vakavaraisuusaste) [3]	**34,0**	31,6	28,0	24,8	30,8

[1] Vuoteen 2012 saakka toimintapääoman enimmäismäärä.

[2] Ilmoitetaan vuodesta 2013 lähtien.

[3] Vuoteen 2012 saakka toimintapääoma laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säädösten mukaisesti.

Vakavaraisuuspääoma ja sen rajat

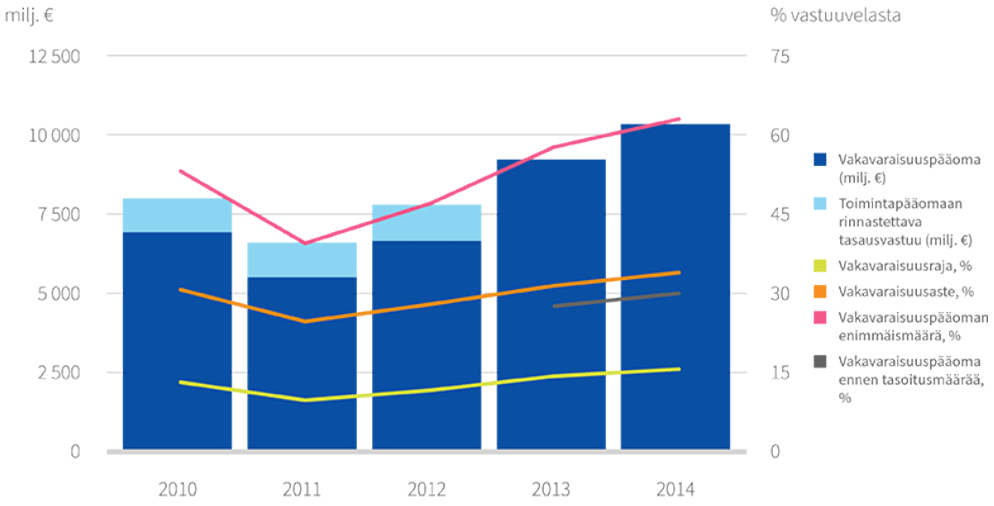

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

	Perus-jakauma 2014 milj. €	**%**	Perus-jakauma 2013 milj. €	%	**Riskija-kauma [8] 2014 milj. €**	**% [10]**	Riskija-kauma [8] 2013 % [10]	Riskija-kauma [8] 2012 % [10]	Riskija-kauma [8] 2011 % [10]	Riskija-kauma [8] 2010 % [10]
Korkosijoitukset yhteensä	**12 476,4**	**31,2**	12 893,1	34,2	**11 983,1**	**29,9**	**28,2**	**31,0**	**42,4**	**34,2**
Lainasaamiset [1]	**1 571,0**	**3,9**	2 026,4	5,4	**1 571,0**	**3,9**	5,4	7,1	9,3	11,3
Joukkovelkakirjalainat	**9 938,4**	**24,8**	9 523,8	25,3	**9 732,3**	**24,3**	24,5	27,3	27,1	20,0
Muut rahoitus-markkinavälineet ja talletukset [1][2]	**967,0**	**2,4**	1 342,9	3,6	**679,9**	**1,7**	-1,7	-3,4	6,0	2,8
Osakesijoitukset yhteensä	**16 154,9**	**40,3**	**14 565,1**	**38,6**	**16 333,4**	**40,8**	**39,1**	**34,1**	**30,5**	**40,1**
Noteeratut osakkeet [3]	**12 700,1**	**31,7**	11 393,3	30,2	**12 878,7**	**32,2**	30,7	24,9	21,6	32,8
Pääomasijoitukset [4]	**2 451,0**	**6,1**	2 174,7	5,8	**2 451,0**	**6,1**	5,8	7,0	6,6	5,4
Noteeraamattomat osakkeet [5]	**1 003,7**	**2,5**	997,1	2,6	**1 003,7**	**2,5**	2,7	2,2	2,3	1,8
Kiinteistösijoitukset yhteensä	**3 841,5**	**9,6**	**4 304,2**	**11,4**	**3 841,5**	**9,6**	**11,4**	**13,0**	**14,0**	**13,0**
Suorat kiinteistö-sijoitukset	**3 375,2**	**8,4**	3 738,9	9,9	**3 375,2**	**8,4**	9,9	11,5	12,5	11,9
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	**466,3**	**1,2**	565,2	1,5	**466,3**	**1,2**	1,5	1,5	1,5	1,1
Muut sijoitukset	**7 566,1**	**18,9**	**5 955,7**	**15,8**	**7 961,9**	**19,9**	**16,3**	**16,4**	**14,2**	**15,3**
Hedge-rahasto-sijoitukset [6]	**6 717,2**	**16,8**	4 849,7	12,9	**6 717,2**	**16,8**	12,9	11,0	11,2	11,2
Hyödykesijoitukset	**-25,9**	**-0,1**	0,3	0,0	**369,9**	**0,9**	0,5	0,8	0,4	3,1
Muut sijoitukset [7]	**874,8**	**2,2**	1 105,8	2,9	**874,8**	**2,2**	2,9	4,6	2,6	1,1
Sijoitukset yhteensä	**40 038,8**	**100,0**	**37 718,1**	**100,0**	**40 119,9**	**100,2**	**95,0**	**94,4**	**101,1**	**102,6**
Johdannaisten vaikutus [9]					**-81,1**	**-0,2**	5,0	5,6	-1,1	-2,6
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	**40 038,8**	**100,0**	**37 718,1**	**100,0**	**40 038,8**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Jvk-salkun modifioitu duraatio	**4,3**

[1] Sisältää kertyneet korot.
[2] Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat.
[3] Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle.
[4] Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset.
[5] Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt.
[6] Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta.
[7] Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin.
[8] Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaan kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti). Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia tulee tästä antaa tieto.
[9] Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vakautus voi olla +/-. Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.
[10] Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

Tuotto €/% sitoutuneelle pääomalle	**Sijoitus-toim. netto-tuotot, markkina-arvot [8] 2014 milj. €**	**Sitou-tunut pää-oma [9] 2014 milj. €**	**Tuotto sitoutu-neelle pää-omalle 2014 %**	Tuotto sitoutu-neelle pää-omalle 2013 %	Tuotto sitoutu-neelle pää-omalle 2012 %	Tuotto sitoutu-neelle pää-omalle 2011 %	Tuotto sitoutu-neelle pää-omalle 2010 %
Korkosijoitukset yhteensä	**713,9**	**13 010,5**	**5,5**	**1,2**	**4,4**	**4,2**	**4,6**
Lainasaamiset [1]	**45,0**	**1 727,8**	**2,6**	3,3	3,2	3,9	1,5
Joukkovelkakirjalainat	**661,6**	**9 722,0**	**6,8**	0,8	5,5	5,0	6,3
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset [1] [2]	**7,2**	**1 560,7**	**0,5**	-0,4	0,7	1,0	2,1
Osakesijoitukset yhteensä	**1 284,1**	**14 071,0**	**9,1**	**21,8**	**14,5**	**-13,0**	**19,8**
Noteeratut osakkeet [3]	**816,1**	**11 020,4**	**7,4**	23,7	14,9	-18,9	18,9
Pääomasijoitukset [4]	**291,1**	**2 152,4**	**13,5**	12,1	13,0	9,6	23,9
Noteeraamattomat osakkeet [5]	**177,0**	**898,2**	**19,7**	26,7	15,5	20,7	24,5
Kiinteistösijoitukset yhteensä	**157,0**	**4 110,2**	**3,8**	**3,1**	**4,5**	**6,4**	**3,5**
Suorat kiinteistösijoitukset	**117,0**	**3 611,2**	**3,2**	2,0	4,6	5,9	3,3
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	**40,0**	**499,1**	**8,0**	11,6	3,1	11,2	4,8
Muut sijoitukset	**575,6**	**6 647,5**	**8,7**	**4,5**	**6,0**	**4,5**	**18,0**
Hedge-rahastosijoitukset [6]	**450,3**	**5 809,1**	**7,8**	8,8	6,8	3,5	17,1
Hyödykesijoitukset	**-8,6**	**-4,1**					
Muut sijoitukset [7]	**133,9**	**842,5**	**15,9**	-6,3	6,0	10,9	17,1
Sijoitukset yhteensä	**2 730,6**	**37 839,2**	**7,2**	**9,1**	**7,7**	**-2,1**	**11,0**
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	**-31,7**	**16,3**					
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	**2 698,9**	**37 855,4**	**7,1**	**9,0**	**7,7**	**-2,1**	**11,0**

[1] Sisältää kertyneet korot
[2] Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
[3] Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle
[4] Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset
[5] Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt
[6] Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
[7] Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
[8] Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat. Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.
[9] Sitoutunut pääoma = markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin/kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

Hoitokustannustulos

milj. €	**2014**	2013	2012	2011	2010
Vakuutusmaksun hoitokustannusosat	**126,2**	126,6	125,4	122,2	123,0
Korvausratkaisuista aiheutuvien liikekulujen kattamiseen käytettävissä olevat maksuosat	**5,5**	5,8	5,8	5,5	4,9
Muut tuotot	**0,9**	0,9	0,4	0,8	1,2
Hoitokustannustulo yhteensä	**132,6**	133,3	131,5	128,5	129,0
Toimintokohtaiset liikekulut[1)]	**-99,1**	-101,3	-110,3	-93,2	-93,7
Liikekulut yhteensä	**-99,1**	-101,3	-110,3	-93,2	-93,7
Hoitokustannustulos	**33,4**	32,0	21,2	35,3	35,4
Liikekulut % hoitokustannustulosta	**75**	76	84	73	73

[1)] Ilman sijoitustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnan liikekuluja ja lakisääteisiä maksuja

Työkyvyn ylläpitotoiminta

31.12., milj. €	**2014**	2013	2012	2011	2010
Vakuutusmaksutulo; työkyvyttömyysriskin hallintaosa	**5,4**	5,4	5,4	5,3	5,0
Korvauskulut; työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokulut	**6,5**	6,5	6,5	7,7	6,0
Työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokulut/ Työkyvyttömyysriskin hallintaosa, %	**120,5**	121,0	121,9	144,9	120,1

Riskienhallinta

Riskienhallinta osana sisäistä valvontaa

Sisäinen valvonta on prosessi, jonka avulla pyritään varmistamaan

- asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen,
- voimavarojen taloudellinen ja tehokas käyttö,
- toimintaan liittyvien riskien riittävä hallinta,
- taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus,
- lakien, määräysten ja ohjeiden noudattaminen,
- hallintoelinten päätösten, sisäisten suunnitelmien, sääntöjen ja menettelytapojen noudattaminen,
- toiminnan, tietojen sekä omaisuuden turvaaminen, sekä
- riittävien ja asianmukaisesti järjestettyjen manuaalisten ja tietoteknisten järjestelmien olemassaolo toiminnan tueksi.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sillä tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa. Sisäisellä valvonnalla yhtiön johto pyrkii varmistamaan tehokkaan, taloudellisen ja luotettavan toiminnan.

Varmaa johdetaan ammattitaitoisesti terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Yhtiöllä on keskeisten toimintojen osalta kirjallisesti määriteltyjä toimintatapoja sekä määrällisiä ja laadullisia tavoitteita. Varman riskienhallinta järjestetään ottaen huomioon hallituksen päätökset sisäisen valvonnan sisällöstä ja organisoinnista, sisäisen valvonnan osa-alueiden ja periaatteiden toteuttamisesta sekä yhteisistä suuntaviivoista konsernin sisäiselle valvonnalle.

Hallituksella on työjärjestys, jossa on määritelty hallituksen keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet. Osana yhtiön sisäistä valvontaa hallitus käsittelee mm. yhtiön strategiaa, organisaation kehittämiseen ja johtamiseen liittyviä peruslinjauksia, riskejä, taloudellista raportointia, taloudellisia suunnitelmia (budjetteja), sijoitustoimintaa, eläkevakuutustoimintaa, toimintasuunnitelmia sekä keskeisiä kehitysprojekteja.

Riskienhallinnan organisointi, vastuut, valvonta ja raportointi

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa Varman hallintoa.

Hallitus hyväksyy vuosittain koko toiminnan kattavan riskienhallintasuunnitelman ja valmiussuunnitelman ja arvioi, onko sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty yhtiössä. Hallituksen tarkastusvaliokunta valvoo taloudellista ja muuta raportointia sekä sisäisen valvonnan tilaa muun muassa seuraamalla sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen työn etenemistä sekä käymällä läpi erilaisia valvontaraportteja. Toimitusjohtaja valvoo yhtiön riskejä hallituksen vahvistamien riskienhallinta-, sijoitus- ja valmiussuunnitelmien periaatteita noudattaen.

Johtoryhmä seuraa yhtiön sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa sekä ylläpitää ja kehittää riskienhallinnan sekä valmiussuunnittelun periaatteita.

Hallitukselle raportoidaan riskeistä neljännesvuosittain.

Yhtiön tilintarkastaja sekä sisäisen tarkastuksen johtaja osallistuvat tarkastusvaliokunnan kokouksiin.

Esimiehet vastaavat sisäisen valvonnan, riskienhallinnan, oikeudellisen compliance-toiminnan ja hyvän hallinnon järjestämisestä vastuualueellaan, jolloin sisäinen valvonta on osa normaalia toimintaa. Hallituksen hyväksymiä suunnitelmia ja periaatteita täydentävät yksityiskohtaiset liiketoimintokohtaiset suunnitelmat ja ohjeet. Jokaisen toiminnon vastuulla on riskinoton rajojen ja käytettävien mittareiden määrittäminen sekä niiden seuranta. Jokainen toiminto vastaa toimintasuunnitelmien ja budjettien toteuttamisesta, toiminnan tehokkuudesta, ulkoistettujen toimintojen valvonnasta ja häiriötilanteisiin varautumisesta. Tietohallinto toimii asiantuntijana liiketoimintojen vastuulla olevien järjestelmien kehittämisessä, ylläpidossa, projektihallinnassa, infrastruktuurissa ja riskienhallinnassa. Tietoturvallisuuden hallinnoinnin tavoitteet, vastuut ja keinot on määritelty tietohallinnon johtoryhmän hyväksymässä tietoturvapolitiikassa. Tietohallinto ylläpitää omaa, tietotekniikan häiriötilanteisiin liittyvää toipumissuunnitelmaa.

Sijoituspäätöksiä valmisteleva ja toteuttava toiminto (sijoitustoiminto) sekä valvova ja raportoiva toiminto (taloushallinto ja aktuaaritoimi) on eriytetty toisistaan. Sijoitustoiminnan päätösvaltuudet ja sijoitusten erilaiset enimmäisrajat esitetään erillisinä riskirajoina sijoitussuunnitelmassa. Sijoitustoiminnasta riippumattoman riskienvalvonnan vastuulla on hallituksen asettamien rajojen mukainen limiittityyppinen sijoitusriskien seuranta mukaan lukien rahoitus- ja riskiteoreettinen sijoitusriskien arviointi sekä tulosraportointi. Taloushallinto osallistuu sijoitussuunnitelman muutoksien läpikäyntiin, uusien sijoitustuotteiden käyttöönottoprosessiin ja tarkastaa pääsääntöisesti pistokokein vakavaraisuusluokittelua sekä instrumenttien hinnoittelua.

Talousjohtaja vastaa riippumattomasta sijoituspositioiden ja -riskien seurannasta. Taloushallinto raportoi hallitukselle kuukausittain sijoitusriskien hallintaan liittyvistä havainnoista. Merkittävistä havainnoista raportoidaan viipymättä johdolle.

Kuukausittaisessa aktuaaritoimen sijoitusriskienhallintapäällikön laatimassa raportissa seurataan sijoitusriskejä ja niiden mahdollisen realisoitumisen vaikutuksia Varman riskinkantokykyyn. Aktuaaritoimi tekee myös selvityksiä hallitukselle Varman riskitasosta suhteessa työeläkejärjestelmän riskitasoon.

Sijoituskannan hoidon ja sijoitusten operatiivisen riskienhallinnan järjestäminen on sijoitusjohdon vastuulla. Sijoitustoiminnon riskienhallintatoiminto seuraa ja raportoi päivittäin sijoitussalkun position kehitystä suhteessa sijoitussuunnitelmassa määriteltyihin riskirajoihin sekä perusallokaatioon. Päätösvaltuuksien ja allokaation noudattamista sekä sijoitustoimeksiantoja seurataan sijoitustoiminnossa päivittäin.

Taloushallinnossa koordinoidaan liiketoimintojen operatiivisten riskien tunnistamista ja hallintakeinoja. Taloushallinto laatii yhteenvedon liiketoiminnoissa laadittavista riskikartoituksista. Talousjohtaja vastaa operatiivisten riskien valvonnasta.

Compliance officer raportoi Varman sisäpiiriohjeen noudattamisesta hallitukselle. Väärinkäytösriskien hallitsemiseksi korostetaan eettisten toimintaperiaatteiden jatkuvaa huomioon ottamista ja väärinkäytösriskeiltä suojautumiseksi on käytössä erilaisia kontrolleja. Vastuu väärinkäytösriskien hallinnasta on kussakin liiketoiminnossa. Varmalla on erillinen ohjeistus rahanpesun ja terrorismin estämistä varten.

Varma noudattaa soveltuvin osin Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia.

Tavoitteet ja riskienhallinnan yleiset periaatteet

Riskienhallinnan tavoitteena on eläkkeensaajien ja vakuutuksenottajien oikeuksien turvaaminen. Yhtiön toimintaan liittyviä riskejä tunnistetaan, arvioidaan, rajoitetaan ja valvotaan pitkäjänteisellä tavalla. Riskienhallinnalla varmistetaan, etteivät riskit toteutuessaan aiheuta olennaisia taloudellisia tappioita, vaaranna yhtiön asiakas- tai muuta palvelutoimintaa, toiminnan jatkuvuutta, yhtiön toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista tai yhtiöön kohdistuvaa luottamusta. Yhtiössä ja sen yhteistyötahojen kanssa sovelletaan tehokkaita ja toimintavarmoja prosesseja.

Riskien hallitsemiseksi korostetaan muun muassa päätösten huolellista valmistelua, asiantuntijoiden käyttöä, riskien vakuuttamista, toimenkuvia ja hyväksymisrutiineja, toimintojen ja tehtävien hajauttamista, fyysisiä kontrolleja, tietoteknisiä suojauksia ja kontrolleja, henkilöstön kouluttamista, suunnitteluprosessia, erilaisten varajärjestelyjen olemassaoloa, tarpeellisen tiedon jakamista sekä luottamuksellisen tiedon rajoittamista vain sitä tarvitsevien käyttöön. Tehtävien, päätösvallan ja vastuun jaolla kukaan ei yksin saa hoitaa toimenpidettä läpi käsittelyketjun, jolloin vaaralliset työyhdistelmät on eriytetty. Tapahtumiin kohdistetaan riippumattomia valvonta- ja hyväksymismekanismeja. Henkilökunta ei saa osallistua itseään ja lähipiiriään koskevan asian valmisteluun tai päätöksentekoon. Tietojärjestelmille on määritelty omistajat linjaorganisaatiosta ja tietojärjestelmien toimivuutta seurataan liiketoiminnoissa ja tietohallinnon johtoryhmässä.

Ulkoistamisen ehdoista sovittaessa otetaan huomioon Varman vastuu ulkoistetuista toiminnoista kuten esimerkiksi säännösten noudattaminen, liiketoiminnan jatkuvuus sekä häiriöttömyys ja valmiussuunnittelu. Ulkoistetuista tehtävistä vastuussa olevan toiminnon tulee ottaa huomioon selkeät sopimukset ja prosessit, ulkoistetun toiminnan valvonta, ja ulkoistukseen liittyvät riskit.

Varma noudattaa hyvän vakuutustavan mukaisia periaatteita. Vakuutuksenottajia käsitellään tasapuolisesti. Liiketoimet vakuutuksenottajien kanssa tehdään markkinaehdoin. Erityistä huomiota kiinnitetään liiketoimiin, jotka koskevat vakuutuksenottajan toiminnan rahoittamista, kiinteistö- ja muita kauppoja sekä vuokrasopimuksia.

Hallituksen laatima selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys julkaistaan Varman verkkosivuilla.

Liiketoimintariskit

Yhtiön pääasialliset toiminnot ovat eläkepalvelut, vakuutuspalvelut, asiakkuuksien hoito ja sijoitustoiminto tukitoimintoineen. Olennaiset riskit liittyvät sijoitustoimintaan, tietohallintoon, eläkejärjestelmän verkottuneeseen toimintatapaan sekä ohjausjärjestelmän ja toimintamallien sopeuttamiseen toimintaympäristössä ja lainsäädännössä tapahtuviin muutoksiin.

Merkittäviä ovat myös työeläkejärjestelmän rakenteesta johtuvat kustannusriskit, uusien hankkeiden teknologiavalinta-, projekti- ja käyttöönottovaiheen riskit, ulkoistettujen it-prosessien hallintaan ja kehittämiseen liittyvät riskit, sopimus- ja vastapuoliriskit sekä kumppaniverkoston toimivuuteen ja taloudelliseen menestymiseen liittyvät riskit.

Toiminnallisesti keskeistä on hoitaa eläkekorvaukset ja vakuutuksiin liittyvät tapahtumat ajallaan ja oikein.

Taloudellisesti merkittävimpiä ovat sijoitustoimintaan liittyvät riskit.

Muita riskejä liittyy johtamisinformaatioon ja julkisuuskuvaan, tietojärjestelmien toiminnallisiin puutteisiin ja/tai käyttövirheisiin, tiedon virheelliseen käsittelyyn, säädösten virheelliseen tulkintaan, sijoitusten virheelliseen käsittelyyn, yhtiön fyysiseen toimintaympäristöön, voimavarojen käytön tehokkuuteen, eurooppalaisen maksu- ja arvopaperiselvitysjärjestelmän häiriöttömään toimintaan sekä yhtiön omalla vastuulla olevaan vakuutusliikkeeseen.

Eläkejärjestelmään kohdistuu myös sen rakenteeseen, toimivuuteen ja kansantalouden kehittymiseen liittyviä riskejä. Näitä on käsitelty tarkemmin kohdassa Muut riskit.

Varmalla on yksi toimipiste, yksinkertainen konsernirakenne, lakisääteiset tuotteet, liikevaihtoon nähden alhainen henkilöstömäärä sekä sijoitusvolyymiin nähden alhainen tapahtumamäärä. Varmassa riskejä analysoidaan sekä alhaalta ylös että ylhäältä alas -periaatteilla sen varmistamiseksi, että yhtiön riskit tulevat kattavasti huomioiduiksi eri näkökulmista.

Vakuutusriskit

Työeläkejärjestelmä on Työntekijän eläkelain (TyEL) osalta osittain rahastoiva. Vuosittain maksettavista eläkkeistä on ennalta rahastoitua osaa keskimäärin noin viidennes ja loppuosa tasausosaa, joka kustannetaan vuosittain kerättävällä vakuutusmaksulla. Eläkkeen rahastoidut osat ovat yksittäisten eläkelaitosten vastuulla ja tasausosat eläkelaitosten yhteisellä vastuulla.

Eläkelaitosten yhteisellä vastuulla olevan vakuutusliikkeen puskurina toimii vastuuvelkaan sisältyvä tasausvastuu. Työeläkejärjestelmän tasolla tasausvastuun arvioidaan vastaavan suuruudeltaan lähes 80 % seuraavan vuoden tasauseläkemenosta. Tasausjärjestelmä eliminoi ne vaikutukset, jotka aiheutuvat eri eläkelaitoksissa vakuutettujen työntekijöiden lukumäärän ja ikärakenteen erilaisesta kehityksestä. Näin eläkkeiden tasausosien kustantamisesta ei aiheudu riskejä yksittäiselle eläkelaitokselle.

Yrittäjän eläkelain (YEL:n) mukaiset peruseläkkeet rahoitetaan kokonaan jakojärjestelmän mukaisesti vuosittain kerätyillä vakuutusmaksuilla ja valtion osuudella eikä niistä aiheudu riskiä yksittäiselle eläkelaitokselle.

Työeläketurvan taso on etuusperusteinen eikä se siten perustu suoraan rahastoitujen eläkevarojen tuottoon. Työeläke-etuudet on turvattu vakuutetuille ja eläkkeensaajille kaikkia työeläkelaitoksia koskevalla lakisääteisellä konkurssiyhteisvastuulla. Eläketurvan kustannuksista vastaavat työnantajat ja työntekijät yhteisesti. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa vuosittain työeläkeyhtiöille yhteiset vakuutusmaksun ja vastuuvelan laskentaa koskevat laskuperusteet. Laskuperusteisiin sisältyvät muun muassa vastuuvelan laskennassa käytettävät vakuutusmatemaattiset olettamukset kuten kuolevuus ja työkyvyttömyyden alkaminen. TyEL:n mukaan laskuperusteet on mitoitettava turvaavasti, ja vastuuvelan perusteiden osoittautuessa kaikilla työeläkelaitoksilla riittämättömäksi voidaan vastuuvelan täydentämiseen käyttää tasausjärjestelmää.

Varman vakuutusliikkeen riskit liittyvät kerättyjen vakuutusmaksujen ja niistä kertyneen vastuuvelan riittävyyteen suhteessa yhtiön vastuulla oleviin eläkkeisiin. Koska yhteisiä laskuperusteita voidaan muuttaa vuosittain ja tasausjärjestelmä toimii puskurina kaikkia työeläkelaitoksia koskevien vakuutusriskien suhteen, jää yksittäisen eläkelaitoksen riskiksi näiltä osin poikkeaminen eläkejärjestelmän keskiarvosta.

Vakuutusliikkeen vuotuisen tuloksen heilahteluun varaudutaan tasoitusmäärällä, jolla on riskiteoreettisesti määrätty ala- ja yläraja. Varman TyEL:n mukainen tasoitusmäärä oli vuoden 2014 lopussa noin 1 148 miljoonaa euroa, joka oli noin 6,5 % vakuutetusta palkkasummasta. TyEL:n vakuutusmaksussa vastaavien riskikomponenttien osuus oli vuonna 2014 noin 3,7 % palkkasummasta.

Vakuutusliikkeen osalta suurin vaihtelu liittyy työkyvyttömyyseläkkeisiin. Työkyvyttömyysliikkeen osalta Varman tasoitusmäärä vastaa suuruudeltaan melkein neljän vuoden Varman vastuulla olevaa rahastoitua eläkemenoa.

Kaikki YEL:n lisäeläkevakuutukset ovat päättyneet jo vuosia sitten ja näihin vakuutuksiin liittyvät eläkevastuut siirrettiin yhteiselle vastuulle 1.1.2014. Myös TEL:n mukaisen lisäeläkevakuutukset tullaan päättämään 31.12.2016 ja eläkevastuut siirtämään yhteiselle vastuulle 1.1.2017.

Vastuuvelka lasketaan henkilö- ja vakuutustasolla tilivuoden jälkeisenä keväänä vuosilaskennassa työnantajien toimitettua tarvittavat ansiotiedot. Eläketurvakeskus tekee tasausjärjestelmän vuotuisen selvittelyn vasta tilivuoden jälkeisenä syksynä, jolloin loputkin vastuuvelan osat voidaan laskea. Tilinpäätöksessä vastuuvelka lasketaan arviokaavoin.

Varman arviokaavoin laskettu vastuuvelan rakenne oli 31.12.2014 seuraava:

	milj. €	%
TyEL-perusvakuutus		
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaisten eläkkeiden vastuu	14 890	46,4
Osittamaton lisävakuutusvastuu	753	2,3
Ositettu lisävakuutusvastuu	117	0,4
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	1 007	3,1
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	16 767	52,3
Korvausvastuu		
Alkaneiden eläkkeiden vastuu	13 599	42,4
Tasoitusmäärä	1 148	3,6
Korvausvastuu yhteensä	14 746	46,0
TyEL-perusvakuutus yhteensä	31 513	98,3
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus yhteensä	534	1,7
YEL-perusvakuutus yhteensä	20	0,1
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus yhteensä	2	0,0
Vastuuvelka yhteensä	**32 070**	**100,0**

	milj. €	% palkka-summasta
TyEL-tasoitusmäärä 31.12.2014		
Vanhuuseläkeliike	35	0,2
Työkyvyttömyyseläkeliike	939	5,3
Maksutappioliike	174	1,0
Yhteensä	**1 148**	**6,4**
Tasoitusmäärän alaraja	267	
Tasoitusmäärän yläraja	1 344	

Varmassa vakuutettujen työntekijöiden ikärakenne tai työnantajien koko- tai toimialarakenne eivät poikkea merkittävästi työeläkelaitosten keskimääräisestä ja yhtiön tasoitusmäärä on jonkin verran keskimääräistä suurempi. Varmalla ei siten ole juurikaan poikkeavaan vakuutuskantaan liittyvää riskiä.

Vakuutusliikkeen riskienhallinnassa käytetään vakuutusteknisiä analyysejä. Vakuutusriskejä analysoidaan muun muassa riskiperusteanalyysillä (kuolevuus, työkyvyttömyysintensiteetti) tilinpäätös- ja liiketulosanalyyseilla (vakuutustekniikka, vastuunjako) sekä muun muassa maksutappioiden ja työkyvyttömyyseläkemenon tilastoinnilla. Tilinpäätöstä laadittaessa varsinkin vakuutettujen palkkasumma-arvio voi poiketa lopullisesta. Tämä heijastuu yhtiön maksutuloon ja vastuuvelan suuruuteen, mutta ei vaikuta juuri yhtiön tulokseen.

Vastuuvelkaan ja sen katteeseen sisältyviin riskeihin eli vakuutus- ja sijoitusriskeihin varaudutaan vakavaraisuuspääomalla, johon sisältyy myös edellä mainittu tasoitusmäärä. Vakavaraisuuspääoman määrää seurataan suhteessa vastuuvelkaan ja sijoitusjakauman perusteella laskettuun vakavaraisuusrajaan. Vakavaraisuusrajan laskennassa huomioidaan myös

vakuutusriski. Vakavaraisuuspääomalla varaudutaan siis erityisesti vuosiin, joina vastuuvelan katteena oleville varoille saatava tuotto alittaa vastuuvelalle hyvitettävän koron.

Osa vastuuvelalle hyvitettävästä korosta määräytyy eläkelaitosten toteutuneiden osaketuottojen perusteella jälkikäteen. Tähän osuuteen, joka on 10 % vastuuvelasta, liittyvää riskiä kannetaan työeläkejärjestelmätasolla osaketuottosidonnaisella lisävakuutusvastuulla, jonka koko voi vaihdella välillä -10 % – +5 % vastuuvelasta. Yksittäinen eläkelaitos kantaa riskin vakavaraisuuspääomallaan siltä osin kuin sen osaketuotot eroavat keskimääräisestä. Tätä keskimääräistä osaketuottoa laskettaessa rajoitetaan suurimpien eläkelaitosten paino-osuus 15 %:iin. Työmarkkinajärjestöt sopivat eläkeuudistuksen yhteydessä, että osaketuottosidonnaisen vastuun osuus nousee vuoden 2017 alusta 20 %:iin. Samassa yhteydessä muutetaan myös osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun rajoja.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu sijoituksien ja eräiden muiden erien jakautuminen vakavaraisuusryhmiin vuoden 2014 lopussa.

	milj. €	%-osuus
Rahamarkkinavälineet	**420**	1,0
JVK ja velkasitoumukset	**12 153**	30,1
Kiinteistöt	**7 092**	17,5
Osakkeet	**17 421**	43,1
Erinäiset sijoitukset	**3 333**	8,2
	40 420	100,0

Sijoitusriskit

Markkinariskillä tarkoitetaan sijoituskohteiden arvon heilahtelua. Markkinariskeistä suurin on osakkeiden markkinariski. Muita markkinariskejä ovat korkoriski, valuuttariski ja kiinteistöjen arvonmuutosriski. Korkoriski voi toteutua hintariskinä tai pääoman takaisinmaksun ennenaikaisena uudelleensijoitusriskinä.

Inflaatioriskillä tarkoitetaan omaisuuden reaaliarvon tai -tuoton alenemista.

Luottoriskillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu vastapuolen kyvyttömyydestä vastata sitoumuksestaan.

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan kassavirran toteutumista erisuuruisena kuin on odotettu. Riskin muodostavat myös sijoitukset, jotka eivät ole joko lainkaan tai vain huomattavalla tappiolla rahaksi muutettavissa. Likviditeetin hallinnassa on otettava huomioon myös tehdyt sitoumukset. Pankkijärjestelmän likviditeettihäiriöt heijastuvat myös Varman likviditeettiin.

Malliriskillä tarkoitetaan riskimittauksiin liittyviä riskejä. Mittauksessa joudutaan tekemään laskentamenetelmistä sekä laskenta-aineistosta oletuksia ja yksinkertaistuksia, jotka voivat poiketa todellisuudesta. Myös sijoitusten arvonmääritykseen voi liittyä riskejä ja osittain sijoitusten arvot ovat saatavissa viipeellä.

Sijoitusriskien hallintaa sääntelevät muun muassa laskuperusteet sekä kate- ja vakavaraisuussäännöstö. Vakavaraisuussäännöstö on uudistumasssa 1.1.2017 alkaen, jolloin myös erillinen katesäännöstö poistuu. Muutoksen ei odoteta vaikuttavan merkittävästi Varman riskinkantokykyyn.

Sijoitusten riskienhallintaan kuuluu hyväksyttävän riskitason määrittely eri sijoituslajeille hallituksen vahvistamissa puitteissa sekä riskien jatkuva mittaaminen valituilla menetelmillä (erilaiset riskienhallinnassa käytetyt mittarit, markkinainformaatio ja -analyysit, atk-sovellukset), hyväksyttävään tasoon vertailu ja raportointi. Riskienhallintaan kuuluu myös sijoitusportfolion

sopeuttaminen oikean riski- ja tuottosuhteen ylläpitämiseksi. Vastuuvelan luonne ja sen tuottovaatimus otetaan huomioon sijoitusten aikajänteen ja rahaksi muutettavuuden suunnittelussa.

Hallituksen vahvistamassa sijoitussuunnitelmassa määritellään mm.

- sijoituksille asetettavat yleiset turvaavuustavoitteet,
- sijoitustoiminnan suuntaamisen yleiset periaatteet,
- sijoitusten tuotto-, hajautus- ja likviditeettitavoitteet,
- johdannaissopimusten käyttämistä koskevat perusteet sekä
- valuuttaliikkeen järjestämisen periaatteet.

Hallitus arvioi vähintään kerran vuodessa yhtiön toimintaympäristön tilan ja kehitysnäkymät, yhtiön sijoituksiin sisältyvät riskit arvonmuutoksen, odotetun tuoton, turvaavuuden ja valuuttaliikkeen suhteen, sekä yhtiön riskinkantokyvyn lyhyellä ja pitkällä aikavälillä mukaan lukien arvio vakavaraisuusaseman kehityksestä.

Hallituksen vahvistamassa sijoitussuunnitelmassa määritelty sijoitussalkun perusallokaatio määrittää sijoitussalkun kokonaisriskin perustason. Sijoitussalkku voi poiketa perusallokaatiosta sijoitussuunnitelmassa erikseen määriteltyjen allokaatiorajojen puitteissa.

Sijoitusten tuotto-odotus pyritään maksimoimaan valitulla kokonaisriskitasolla, jolloin sijoitukset ovat mahdollisimman tuottavia siinä määrin kuin yhtiön riskinkantokyky sallii. Eri omaisuusluokille ja -lajeille on asetettu aktiiviriskitavoitteet, joiden puitteissa sijoitussalkulle pyritään aktiivisella sijoitustoiminnalla saavuttamaan markkinaindeksiä suurempi tuotto. Sijoitussalkun toteutuneita markkinariskejä, aktiiviriskejä sekä aktiivisen sijoitustoiminnan tuottoja seurataan ja raportoidaan säännöllisesti sijoitustoiminnon sisällä.

Varman sijoituskannan rakenne omaisuusluokittain sekä eri omaisuusluokkien tuotot vuodelta 2014 on esitetty liitetiedoissa.

Noteeratut osakesijoitukset jakautuivat alueellisesti seuraavasti:

	Riski-jakauma 31.12.14 milj. €	**%**	Riski-jakauma 31.12.13 milj. €	%
Amerikkalaiset osakkeet	**3 685**	**28,6**	2 202	19,0
Eurooppalaiset osakkeet	**3 438**	**26,7**	2 799	24,2
Muiden alueiden osakkeet	**1 408**	**10,9**	1 243	10,7
Suomalaiset osakkeet	**4 347**	**33,8**	5 334	46,1
Noteeratut osakkeet	**12 879**	**100,0**	11 579	100,0

Suorat kiinteistösijoitukset jakautuivat käyttötarkoituksittain seuraavasti:

	Riski-jakauma 31.12.14 milj. €	**%**	Riski-jakauma 31.12.13 milj. €	%
Asunto	**662**	**19,6**	639	17,1
Liiketila	**873**	**25,9**	907	24,3
Muu toimitila	**414**	**12,3**	425	11,4
Teollisuus ja varasto	**210**	**6,2**	495	13,2
Toimisto	**1 217**	**36,0**	1 272	34,0
Suorat kiinteistösijoitukset	**3 375**	**100,0**	3 739	100,0

Toimitilakannan vajaakäyttöaste oli 7,3 (5,3) %.

Joukkovelkakirjalainat jakautuivat luottoluokittain seuraavasti:

	Riski-jakauma 31.12.14 milj. €	**%**	Riski-jakauma 31.12.13 milj. €	%
AAA	**1 688**	**17,3**	3 420	37,0
AA	**1 360**	**14,0**	529	5,7
A	**1 260**	**12,9**	1 590	17,2
BBB tai huonompi	**3 899**	**40,1**	1 715	18,6
Ei luokiteltu	**1 726**	**17,7**	1 978	21,4
Muu erä	**-200**	**-2,1**	0	0,0
	9 732	**100,0**	9 232	100,0

Lainakanta vakuuksittain käy ilmi liitetietojen kohdasta Lainasaamiset.

Lisäksi otetaan huomioon sijoitusten suuntaamisen yhteiskuntavastuulliset periaatteet sekä omistajaohjauksen periaatteet, joissa muun muassa koti- ja ulkomaisten yritysten korkeatasoinen hallinnointi ja toiminnan läpinäkyvyys ovat sijoituspäätöksissä tärkeitä valintaperusteita.

Sijoitusten, pääasiassa osakkeiden, markkinariski muodostaa suurimman tulokseen ja vakavaraisuuteen kohdistuvan riskin. Varman sijoitusten kokonaisriskiä mittaava VaR (Value-At-Risk) -luku oli vuoden 2014 lopussa 1 492 (1 118) miljoonaa euroa. Kyseinen luku tarkoittaa yhtiön sijoituskannan suurinta mahdollista markkina-arvon alenemista tavanomaisissa markkinaolosuhteissa kuukauden aikana 97,5 % todennäköisyydellä. Ns. CVar (Conditional Value at Risk) -luvulla tarkoitetaan vastaavasti VaR-luvun ylittävien tappioiden odotusarvoa ja sen suuruus oli 1 779 (1 334) miljoonaa euroa.

Sijoitusten kokonaisriski sovitetaan yhtiön riskinkantokykyyn siten, että yhtiön vakavaraisuusasema ei vaarannu. Maksimiriskitaso mitoitetaan siten, että noteerattuihin osakesijoituksiin sekä osaan hedge-rahastosijoituksista kohdistuvan 25 % arvonlaskun jälkeen vakavaraisuuspääoma on vähintään VaRin verran vähimmäispääomavaatimusta (=1/3 vakavaraisuusrajasta) korkeammalla ja kuitenkin aina vähintään vakavaraisuusrajalla. Myös eri sijoituslajeihin kohdistuvat rajoitukset vastuuvelan katetta laskettaessa otetaan huomioon.

Sijoitusten erilaiset enimmäisrajat esitetään erillisinä riskirajoina sijoitussuunnitelmassa. Sijoitussalkun hajauttaminen perustuu omaisuusluokkien tuottokorrelaatiot huomioivaan allokointiin.

Sijoitusriskejä pienennetään ja eliminoidaan muun muassa

- hajauttamalla sijoituksia omaisuusluokittain ja kohteittain,
- sijoituskantaa ja -kohteita analysoimalla,
- riskikeskittymiä välttämällä,
- rajoittamalla noteeraamattomien arvopaperien määrää,
- turvaavalla vakuuspolitiikalla,
- varovaisella arvostuskäytännöllä,
- varoja ja vastuita yhteen sovittamalla,
- johdannaisten käytöllä,
- riittävällä ja oikea-aikaisesti toimivalla valvonta- ja seurantajärjestelmällä sekä
- vastapuoliriskejä minimoimalla.

Sijoitussuunnitelmassa määriteltyjä riskirajoja ja päätösvaltuuksia seurataan sijoitustoiminnossa sekä ennen toimeksiantoa että toimeksiantojen jälkeen. Lisäksi seurataan sijoitusmarkkinoita koskevien analyysien ohella muun muassa sijoitusten duraatiota, luokitusta ja likvidiyttä. Kiinteistöjen osalta kiinnitetään huomiota muun muassa teknisiin ja sijainnillisiin riskeihin.

Uudet sijoitusinstrumentit, jotka tuotto- ja riskiprofiililtaan poikkeavat olennaisesti yhtiön nykyiseen salkkuun kuuluvista instrumenteista, käsitellään sijoitustoimikunnassa ja ne esitellään myös hallitukselle ennen käyttöönottoa. Tuotto- ja riskiprofiililtaan tavanomaisista sijoitusinstrumenteista poikkeavien sijoitusinstrumenttien toteutunutta riskiä tarkastellaan säännöllisesti, ja sen perusteella määritellään sijoitusinstrumenteille niiden todellisen riskin mukainen vakavaraisuusluokittelu.

Alla oleva taulukko kuvaa, miten tilinpäätöksen tuotto ja vakavaraisuusluvut muuttuisivat osakekurssien ja kiinteistöjen arvojen laskiessa ja korkotason noustessa:

	Arvo 31.12.14	Vaikutus Osakekurssit -30 %	Vaikutus Korkotaso +1 %-yksikkö	Vaikutus Kiinteistöjen arvo -10 %
Vakavaraisuuspääoma	**10 252 milj. €**	5 683 milj. €	9 749 milj. €	9 868 milj. €
% vastuuvelasta	**34,0 %**	19,3 %	32,4 %	32,8 %
suhteessa vakavaraisuusrajaan	**2,2-kert.**	1,4-kert.	2,0-kert.	2,1-kert
Sijoitusten tuotto, %	**7,1 %**	-6,5 %	5,8 %	6,1 %

Kate- ja vakavaraisuussäännöstössä sijoitusten hajauttamisvaatimus on keskeinen. Vakavaraisuusrajan laskennassa sekä vastuuvelkaa kattavien varojen luetteloinnissa sijoitukset luokitellaan vakavaraisuusryhmiin. Säännöstö edellyttää myös euromääräisten johdannaisvaltuuksien ja sallitun enimmäistappion määrittelyn sekä johdannaissopimusten luokittelun riskiä pienentäviin ja muihin kuin riskiä pienentäviin johdannaissopimuksiin. Varman suurin yksittäinen yritysriskipositio on Sampo Oyj:ssä, markkina-arvoltaan 1 380 miljoonaa euroa.

Hallitus päättää johdannaissopimusten käyttämistä koskevat perusteet ja sijoitusten vakavaraisuusluokittelun perusteet. Toimitusjohtaja tekee sijoitustoiminnosta vastaavan johtajan esityksestä päätökset sijoitusten riskiluokittelusta ja aktuaaritoiminnon riippumaton sijoitusriskienhallintapäällikkö antaa lausunnon esityksistä. Vakavaraisuusluokittelu

tarkastetaan säännöllisesti. Hallitukselle laaditaan riippumaton seurantaraportti luokitteluperusteiden noudattamisesta, johdannaissopimusten käytöstä sekä tämän vaikutuksesta vakavaraisuusrajaan.

Operatiiviset riskit

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan

- joko yhtiön sisäisten prosessien tai yllättävien ulkoisten tapahtumien aiheuttaman virheellisen toiminnan tuottamaa tappionvaaraa,
- toiminnan jatkuvuuden vaarantumista tai
- yhtiöön kohdistuvan luottamuksen vähenemistä.

Operatiiviset riskit liittyvät yleensä prosesseihin ja menettelytapoihin, tietojärjestelmiin, väärinkäytösten mahdollisuuteen, omaisuuden vahingoittumiseen sekä henkilöstön osaamiseen.

Yhtiössä pyritään toimimaan siten, että valvontajärjestelmissä ei olisi puutteita, jotka tekisivät mahdollisiksi tahattomat tai tahalliset virheet tai väärinkäytökset liittyen muun muassa vakuutus- tai korvauskäsittelyyn, sijoitustoimintaan, raportointiin, maksutapahtumiin, rekisteritietoihin, tietojenkäsittelyyn, työnjakoihin, yhteistyötahojen toimintaan tai dokumentaatioon.

Operatiiviset riskit kartoitetaan säännöllisesti. Tunnistettujen riskien vaikutusten merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä arvioidaan riskikohtaisesti ja riskit kytketään strategisiin tavoitteisiin ja prosesseihin. Tunnistetuista riskeistä muodostetaan riskikartta, jossa riskit jaetaan luokkiin harkinnan perusteella sen mukaisesti, kuinka vakavasti ne toteutuessaan uhkaavat Varman menestystekijöiden ja hallituksen vahvistamien tavoitteiden saavuttamista. Riskien vaikutusten kokonaisvaltainen harkinta ja toimenpiteistä päättäminen tapahtuu Varman normaalin suunnittelu- ja päätöksentekojärjestelmän mukaisesti. Toiminnoille, joihin kohdistuu merkittäviä riskejä, laaditaan linjajohdon harkinnan mukaisesti jatkuvuussuunnitelma.

Muut riskit

Reaalitalouden kehityksen arvioidaan olevan heikkoa lähivuosien aikana. Suomen viennin elpyminen on viivästynyt ja elinkeinorakenteessa ja julkisessa taloudessa on mittavia haasteita.

Kotimaisten rakenteellisten haasteiden tiivistyminen vallitsevassa taloustilanteessa lisää työeläkejärjestelmän rahoitustasapainon heikkenemisen riskiä pitkällä ja keskipitkällä aikavälillä, erityisesti jos vuoden 2017 eläkeuudistuksella ei saavuteta sille asetettuja tavoitteita.

Riskien hallitsemiseksi Varma toimii hyvässä yhteistyössä sidosryhmiensä ja alan muiden toimijoiden kanssa ja kehittää prosessejaan siten, että sillä on valmiudet reagoida ajoissa mahdollisiin työeläkejärjestelmää koskeviin muutoksiin toiminnassaan.

Varman varautuminen häiriötiloihin ja poikkeusoloihin

Työeläkeyhtiöillä on lakisääteinen velvollisuus varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa. Kansallisen turvallisuusstrategian mukaan muun muassa eläke- ja arvo-osuusjärjestelmät on määritelty turvattavien toimintojen joukkoon.

Eläkkeiden maksamiseen ja rahoittamiseen liittyviä keskeisiä uhkamalleja ja niihin sisältyviä erityistilanteita ovat muun muassa verkottuneen toimintatavan edellyttämän infrastruktuurin, väestön terveyden ja toimeentuloturvan tai taloudellisen toimintakyvyn vakava häiriintyminen. Eläketurvan hajautetusta hoitamisesta johtuen työeläkejärjestelmässä on paljon

yhteistyötä, mihin liittyy keskinäisen riippuvuuden ja haavoittuvuuden lisääntymistä. Tietotekniikka- ja pankkipalvelujen kansainvälistyminen asettaa haasteita valmiustoiminnalle.

Valmiustoiminnalla turvataan kriittiset toiminnot poikkeusoloissa ja normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa. Varman tavoitteena on myös poikkeusoloissa tai niiden uhatessa täyttää lakeihin ja sopimuksiin perustuvat velvoitteensa mahdollisimman kattavasti ja pitkään. Ensisijaisesti turvataan kansalaisten toimeentuloturvaan liittyvät palvelut yhteistyössä muiden toimijoiden, pankkien, viranomaisten ja huoltovarmuusorganisaation kanssa.

Varmalla on tietotekniikan häiriötilanteisiin liittyvä toipumissuunnitelma ja hallituksen hyväksymä valmiussuunnitelma, jota täydentävät toimintojen laatimat yksityiskohtaiset suunnitelmat. Varautumista koordinoi valmiusryhmä, johon kuuluvat keskeisten toimintojen esimiehet.

Valmiusryhmä vastaa valmiussuunnitelman valmistelusta ja sen jäsenet häiriötilanteisiin ja valmiussuunnitelmaan liittyvien muiden suunnitelmien (mm. toipumissuunnitelma, turvallisuus- ja pelastussuunnitelma, suojaväistösuunnitelma) ja ohjeiden laatimisesta ja ylläpidosta, häiriötilanteiden hoidosta, varautumistoimenpiteistä, varajärjestelmien rakentamisesta, ylläpidosta ja niiden testaamisesta sekä toimialan harjoitusten kokemusten huomioon ottamisesta yhtiön toiminnassa. Valmiusryhmän jäsenet huolehtivat oman vastuualueensa osalta poikkeusolojen toiminnan suunnittelusta, varajärjestelmien rakentamisesta ja niiden testaamisesta, ajantasaisten tietojen käyttöön saamisesta ja tietojen säilymisen varmistamisesta.

Poikkeusoloissa merkittäviä riskejä ovat muun muassa

1. eläkkeiden maksaminen vaarantuu;
2. eläkkeiden rahoitus ja likviditeetin hallinta vaikeutuu;
3. poikkeusolojen prosessien käyttöönotto ei tapahdu riittävän nopeasti;
4. pankkien järjestelmät, sijoitusten kaupankäyntijärjestelmät tai muu yhteiskunnan infrastruktuuri eivät toimi;
5. työeläkealan järjestelmät, tietoliikenneyhteydet tai koordinaatio alan sisällä eivät toimi;
6. omalla vastuulla olevien sovellusten tai verkon toimimattomuus, palvelutuotannon pysähtyminen;
7. vastapuoliriskit ja sopimusten pätemättömyys poikkeusoloissa; sekä
8. kriisin alkuhetken tietojen käyttöön saamiseen liittyvät riskit.

Varma osallistuu toimintaharjoituksiin yhdessä muiden eläkelaitosten, vakuutusyhtiöiden, pankkien ja finanssialan toimijoiden kanssa.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii sisäisen tarkastuksen ammattistandardeissa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoitus on tukea organisaation tavoitteiden saavuttamista tuottamalla riskienhallinnan ja muun sisäisen valvonnan tilaa koskevia arvioita ja kehitysehdotuksia. Sisäisen tarkastuksen organisaatioasema, tehtäväalueet, vastuu ja toimivalta on määritelty hallituksen hyväksymässä toimintaohjeessa. Tarkastuskohteet määritellään vuosittain laadittavassa tarkastussuunnitelmassa, joka johtoryhmän ja tarkastusvaliokunnan käsittelyn jälkeen hyväksytään hallituksessa. Tarkastushavainnot raportoidaan yhtiön johdolle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Sisäinen tarkastus on organisoitu toimitusjohtajan alaisuuteen.

Viranomaisvalvonta

Lakien ja asetusten ohella Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet sääntelevät Varman toimintaa. Finanssivalvonnalle toimitetaan säännöllisesti sekä pyydettäessä viranomaisen haluamia tietoja ja selvityksiä. Valvontaviranomainen suorittaa tehtävänsä mukaisia tarkastuksia muun muassa hallintoon, vakavaraisuuteen, sijoitustoimintaan ja operatiivisiin riskeihin liittyen.

Hallituksen esitys tilikauden voiton käsittelystä

Jakokelpoisten varojen määrä liitetietojen mukaan	95 258 738,55	euroa
Hallitus esittää, että tilikauden voitosta	5 866 715,92	euroa
varmuusrahastoon (vapaa rahasto) siirretään	5 100 000,00	euroa
takuupääomalle maksetaan korkoa	686 591,59	euroa
hallituksen käyttövaroihin siirretään	60 000,00	euroa
voitto- ja tappiotilille jätetään	20 124,33	euroa

Helsingissä, 12. helmikuuta 2015

Berndt Brunow, puheenjohtaja

Jari Paasikivi	Antti Palola	Riku Aalto
Mikael Aro	Johanna Ikäheimo	Ari Kaperi
Jyri Luomakoski	Petri Niemisvirta	Ilkka Oksala
Kai Telanne	Veli-Matti Töyrylä	Risto Murto, toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2014. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet vakuutusyhtiölakia tai työeläkeyhtiöistä annettua lakia.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on vakuutusyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsinki 24. helmikuuta 2015

Petri Kettunen
KHT

Paula Pasanen
KHT

1750/0315

Varma on taloudellisesti hyvässä kunnossa. Vahva vakavaraisuus, tuottavat sijoitukset ja toiminnan tehokkuus ovat edellytys sille, että onnistumme perustehtävässämme, eläkkeiden turvaamisessa. Toimintamme tulokset näkyvät suomalaisessa työelämässä, asiakkaidemme arjessa ja ansaitulla eläkkeellä.

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
Puhelin: 010 2440
Postiosoite: PL 1, 00098 VARMA
Käyntiosoite ja kotipaikka: Salmisaarenranta 11, Helsinki
www.varma.fi

VARMA